debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1936 JANUÁR 19. XXXII. ÉVFOLYAM 15. SZÁM. 16 fillér

Nyomaveszett a debreceni csillagda berendezésének

Hová tüntek el az ógyallai csillagdától kapott műszerek és Debrecen város 50.000 pengője?

82.000 pengőt fizetett ki Debrecen az egyetemi csillagdára, de csak 30.000 pengőért épített fal található — Se pénz, se csillagda

Az idén január 8-án este látványosan szépen mutatkozott meg a holdfogyatkozás. Az ég teljesen tiszta volt, sehol egy felhő és így ez a különös természeti tünemény tisztán láthatóvá vált mindenki előtt. Sokan is gyönyörködtek ebben a látványban s a nagy érdeklődést látva, kérdéssel fordultunk dr. Milleker Rezső egyetemi professzorhoz, a debreceni földrajzi intézet igazgatójához, hogy tudományos szempontból adja magyarázatát a rendkívül szép holdfogyatkozásnak és megfigyelték-e ezt az egyetemi csillagdában.

Érdeklődésünkre azonban a tudós egyetemi tanár azt a meglepő választ adta, hogy nem áll módjában nyilatkozni, amennyiben a debreceni csillagvizsgálóban nem folytatnak megfigyeléseket. További érdeklődésünkre azt felelte Milleker professzor, hogy

a csillagvizsgáló, amelyet esztendőkkel ezelőtt építettek fel, műszerek hiányában nem működik.

Milleker professzor válasza méltán kelthet feltűnést, hiszen Debrecen városa hat esztendővel ezelőtt jelentős összeget bocsátott a csillagvizsgáló céljaira. Klebelsberg Kunó gróf akkori kultuszminiszter kezdeményezte a csillagda felállítását és az orvoskari fizikai intézet volt igazgatója, Wodetzky József egyetemi tanár folytatott sokáig erős küzdelmet, amíg végül is sikerült keresztülvinni a csillagvizsgáló felépítését. Klebelsberg kultuszminiszter ugyanis Debrecen város anyagi támogatásával óhajtotta létesíteni a csillagvizsgálót, tekintettel azonban arra, hogy

ez igen nagy áldozatába került a városnak,

sokáig nem lehetett megvalósítani a tervet.

Végül is sikerrel járt az akció. A debreceni jog- és pénzügyi bizottság 1929 március 27-iki ülésén Csürös Ferenc dr. kulturtanácsnok javaslatot terjesztett elő az obszervatórium létesítése ügyében. Előadta, hogy

az ógyallai csillagvizsgálóból több műszer került Debrecenbe,

ezek azonban használatlanul hevernek, mert nincs még a működésükhöz szükséges keret, a kupola. Ilyenformán tudományos szempontból jelentős veszteség éri a debreceni egyetemi ifjúságot. A tanácsnok kérte a várost, hogy járuljon hozzá

a csillagvizsgáló építési költségeihez azzal a 82.000 pengővel,

amit a kultuszminiszter a városnak kiutalt a közkórház visszaadásakor a kórházépületben és felszerelésben mutatkozó hiányok megtérítéseképpen.

A jog- és pénzügyi bizottság elfogadta az előterjesztést, azzal, hogy a kupolát egy éven belül fel kell építeni, de a pénz kiutalása előtt szakértőkkel vizsgáltassák meg a műszereket, hogy azok használhatók-e. A jog- és pénzügyi bizottság döntése természetesen még nem volt végleges, az ügyben csak az április 4-ére összehívott városi közgyűlés határozott végleges.

A közgyűlésen az obszervatórium létesítése körül heves vita alakult ki. Többen felesleges kiadásnak vélték a 82.000 pengős segélyt. A város vezetőségének a javaslata azonban az volt, hogy

kösse ki a közgyűlés, amennyiben a csillagvizsgáló rendeltetése megszűnik, a kormány tartozik a 82.000 pengőt visszafizetni.

Még ennek a kikötésnek sem volt teljes meggyőző ereje, mert felszólalások hangzottak el, amelyekben kifogásolták, hogy

a műszereket nem vizsgáltatták meg hozzáértő szakértőkkel.

A javaslat előadója ekkor megnyugtatta a közgyűlés tagjait, hogy

a műszereket az európai hírű kiváló tudós, Wodetzky József professzor megvizsgálta s azokat teljes mértékben jónak találta.

A közgyűlés ennek alapján elfogadta a javaslatot és megszavazta a 82.000 pengőt az obszervatórium létesítésére.

Tekintettel arra, hogy a különböző egyetemi fakultásoknak folyószámlájuk van a debreceni Városi Takarék és Hitelintézetben,

a város a 82.000 pengőt kiutalta a Wodetzky József professzor igazgatása alatt működő orvoskari fizikai intézetnek,

amelyhez a csillagvizsgáló tartozik.

Az összeg tehát teljes egészében rendelkezésére állt a professzornak, aki azonnal intézkedett is, hogy a városi közgyűlés határozatának értelmében egy éven belül felállítsák a csillagvizsgálót. Így aztán

1930-ban felépült a csillagda,

amely azonban mindmáig nem teljesíthette azt a hivatást, amelynek érdekében Debrecen város meghozta a nagy anyagi áldozatot. Hogy miért nem, arra még nem derült fény.

Az obszervatórium felépítése kb. harmincezer pengőbe került,

a fennmaradt ötvenezer pengő tehát az újonnan beszerzendő műszerekre szolgált fedezetül. Annyi azonban tény, hogy

körülbelül 30.000 pengőbe lesz szerepel a fizikai intézet folyószámláján, viszont a műszerek sem állanak még a csillagvizsgáló rendelkezésére.

Mi történt hát?

Az elmult szeptemberben az európaszerte elismert kitünő tudóst, dr. Wodetzky Józsefet meghívták a budapesti egyetem tanszékére. A professzor elfogadta a meghívást, elfoglalta új tanszékét. Az orvoskari fizikai intézettől elvált a csillagda és beolvadt a bölcsészeti karba s igazgatásával dr. Milleker Rezső egyetemi tanárt bízták meg. Milleker professzor még nem vette át az intézet vezetését, ami azzal magyarázha-

Használt és javított VARRÓGÉPEK RÉSZLETRE IS SCHENKENGELNÉL Piac u. 89 kaphatók.

tó, hogy az intézet még nem működik. Amikor ezzel kapcsolatban kérdést intéztünk Milleker Rezső dr. professzorhoz, azt a választ adta, hogy nincs módjában erre az ügyre vonatkozólag nyilatkozni. Ugyanesak kérdéssel fordultunk az egyetem gazdasági hivatalához, ahol szintén elzárkóztak a felvilágosítás elől, úgyszintén más hivatalos helyen is.

Annyi azonban tény, hogy az obszervatóriumnak most nincsenek műszerei, csak jelentéktelen mennyiségben. Kiderült, hogy

az ógyallai műszereket már öt esztendővel ezelőtt elküldték javítás végett egy német cégnek, de az még mindig nem küldte vissza azokat, csak egészen kis részben.

Hová lett hát az ötvenezer pengő és miért nem kerültek vissza a műszerek?

Joggal kérdezhették ezt az érdekeltek, akik aztán egészen meglepő választ hallottak. Az ötvenezer pengőt

a műszerek javítására előlegképpen küldték ki a német cégnek, amely azonban azóta már nem dolgozik.

Igy az sem a pénzt nem szolgáltatta vissza, sem a műszereket. Sőt: a kilátások szerint még

remény sincs arra, hogy valaha is megtérül a pénz, vagy előkerülnek a műszerek.

A megszünt német cég annak idején bizonyosan küldött elismervényeket az előlegképpen felvett ötvenezer pengőről. Es ha megvannak azok a nyugták, amelyek az előleg kiutalását igazolják, akkor is az a helyzet áll elő, hogy

Debrecen városát ötvenezer pengős veszteség érte.

Még pedig olyan károsodás, amelyért valakinek vállalnia kell a felelősséget.

Az 1929 április 4-én megtartott városi közgyülésen ugyanis az előadói javaslat szerint dr. Wodetzky József, a nagyhírü asztronómus megvizsgálta a műszereket és azokat teljesen jónak és elfogadhatónak nyilvánította. Miért kellett hát akkor azokat mégis Németországba küldeni javítás végett és ha küldte, hát ki küldte? Es ha már elküldték, akkor — joggal lehet ezt kérdezni —

miért kellett előlegképpen kifizetni az ötvenezer pengőt?

Es miért nem történt megfelelő körültekintés, hogy melyik német vállalatnak adják oda a műszereket javítás végett? Amikor ilyen nagyarányú megbízásról van szó, szükség van a legnagyobb óvatosságra. Különösen akkor, amikor nem is személyi érdekek forognak kockán, hanem azt a pénzt kell kezelni, amely egy város adófizető polgárságának áldozatkészségéből, verejtékesen megszerzett fillérei ből jutott egy nemes célra.

Debrecen város polgársága most joggal követelheti azt, hogy

a legtüzetesebb vizsgálatot indítsák meg

ebben az ügyben. Szükség van arra, hogy tiszta kép álljon mindenki előtt a debreceni csillagvizsgáló sorsáról. Elő kell keríteni azokat a nyugtákat, amelyek igazolják, hogy a német cég felvette az ötvenezer pengőt.

A város nem engedheti meg magának, hogy ötvenezer pengője odavesszen. Annak idején a csillagvizsgálóhoz azzal a feltétellel adták a 82.000 pengőt, hogyha az intézet rendeltetése megszünik, a kormány köteles visszatéríteni a pénzt. És azóta hat év telt el, de az obszervatórium még nem működik. Vagy szerezzék meg tehát a működéshez szükséges műszereket, — amihez természetesen a vizsgálat lefolytatása szükséges — vagy

nyilvánítsák megszüntnek a debreceni csillagvizsgálót, ez esetben azonban a kormány térítse vissza a városnak a 82.000 pengőt.

Ez a megoldás azonban tudományos szempontból súlyos veszteség lenne.

Reményi György

A belügyminiszter az irodalom és ujságírás viszonyáról

Szombathely, január 18. Kozma Miklós belügyminiszter ma este a Kultur-palota nagytermében a Faludy Ferenc irodalmi kör estjén rendkivül érdekes előadást tartott az irodalom és az ujságírás viszonyáról. A főispán köszöntője után a belügyminiszter rátért előadása tárgyára, az irodalom, a publicisztika és a sajtó munkájának körülirására és munkaterületének elhatárolására. Foglalkozott azzal a kérdéssel, mennyire szabad és mennyire nem szabad ennek a három, teljesen különálló jellegü irói munkásságnak egymással keveredni. Ebből a szempontból röviden foglalkozott az irók és ujságirók helyzetével. Rámutatott arra, hogy a magyar irodalom kis fogyasztó területe rákényszeríti az irókat, hogy mint ujságírók keressék meg kenyerüket. Igy tehát Magyarországon ugyszólván szükséges rossz az irói és ujságírói tevékenység. Kétségtelen azonban, hogy ezen a helyzeten segíteni kell. Sajnos a segítés lehetősége nagyon kevés. Elsősorban szükség van a témakörök pontos elhatárolására és az irónak, az ujságírónak, a publicistának Magyarországon szem előtt kell tartani ezeket a szempontokat. Az irodalomba tehát nem szabad ujságírói elemeket vinni, viszont a vezércikkeknek sem kell az irodalmi alkotások pretenziójával fellépni. A kérdés megoldása a közönség kezében.

A miniszter előadásának nagy sikere volt.

Középeurópai közeledésről tárgyalt Schuschnigg Prágában

Bécs, január 18. Hodzsa Milán dr. csehszlovák miniszterelnök a Neues Wiener Tagblattban nyilatkozik Schuschnigg dr. osztrák szövetségi kancellár prágai útjának jelentőségéről. Nyilatkozatában Hodzsa dr. többi között a következőket mondja:

— Az osztrák szövetségi kancellár úr látogatása számunkra kedvező alkalmat nyujtott arra, hogy kicseréljük nézeteinket a Bécs és Prága közötti együttműködés elvei és módszerei tárgyában, valamint általában a középeurópai államok együttműködése kérdésében.

— Minden középeurópai megmozdulás előterében egyfelől a kisantant államai, másfelől a római egyezményben résztvevő országok közötti közeledésnek kell állnia. Csak kétoldali szerződések nem alkalmasak arra, hogy rajtuk építsék fel a megszilárdulás művét, mert az egyes államok Közép-Európában, helyesebben a Duna völgyében bármilyen nagyok legyenek is, önmagukban gyengék. Csak kölcsönös együttműködés révén válnak olyan tényezővé, amellyel a nagy államoknak is számolniok kell.

—Most éppen arról van szó, hogy közeledés történjék a római egyezményt aláíró államok és a kisantant között. Ez a közeledés lehetővé teszi a gazdasági, politikai és kulturális együttműködést. Nem kell pesszimistának lenni, hogy az mondjuk: itt a legfőbb ideje a középeurópai közeledésnek; az óra már háromnegyed tizenkettőt mutat.

Bécs, január 18. A bécsi lapok közlik Schuschnigg dr. nyilatkozatát, amelyet a szövetségi kancellár Prágából való eutazása előtt a Stefani-Iroda prágai munkatársának adott. Schuschnigg dr. ebben a nyilatkozatában többi között a következőket mondja:

— Prágai megbeszéléseim legfontosabb eredménye az, hogy ezek a megbeszélések alapul szolgálhatnak a középeurópai kérdésről később folytatandó gyakorlati és pozitiv tárgyalásokra.

Utazásának állitólagos politikai céljairól terjesztett hiresztelésekkel szemben Sschuschnigg dr. ismételten kifejezetten hangoztatta, hogy egyáltalán nincs szó Ausztria bel- vagy külpolitikájának megváltozásáról.

Schuschnigg dr. vonata Prágából jövet ma reggel nyolc órakor menetrendszerüen megérkezett Bécsbe.

A forgalmi adófázisrendszer teljes kiépitését sürgeti a kereskedelmi és iparkamara

A Bocskay téri napipiac kérdésével foglalkozott a kereskedelmi osztály ülés

A debreceni kereskedelmi és iparkamara Schwartz Vilmos kamarai alelnök elnöklésével kereskedelmi osztályülést tartott, amelyen megállapitották, hogy a papir és szeszesitaláruk forgalmi adóváltságának kérdése még mindig függőben van. Éppen ezért az osztályülés amellett döntött, hogy ezt a kérdést ujból napirendre kell hozni, uj akciót kell indítani a forgalmi adóváltság teljessé tétele céljából. Ennek érdekében megkeresést kell intézni a társkamarákhoz, valamint az OMKE-hez és a GyOSz-hoz.

A textilfázisadó tárgyában kiadott módositó rendelettel kapcsolatosan a kamara közbelépett, hogy a rendeletet a helyes értelmezésben hajtsák végre. Ennek a közbelépésnek meg volt a kellő eredménye.

Foglalkozott a továbbiakban az osztályülés a Bocskay téri melléknapipiac kérdésével. A Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulata azt az álláspontot képviseli, hogy a Dobozy uccai ref. temető és a Hajnal ucca közötti játszótéren, a Magyar KÉKOSz csoportja szerint pedig a Baross és Hajnal uccát összekötő DMKE mögötti kis keresztuccában kell elhelyezni a melléknapipiacot. Az osztályülés helyeselte a kamara által képviselt azt az álláspontot, hogy a melléknapipiac megfelelő kikövezéséről és a szükséges közművekkel való ellátásáról okvetlenül gondoskodni kell és ott helyezendő el a melléknapipiac, ahol ezt kevesebb költséggel lehet elvégezni.

Ezután az osztályülés állásfoglalt több elvi kérdésben, valamint végkárusitási engedély iránti és egyéb kérelmek tárgyában.

— **Asztma és szivbetegség**, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes »**Ferenc József**« keserüvíz az emésztőcsatornát alaposan kitisztitja s a gyomor és belek működését kitünően szabályozza. Hirneves európai és amerikai klinikusok tuberkulótikus egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező székrekedések a **Ferenc József** víz használata folytán lényegesen enyhülnek.

MEGHALT KIPLING

London, január 18. Rudyard Kipling éjjel 12 óra 10 perckor halt meg a middelesexi kórházban. A válság, amely halálát okozta, a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka állt be és hétfőn reggel sürgős gyomorfekélyműtétet kellett rajta végrehajtani. A beteg negyvenöt óra hosszat teljesen legyengült állapotban volt és eszméletét csak rövid pillanatokra nyerte vissza. Felesége és leánya mellette voltak a halál beálltakor. A temetés iránt ma történik intézkedés.

GYERMEKMELEGEDŐT NYIT A KIE A BÁBAKÉPZŐBEN

A debreceni KIE az uccagyermekek megmentésére nyilvános melegedőt, tanyai nevelőintézetet és tanonc otthont óhajt felállitani. A mult télen már nyolcvan-száz uccagyerek részére az Erzsébet uccán tartott fenn a KIE melegedőt, most azonban a régi Bábaképzőben dr. Kölcsey Sándor polgármester négy nagy szobából és mellékhelyiségekből álló otthont bocsátott rendelkezésre, amelyben népkonyhai étkezést is kapnak a zülléstől visszatartott uccagyerekek. Vasárnap, 19-én vonulnak át uj otthonukba a gyermekek és az otthon hétfő reggeltől kezdve mindennap reggel 8 órától este 7 ig nyitva lesz. A gyermekek ingyen ebédet és vacsorát kapnak. Állandó felügyelőjük lesz, akiknek díjazására most folyik az önkéntes megajánlás.

Most van elintézés alatt a KIE kérelme egy olyan városi birtok bérlete iránt, amelyen a tanyai nevelőintézetet fel lehetne állitani.

Reménhetőleg a tervnek nem lesz akadálya abban Debrecenben, amelyben oly állandó és súlyos probléma a züllésnek indult gyermekek ügye.

— **Könyvelési tanfolyam az Ügyvédszövetségben.** Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya február és március hónapokban könyvelési tanfolyamot rendez, amelyen ügyvédek, birák, ügyvédjelöltek, a bíróság fogalmazói karának tagjai, továbbá főiskolát végzett másfoglalkozásúak is részt vehetnek. Dr. Somlyay József, a Debreceni Kölcsönös Segélyző-Egylet igazgatója tiz előadás keretében ismerteti meg a hallgatósággal a fontosabb könyvelési ismereteket, hetenkint egy előadáson, a résztvevőkkel megállapitandó órákban. Részvételi díj 5 pengő, mely az első és a hatodik óráu két egyenlő részletben fizetendő. A tanfolyamra január hó végéig lehet jelentkezni dr. Böszörményi Béla ügyvédnél. Telefon: 13—97.

Szergej „herceg", az emigráns orosz

naphosszat teherkocsit húz, ágyrajáró és sir, ha balalajkazenekart hall

Este nyolc óra van. Lassan szitálva hull a havaseső. Az egyik állomáskörnyéki sötét uccán nekifeszítem az arcom az esőnek és a gyenge világitás mellett kibetűzöm a kapun lévő felirást:

Olcsó szobák kiadók!
Ágyrajárók felvétetnek!

Benyitok a kapun. A kapu alatt egy kis gyerekbe ütközöm, aki vékony hangon megkérdi, hogy szobát akarok-e kivenni? Vagy keresek valakit? Csak nem Szergej bácsit keresem, aki mindig citerázik és énekel és aki azt hazudozza, hogy ő herceg?

Mielőtt felelhetnék, egy rekedt asszonyhang szólal meg a sötétben.

— Ki az? Mit akar? Jöjjön be, kérem — és előtűnik a rekedt hang tulajdonosa. Kövér, pirosra festett kötényes asszony. Fülén nagy kék fülbevalók lógnak. — Tessék utánam jönni! — mondja erélyesen és elindul.

Székrekedés? DARMOL a kedvelt és bevált hashajtó.

Megyek utána. Átmegyünk egy konyhaszerű helyiségen. Sötét van csak a főzelék szagáról és a füstről gondolom, hogy a konyhán megyünk keresztül. Végre egy eléggé rendes és világos szobában megállunk. A háziasszony helyet mutat. Leülünk.

— A szobák nagyon szépek, tiszták és olcsók, — mondja az asszony mélyeket lihegve. — Két pengő egy szoba egy éjszakára...

— Nem a szoba miatt jöttem — mondom, mire gyorsan feleli:

— Az ágy ötven fillér egy éjszakára.

Megmondom neki, hogy ninesen szándékomban sem a szobáját, sem az ágyát igénybevenni. Szergej miatt jöttem. Az orosz miatt, aki mindig citerázik és énekel és aki azt mondja, hogy ő herceg... Beszélni szeretnék vele.

Csalódottan áll fel.

— Ezt már mondhatta volna a kapu alatt is, — mondja ellenségesen végigmérve. — Menjen be a nagy szobába, lehet, hogy ott találja az oroszt.

A nagy szoba. Az első pillanatban visszahőkölök a büztől, ami felémárad. Fanyar emberszag. Hangok. Lihegések. Egy csomó ágy szorosan egymás mellett. Néhány ágyban már ott fekszik a lakó. Alszanak. Horkolnak.

Bejön a kisfiú, akivel a kapu alatt találkoztam.

— Tessék jönni, — mondja — ott alszik Szergej bácsi a sarokban. Még nem alszik. Tetszik tudni, mielőtt elaludna, mindig így szokott feküdni az ágyban és néz felfelé. A plafonra. Furcsa ember. Azt hiszem, hogy bolond...

A szoba sarkában levő ágyon mozdulatlanul, behunyt szemekkel fekszik »Szergej herceg«. Ruhástul.

Megállunk az ágya előtt.

Magas, sovány férfi. Az arcán kemény vonások, ráncok. Körülbelül hatvan éves lehet.

A ruhája gyűrött, rongyos. — A cipője és a nadrágja széle csupa sár. Az inge olyan, mint a föld... Ha megfeszítem az agyamat, akkor sem tudom odaképzelni ezt a sáros, piszkos, fáradt öregembert a cári palota hatalmas termébe, amint rendjelekkel elborítva udvarol a hercegkisasszonyoknak.

— Szergej bácsi! — hajol közel az arcához a kisfiú. — Keljen fel egy kicsit.

Az öregember meg sem mozdul. Csak a keze rebben meg az ágy szélén. Aztán lassan felnyitja a szemét. Nagy kék szeme van. Vizenyősen csillog. Néz meredten a szemembe és nem mozdul.

— Mit akar? — mondja végre álmos hangon és könyökére dül.

Interju... Fenség!...

Gyorsan felül az ágyon. A nyakkendőjéhez kap és ideges újjakkal helyre rángatja, aztán újjaival rendbeszedi a haját is.

— Bocsánat, bocsánat — dadogja és leszáll az ágyról. — Ne haragudjék, hogy csak így fogadhatom... (Nevet) Még hellyel sem tudom megkínálni... az ágyszélére talán... tessék...

Leülünk.

— Ön valóban herceg? — kérdem.

— Nem! — mondja, erősen megnyomva a szót. Orosz vagyok. Muzsik. Senki vagyok... Ami volt, az már elmúlt, kár beszélni róla...

Idegenszerű kiejtéssel, de jól beszél magyarul.

— Az igaz, hogy valamikor nem ilyen ruhában jártam, — mondja nehezen — és nem ilyen ágyban aludtam...

Hallgat. Mereven maga elé néz. Aztán csendesen mondja:

— Látja kérem, itt engem gúnyosan fenségnek szólítanak... Szergej hercegnek! Pedig...

Hirtelen elhallgat.

— Mióta tartózkodik Magyarországon?

— Már nagyon sok éve, hogy itt vagyok. Mikor menekülnöm kellett, Franciaországba, majd Lengyelországba mentem. De sehol sem éreztem jól magamat. Valahogy más volt a levegő, másak voltak az emberek. Itt jobb...

Összehúzza a vállán a rongyokat. Szomorúan mosolyog.

— Sehol nem züllöttem le ennyire, hogy még egy tiszta ing se legyen a testemen... hogy napokig ne egyem... de mégis jobb itt. A magyar parasztok valahogyan emlékeztetnek az orosz muzsikokra. A dalaik is egyformák. Szomorúak. És itt is vannak nagy síkságok...

— A rokonok?

— Egyedül vagyok. Van egy lányom Párizsban van, most ment férjhez nem rég. Eleg jó partit csinált. Egy francia katonatiszt vette el. De ő nem tud rólam. Azt hiszi, hogy már meghaltam. És jól is van ez így.

Ujra maga elé mered. — Csak hosszú szünet után mondja:

— Hiszen én csakugyan meghaltam...

— Oroszország! — mondom. — Soha nem gondol arra, hgy egyszer vissza is térhet?

Megrázza a fejét.

— Nem. Nem gondolok ilyen csodákra. Csak álmomban szoktam visszatérni néha Oroszországba. De minek az álmokat ébren is folytatni?... Oroszországban most megőrültek a muzsikok. Egyszer véget fog érni az őrültségük, de akkor már én nem mehetek vissza. Oroszország most halott. És a halottak testén férgek szoktak lakmározni...

Keményen ropognak a szájában a szavak. Csak akkor lágyul meg a hangja, mikor kiejti ezt a szót, hogy »Oroszország«.

— Most dolgozom, — folytatja a beszédet — és megpróbálok élni.

Napszámos vagyok egy fakereskedésben. Egy kis kocsit húzok egész nap, szállítom a szenet, meg a fát és keresek naponta, vagy másfél pengőt. Ebből ötven fillér a szállás. Nem sok.

A szomszédágyak közben lassan megtelnek. Mindegyik »lakó« odakiált valamit »Szergej hercegnek« Többnyire gúnyosan a cár egészsége felől érdeklődnek...

A »herceg« kesernyésen mosolyog és nem válaszol az ineselkedőknek.

— Tudja, kérem — mondja —, nem mindig ilyen szomorú az én életem. Van egy ismerősöm, akinek van egy kis rádiója és amikor nem dolgozom, és mikor az orosz balalajka zenekar játszik, átszaladok és hallgatom. Ilyenkor egy-

Télárom
7 csoport
95 fill. tól
például:
1.90 -.95
2.90 1.45
3.90 1.95
10.80 5.40
12.50 6.25
14.50 7.25
piros filc házicipő, párnázott sarok, julta talp
bőr házicipő hajlékony bőrtalppal.
prima filc házicipő krümergallérral és sarokkal, sarkos bőrházicipő különféle szinekben.
Jóminőségü cipők nagy választékban.
Minden időre és minden alkalomra.
Ezenkivül dús választék jóminőségü bőr- házi- és gummicipőkben, harisnya és fehérnemüekben mélyen leszállított áron!
Delfa garanciát jelent

HOTEL BELLEVUE
Budapest, I. Attila ucca 53. sz.
Telefon 600—90.
az Alagut mellett. Finom családi szálloda. — Olcsó polgári árak. Minden modern kényelem. — Nagy kerthelyiségek. Esténkint tánc. 5 percnyire a belvárostól. — A debreceni uri családok kedvenc budai találkozó helye. Garage.

egy félórára otthon vagyok. Orosz országban...

Nézem a kemény, barna arcon lefelé vánszorgó könnyeket. Sir »Szergej herceg«, ez a rongyos öregember és könnyeit, amikor lecsurognak az álláig, a könyökével törli le...

FÜLÖP LÁSZLÓ.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN. A Nagytemplomban d. e. 10 órakor dr. Soós Béla, d. u. 5 órakor Szenes László; a Kistemplomban d. e. 9 órakor Kolozsváry Kiss László, 11 órakor Csánky Gábor, d. u. 5 órakor Szabados László; a Kossuth uccai templomban d. e. 10 órakor Farkas Ignác, d. u. 5 órakor Baja Mihály; az Árpád-téren d. e. 10 órakor Kovács József, d. u. 3 órakor Bittó Zoltán; az Ispotályban d. e. 10 órakor Molnár Ferenc, d. u. 5 órakor Mezey Béla; a Homokkertben d. e. 10 órakor Szenes László, d. u. 3 órakor Kovács József; a Kerekestelepen d. e. 10 órakor Huszár Endre, d. u. 3 órakor Papp Imre; a Csapókertben d. e. 10 órakor Uray Sándor, d. u. 3 órakor Pataki László th.; Egyek d. u. 3 órakor Siposs Imre; Belsőhat d. e. 8 órakor Siposs Imre; Nagyhegyes d. e. 10 órakor és Kunpálhalom d. u. 2 órakor Halász András; Ebes d. e. 11 órakor Magyar Bertalan; Macs d. e. 10 órakor és Szikgát d. u. 2 órakor Kánto József; Ohattelekháza d. e. fél 11 óakor Siposs Imre; Kismacs d. e. 9 órakor Mezei Béla; Sámsoni út d. u. 4 órakor Magyar Bertalan; Téglavető d. u. 3 órakor Kovács Árpád; Bánk d. e. 10 órakor Kiss Ferenc. Ifjúsági istentiszteletet tart a Kossuth u. templomban d. e. fél 9 órakor Papp Imre.

A SZENT ANNA UCCAI RÓM. KATH. TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN. Rendes szentmiserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, miset tart dr. Beöthy György apátplébános. Szentbeszédet mond Pflaum József káplán. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Auguszta szanatóriumban dr. Varasdy László. Csapókertben dr. Kummergruber Emil piarista tanár, a Katholikus Otthon igazgatója, a Homokertben dr. Rassovszky Kálmán piarista tanár, a Nilastelepen dr. Hanzély Lajos egyházmegyei levéltáros, a Szegényházban Tóth István, a Józsán Szabó Imre püspöki tanácsos, Hajdusámsomban Novák Gyula, Klinikán Béres Endre, Szentlászló kollégiumban Hutay Ferenc.

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN (Miklós ucca 3. szám) vasárnap d. e. 9 órakor egyházi énekóra Elefánty Sándor karnagy vezetésével. D. e. 10 órakor és este 6 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel. Igét hirdet Pass László alesperes.

A GÖR. SZERT. RÓM. KATH. TEMPLOMBAN. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor az egyetemi hallgatók miséje, délután fél 4 órakor rózsafüzér áj-tatósság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

MÉRGEK ÉS ELLENMÉRGEK A TÁRSADALMI SZERVEZETBEN

Irta: THURY LEVENTE

Juhász Nagy Sándor, a magyar baloldali ellenzék egyik legnemesebbszabású vezetőegyéniségeinek egyike, ma egy hete válaszolt a Debreceni Független Ujságban nyilt felhívásomra, hogy álljon a debreceni baloldali mozgalom élére, mint annak hivatott vezére. A válasz most is megmutatja azt a hűséget, amellyel Juhász Nagy Sándor a magyar nemzet politikai evangeliumának tekinthető kossuthi demokráciához ragaszkodik s amelyet annak vallásában mindig is tanusított. Kész is segiteni bárkinek Juhász Nagy Sándor, nagyobb aktivitással részt venni a politikai életben, de nem kíván vezér lenni, csupán önzetlen segitséget nyujtani másoknak, akik nincsenek olyan exponált helyzetben s hajlandók a kezdeményezésre.

Ez a válasz lényege szerint negativ, tagadó s igy lehetetlen nem érezni nyomán az egyedülmaradás lehangoló érzését: a baloldali mozgalom feltámasztását Juhász Nagy Sándor aktiv vezérkedése nélkül kell megharcolnunk Debrecenben. Ez a helyzet azonban végleges nem lehet. Részben abból az okból, hogy Juhász Nagy Sándor politikai aktivitásának feltételéül szabta meg: »nagyobb aktivitással vagyok hajlandó a közéletben részt venni, ha a törvény keretei között lehetővé válik, hogy véleményemet elmondhassam, vállalván azért minden felelőséget és csak a fizikai lehetőséget kérem hozzá, továbbá, ha a nép hív és felszólit arra, hogy álljak szolgálatára». Részben megnyugodhatunk abban, hogy Juhász Nagy Sándor magyar lelkiismerete állandóan éber, s állandóan mérlegeli az adott helyzetet s ennek előbb-utóbb lesz olyan fordulata, mely az aktivitásba belekényszeriti őt. Hiszen igaz, hogy véleménynyilvánitás lehetőségei aligha vannak megadva, de azt nem lehet letagadni, hogy a népnek szüksége van olyan önzetlen és meggyőződéses politikai munkások szolgálatára, mint Juhász Nagy Sándor, akit nem csak Debrecenben, hanem másutt is hiv is, vár is ez a sok politikai irány játékszerévé lett, árva és szegény magyar nép.

Különös, erős és lebirhatatlan kényszer a nemzet dolgaiban való lelkiismeretesség az igazságaira hallgató politikusban. Van a magyar politikai életnek néhány igen jelentős és nagyon becsületes alakja — mint Juhász Nagy Sándor is —, akiket ez a lelkiismeretesség nemcsak megakadályoz abban, hogy mai pártos, uralkodó irányzatok pártján helyezkedjenek el — noha lett volna rá bőven alkalmunk —, hanem kényszeriti őket arra, hogy a mi értelmezésünk szerint igazán nemzeti s ezen felül általánosan emberi igazságok viszonyában oly süket korszak fülébe döngjék véleményüket.

Olyan korban, amelyben a társadalom szervezete egyre több szabadrágellus teória mérgét szivja fel, szükségképpen, a maga életének védelmére termeli ki ez a szervezet azokat a nagy egyéniségeket, akik az örökérvényü emberi ideákban ellenmérgét híresztelik s bocsátják be a társadalom szellemi vérkeringésébe. A nagy szabadsághősöket a legnagyobb zsarnokság korában állitja helyükre a társadalom szervezete, az örökké munkás isteni gondviselés. Valahogy olyan ez, mint az emberi szervezet, amelyben egy betegség termel mérgező anyagokat, bacillusokat, de a betegség maga váltja ki aztán a szervezetnek antitoxin, vagyis ellenméreg-termelő működését, hogy megmentse a testet.

Mi, akik ebben a korban, a társadalomban egyre nagyobb tömegben beleivódó toxinok, mérgek hatásaképpen egyre nagyobb makacssággal, hivatásszerűen maradunk meg az eredeti, ősi, magyar és együttes örök emberi igazságok mellett, akik a demokráciának és a nép tömegeinek, a nyomorgó kisembernek szociális megsegitése mellett harcolunk, egy nagy küldetés katonái vagyunk. A magunk kis körében nem csak hirdetjük a nép igazságainak a társadalom életét mentő, a nép életét mentő ellenmérgeit, hanem katonái, apostolai leszünk nemcsak a vezérnek, aki elő fog állitani, élünkre helyzet, majd a történelmi fejlődés, vagyis a társadalmi szervezet önmagát-védő működése. Ami itt tart helyünkön, a lelkiismeret s ami élünkre állitja Juhász Nagy Sándort, a nép önmagát mentő életösztöne. És hisszük, hogy szerepe nem lesz passziv, hogy élünkre áll, mert benne is a társadalmi fejlődés ugyanazon igazsága, a nemzeti és emberi lelkiismeret ugyanazon ereje működik.

Utonállók garázdálkodnak a debreceni külvárosrészeken

Az Olajütő környéki lakosok az utóbbi időben állandó rettegésben élnek, mert az elterjedt hírek szerint a temető mellett elvezető úton utonállók gazrázdálkodnak. Pénzt vagy életet kiáltással támadnak meg békés járókelőket és ha mást nem találnak náluk, még a ruhájukból is kivetkőztetik az áldozatokat.

Tegnap délután Voith Simon Márton Kálmán ucca 1. szám alatt lakó füszerkereskedő Magyar András nevü kifutóját támadták meg a temető mellett. Magyar András kerékpáron szállított egy kosarat és az utonállók a kerékpárról rángatták le, hogy a kosarát elvegyék. Szerencsére azonban arra jött egy másik kerékpáros, mire az utonállók elmenekültek.

Ugyancsak utonállók támadták meg tegnap este Szabó Lajos Kerekestelepi lakost is a zsidótemető mellett. Két fiatalember állitotta meg Szabót, akitől azt kérdezték, hogy hány óra van. Szabó nem merte elővenni óráját és tagadó választ adott, mire a két fiatalember fenyegetően közeledett felé és motozást akart rendezni. Ennek láttára Szabó futásnak eredt, de a támadók üldözőbe vették és csak a járókelők mentették meg Szabót a komolyabb következményektől.

Az utonállók ellen megtették a panaszt és kézrekeritésükre nyomozás indult.

Tüzifát, szenet
csak
Prohászka és Társánál
vásároljon
BETHLEN UTCA 41.
EÖTVÖS UTCA 18.
Telefonszám: 11-61

— **Tudományos előadás.** Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel tudományos előadás lesz a Munkás-Otthonban. Az előadást Propper Sándor országgyülési képviselő tartja »A szociálpolitika jelentőségéről« cimen.

Zenekedvelők Köre
1935/36. évi III. bérleti hangversenye
BOKOR MARGIT
a bécsi állami Opera művésznőjének
ária- és dalestje
HERZ OTTO dr. közreműködésével
szerdán, január 22-én, este 8 órakor
az Arany Bika szálló dísztermében.
Jegyek: Méliusz könyvkereskedésben és a Bika előcsarnokában válthatók.

Hat hónapra elegendő kőolajat és benzint őriznek az olaszok a massauai kikötőben

Idegölő forróság a trópusok izzó poklában — Az olaszoknak nem szándékuk egész Abesszinia meghódítása — A tengerparti vidéken sok áldozatot követel a malária

Massaua, január hó. A massauai kikötőbe félóránként szaladnak be a katonasággal megrakott hadihajók, az uccákon végtelennek tetsző sorban vonulnak fel a frontra készülő harcikocsik és tankok, a házak felett szédítő magasságban keringenek a zöld-fehér-piros farku repülőgépek, a lapok különkiadásban számolnak be a legfrissebb harctéri eseményekről s szinte óránként érkeznek ujabb és ujabb hírek a hadszintérről...

70 FOKOS HŐSÉGBEN

És ebben a háborus atmoszférájú Massauaban az ember minden igyekezete csak oda irányul, hogy az itteni 60—70 fokos hőségben minnél elviselhetőbbé tegye életét. Őrjítő, szinte tébolyitóan nagy a forróság az olaszok eme nagy tengeri várában. Ugy érzi magát az ember az uccán, mintha gőzfürdőben volna. A ruha, cipő kibirhatatlan a testen s talán csak egyedül a jéggel pakolt parafakalap az, ami enyhíteni tudja kissé a kibirhatatlan forróságot és ébren tartja az emberben az öntudatot. Eszébe sem juina itt az embernek, hogy aznap talán még egy falat sem volt a szájában s még csak gondolatban sem kivánja a szórakozást, vagy a társaságot. Amíg minálunk a léttenntartáshoz szükséges első kellék a mindennapi kenyér, addig a trópusok izzó földjén az agy és a sisak belsejének pakolásához használandó jég, valamint a szomjuság ellen jól bevált tamarindalé az elengedhetetlen szükséglet.

Az olaszoknak az abesszineknél is nagyobb ellenfelet jelent az itt uralkodó idegölő forróság. A Szuezi csatornán való átkelés után már 40—50 fokos hőség fogalja a hadihajókat és ez az óriási forróság Massaua felé közeledve, egyre jobban növekedik. A mintegy nyolc napig tartó Vörös-tengeri hajóút nagyon megviseli a hadtesteket és éppen ezért az olasz hadvezetőség nagyon fontos körülménynek tartja, hogy a Massauaba hajón érkező katonaság lehetőleg azonnal folytathassa útját Abesszíniába tovább, ahol a hegyek között aránylag nagyon kellemes az éghajlat.

AHOL MINDENKI CSAK ADDIG DOLGOZIK, AMIG ÉHES

Talán a gyötrelmes atmoszférának tudható be az is, hogy lusták itt az emberek. Ha éhes a bennszülött, akkor kimegy szürkületkor a tengerpartra halat fogni, vagy értékesebb kagylók után kutat s zsákmányával addig szalad, amíg azt el nem adja. Az érte kapott pénzen vesz panettit, vagy mas ennivalót és jó lakás után nem dolgozik megint addig, amíg a gyomra nem kényszeríti munkára. Massauaban nem ritka látvány az sem, hogy alig pár órával a kinyitás után lezárnak egy üzletet. Oka egyszerűen az, hogy a kereskedő meg van elégedve aznapi forgalmával s korábban pihenőre tér.

A nagy forróság miatt este kezdődik Massauaban az élet. Amikor a nap korongja leszáll a földteke látható részének a legalacsonyabbjára, akkor kezd benépesedni a város. Az utak mentén padkákra rakva kínálja eladásra portékáját a bennszülött kereskedő. Massauaban az uccán főznek, a vendéglők is az utak mentén, sátrakban vannak.

Sok ember van Massauaban, aki kitűnően beszél magyarul, igy többek között az Albergo Tauludban lakik egy fiatal európai kereskedő, Pietro Sele, aki pár évvel ezelőtt Kalocsán és Mezőkövesden vásárolt össze többféle árut s ekkor sajátította el a magyar nyelvet. Mint egészen szegény ember került ki Afrikaba és ma, — alig három év alatt, — többmillió lira készpénze van. A tavasszal mond bucsut Afrikának, visszamegy szülőhazájába, Olaszországba, mert nem birja a klimát.

MAGYAR SZÓ A VÖRÖS-TENGER FŐVÁROSÁBAN

Nagyon pusztit ezen a vidéken a malária. A nebázfajsulyu levegő telve van fertőző baktériummal s az európai embernek szünteleniil védekezni kell ellene. Minden harctérre menő olasz katona felszerelésében szerepel a chinin, a malária egyetlen ellenszere, valamint a citrom, melyből naponta két darabot kell elfogyasztani minden katonának. Az olasz hadvezetőség ugyanis ezzel akarja biztositani a katonák vitaminellátását.

CHININ ÉS RENDITA

„Rendita 5%" Nagy, pirosbetüs táblák hirdetik útonútfélen, hogy a hadikölcsönök után 5 százalékos kamatot fizet bankok utján az olasz állam. A lakosságot csábitja is a magas kamatláb s éppen úgy, mint a világháború idején Magyarországon, most Eritreában is nagyon sokan jegyeznek hadikölcsönt. Itt elképzelhetetlennek tartanak ugyanis egy esetleges olasz kudarcot...

DRÁGASÁG

Gyönyörű hely Massaua. Ha hasonlatot akarok alkalmazni, akkor megállapithatom, hogy amilyen gyönyörű, olyan drága város. A római szállásom árát összehasonlitva az itteni árakkal, azt kell hinnem, hogy az olasz a hőmérséklet szerint szabja meg az árakat. A kikötőnél lévő Albergo Eritreaban pl. napi harminc lirába kerül, — kedvezményes áron! — egy szoba. Uccái és terei tiszták és rendezettek. Gigantikus látvány a kikötő. Telve van horgonyzó hadihajókkal, gyarmati katonákkal, néppel. Méreteiben is impozánsak nagy emelődarui, amelyek éjjel-nappal munkában vannak. A kikötő panorámájának gyönyörű ékköve a hátamögött rézsutosan fekvő hegy, melyre Massauból vasut visz.

Massaunak van villanyfejlesztő telepe, jéggyára, valamint nagy vasgyára és sótermelő üzeme. Innen látják el egész Eritreát sóval. Érdekes, hogy minden házon zászló és minden helyiség falán — még a latterjákban és a tabacchikban is, — Viktor Emánuel és Mussolini fényképe látható.

40.000 HORDÓ PETROLEUM

A szankciók életbelépését megelőző napokon pezsdülő élet uralkodott a massauai kikötőben. Nagyon sok élelmiszerrel, fegyverekkel megrakott hadihajó kötött ki az olaszok gigantikus méretü tengeri várában s ez a körülmény meglehetősen ellentmond annak az általános optimizmusnak, amivel az olasz nép körülveszi a megtorló intézkedéseket.

Massauban beszélgettem egy olasz katonatiszttel, aki szerint az olaszoknak nem szándékuk egész Abesszinia meghódítása. A terv ugyanis csak az, hogy a Tana-tótól egészen Olaszanig (Olasz-Szomáli határvárosa) egy sávot hasitanak ki Abesszinia testéből és ezzel egyuttal elzárják a Brit-Szomálit Etiópiától. Informátorom elmondotta még, hogy a szankciók életbelépését megelőző napokon több, mint 40.000 finomitott petroleumot, olajat és benzint szállitottak az olaszok Massaua kikötőjébe, melyet még most is ott őriznek. Ez az óriási mennyiségü olaj és benzin mintegy hat hónapig elegendő lesz az olaszoknak a kelet-afrikai háború viseléséhez.

KATONATEMETÉS

Az olasz kikötővárosban láttam egy nagyon megható katonatemetést. A halott bajtárs koporsójához zenekar élén kivonult az a század, amelyben a meghalt szolgálatot teljesitett. Mielőtt a sirba leengedték a koporsót, a napos elővette a századkönyvet s felolvasta a névsort. Amikor az elhunyt bajtárs neve elhangzott, mindenki feltartotta a kezét és „presente"-t mondott, azt szimbolizálva, hogy a meghalt nem költözött el körükből, hanem továbbra is „jelen" maradt. Mélyen megrendítő szertartás!

AHOL NEM NAGYON TÖRŐDNEK A HÁBORUVAL

Massauaban kevés külföldi ujságiró fordul meg, aki ne látogatna el ottartózkodása alatt valamelyik kikötői mulatóba.

A kikötő lebujai közül a „Miniera" a leghirhedtebb. Három meglehetősen nagy teremből áll ez a mulató, állandóan szinültig telve csokoládébarna munkással, arab és bennszülött kereskedővel, akik között akad egy-két európai külsejü is. Irtózatos szag terjeng a szobákban, amelynél még elviselhetetlenebb talán a két szomáli nő taktusnélküli dobverése. Az erkölcsi fertő legmélyén sütkérező melegágy belső képét nézve, igazan nem lehetne megállapitani, hogy alig párszáz kilométernyire öldöklő harcok folynak a talpalatnyi földért. Itt megelégedettek primitiv, szinte állatias nivóra süllyedt életmódjukban az emberek, ide nem hallatszik el az életrelörő gépfegyverek idegölő ropogása, sem a sebesültek, haldoklók ordöklőerejü sirása, hörgése...

HERMANN JÓZSEF.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 18-án, szombaton, a következő bejelentése történtek.

Születések: Csösz József máv. lakatos, leány Anna; Varga Mihály napszámos, leány Vera; Hölász István fm., leány Erzsébet; Wagner Ádám fm., fiu Ádam; Vida Lajos csapos, fiu Lajos; Hermann György fm., leány Ilona; 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Hegedüs Sándor községi jegyző—Fökés Etelka; Lupó Sándor napsz.—Dusa Mária; Tönkö József faszobrász—B. Nagy Teréz; Badar Béla sütő m.—Pákei Róza; Sulyak László fadrász—Nagy Piroska; Papp László máv. lakatos—Kovács Ilona; Fábián István szabó m.—Farkas Irén.

Halálozások: Özv. Székely Zsigmondné ref. 75 éves, Rudolf u. 54. Takács Imre r. kath., 58 éves, Teleki u. 11. F. Szabó László ref., 68 éves, Kareag. Kontsek József r. kath., 84 éves, Homok u. 139. Málé István ref., 63 éves, Hajdubösörmény. Bodó Béla re., 19 éves, Szerencs. Halász Istvánné re., 42 éves, Tiszaugar. Zsernamenszki Sándorné re., 31 éves, Nagyiegyes 1. Marosvölgyi Sámuel g. kath., 42 éves, Dobrád.

Szép is, jó is?

?

Igen, igen mulatságos!

!

A Címzett ismeretlen, a Vigszinház uj magyar filmje Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órako

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

A hét legszebb ruhái

Talán még soha ennyi szép ruhát nem láttunk, mint ezen a héten. Igaz, hogy most van a meghívások, az estélyek szezonja és ha most nem, mikor tündököljenek a hölgyek?

OROSZ MESTER CIPÉSZ
szalonja úri és orthoped cipőkben.
PIAC UTCA 75. SZÁM.

A legelső ruha, ami megkapott bennünket, egy fekete, egészen finom szaten kloké nagy délutáni ruha volt, hosszú, bő raglánújjakkal, amelyek a mansettánál elszűkültek. Az áll alatt magasan visszahajtott nyak, színes virág csokorral. Érdekes lakkzsinór, kombinált övvel, sliccelt szoknyával.

DÉLUTÁNI ÉS ESTÉLYI
ruhához a legújabb divat szerint készítek a legolcsóbb áron
BŐR-ÖVEKET.
BÁCSI LAJOS, Halköz 6. szám.

Estélyiek közül először egy halvány rózsaszín pirosas sanzsan taft ruha tetszett, mely dekoltázzsal, elől keresztbemenő derékkal, nagy piros klipssel, az övön is érdekes fantáziacsattal és ehhez egy földigérő kapucnis piros selyembársony belépővel. Remek volt.

NAGYSÁGOS ASSZONYOM!
Ha főzőjét nálam varratja,
Tökéletes lesz az alakja.
Julia főzőszalon, Piac utca 79.

A másik talán még joban tetszett, mert egyszerűbb volt, hosszú, fekete szaten ruha, mély dekoltázzsal, elől keresztbemenő dekoltázzsal, mibe fekete tüll volt beállítva, elől a nyoknál fantasztikus orchidea-csomóval. A hölgy elárulta nekünk, hogy egy régi szaten ruhájából alakította át. Igy tehát az olvasó figyelmébe ajánljuk mi is: ha van otthon egy már nem annyira divatos fekete selyem, pláne szaten ruha, varrassuk meg ilyen tüllbeállítással. — Nagyon divatos és dekorativ.

— Asszonyom!
Egy ruhája legyen
amit mindenki csodál;
három elrontott helyett
mely a szekrényben áll.
„Emmy".
kifogástalanul dolgozik Piac u. 79.

Egy borsózöld zsorzsett ruha, végigplisszirozva, sem volt megvetendő. Egy feltünően szép bronz hajú hölgy viselte a sugaras plisszirozás pedig minden lépésnél gyönyörüen harmónikázott, játszott. Egy rövid plisszirozott átvetőt viselt hozzá, ezt levéve pedig előttünk a mély dekoltázsú ruha.

Délutáni és tavaszi ruháját készíttesse ÁCS ETA női divattermében, PIAC U. 45—47. sz. alatt. Elsőrendü munka, olcsó árak.

Érdekes és feltünő volt egy sivatag szőke hölgy halványlila angora délutáni ruhája. A nyaknál a sajátjából fodortölcsért alkotott, ami lila taft hurkával volt érdekesen lefogva, az övet ugyancsak egy taft hurka alkotta. Hozzá ugyanilyen lila steppelt macska kalap, fekete fátyollal. Mindenki megnézte.

NAGY NUCI
francia női- és gyermek divatszalonja,
SZENT ANNA U. 43.
Elsőrendő munka — szolid árak

Akik a Riviérára készülnek, már megrendelték toalettjeiket a szalonokban, úgyhogy már lázas munka folyik az utazásokra. — Láttunk néhány érdekes aszimetrikus mintájú és állatfigurás emprimé ruhákat, melyek mindegyikéhez egy sima bő háromnegyedes kabátot készítenek ugyanolyan béléssel, mint a ruha, vagy pedig olyan kihajtóval.

DARÓCZY DUCI
KOZMETIKAI INTÉZETE
Simonffy u. 5.
(v. József kir. herceg u. 8 I. e.
Kezelések, kikészítések a legolcsóbb áron.

Egyik társaságbeli divatdáma átalakíttatta most, tekintve, hogy sürgős szüksége volt egy új ruhára, amit még nem ismernek, egy régi bársony ruháját, szmoking ujjáttal, sima, szük, hosszú szoknyával, arany lamé mellénnyel és a kabát kihajtóján két arany margerétával. Ezt a fazont is figyelmébe ajánljuk az olvasónak, nagyon szépen mutatott a toalette.

FŐVÁROSI KOZMETIKA
vezetését átvettem. Legmodernebb speciális bőrápolás. — Szemölcs és hajszál végleges eltávolítása. Mindenféle szépséghibák eredményes kezelése. — Olcsó bérletrendszer.
Breuer Jutka, Wiener bérpalota
Vár-utca 2. Telefon: 22-02.

DIVATPOSTA

Margaréta. Fehér szaten ruháját plisszíroztassa végig sugarasan, ez most nagy divat és nagyon szép. Arany övet és vállpántot viseljen hozzá, arany saruval. Üdv.

A LEGMOLETTEB HÖLGY IS CSINOS LESZ, ha fűzőjét és melltartóját FUKSZ EMMA fuzőszalonjában készítteti, Péterfia u. 19.

Honka Nagyon sajnálom, hogy ittlétekor ne találkoztunk, de remélem, ha visszajön, fel fog keresni, amikoris alaposan megbeszélhetjük a kívánt ruhát. Üdvözlet.

Bécsi lány. Sötétkék szövetruhát csináltasson, ezt biztosan tudja majd tavasszal is viselni. Pláne ha van egy rókája is, nagyon elegáns lesz. Fehér piké mellénykével, vagy gallér-manssetta garnirával csináltassa. Üdvözlet.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére: Budapest, Teréz-körút 35. küldjék.

Konyha

Finom diótorta. Hat tojás sárgáját, hat evőkanál cukorral, 12 deka dióval, vagy mogyoróval, 2 tábla csokoládéval és 6 tojás habjával elkeverjük. Mikor kisült a következő töltelékkel vonjuk be és töltjük meg a tortát: 10 deka vajat habozva kiverünk, beleteszünk 10 deka cukrot, 2 tábla puhított csokoládét és 1 tojás sárgáját. — Ajánlatos előlző nap elkészíteni, hogy a guz jól megkeményedjék rajta, mert akkor szépen lehet szeletelni. Ezt a tortát úgy is szokták tálalni (persze hosszú tepsiben sütve), hogy künn felszeletelik még és ezüst tálon egymásra rakva a szeleteket, mindegyik közepébe egy tejszinpettyet ejtenek. — A vendégek is jobban szeretik, ha nem nekik kell vágni a tortát, hanem készen kapják, vagy a tálról kell levenni az egyenlő szeleteket.

Rántott karfiol. Nagyon szép fej karfiolt alaposan megfőzünk sós vízben és szitán lecsorgatjuk. Levéve a szitáról a zsemlemorzsában meghengergetjük, majd forró vajba kisütjük és tálaláskor bőven nyakonöntjük tejfellel.

Naranessaláta. Mostanában nagyon gyakran kínáljuk vendégeinket naranessalátával. De gyakran érezzük, hogy az egy kicsit kesürü, amit az okoz, hogy nem magoztá ki jól. Ezért, ha veszünk 8—10 naranesot, azokat alaposan ki kell magozni, megtisztítani és karikára vágni. Beletenni egy mélyebb üvegtálra és cukorozni és le önteni likörrel. — Beletehetünk olyan gyümölcsöket, ami éppen van a háznál. Mennél több van benne, annál finomabb. Meggyel, vagy cseresznyével díszíthetjük. Esetleg mandulával is megszórhatjuk. Ezt is tanácsos jóval tálalás előtt elkészíteni, mert kell, hogy az édes lé átitassa a gyümölcsöket.

Tejszínhab
1·20 P 1 liter
Tóth-Cukrászda
Kossuth u. 17.

Háztartási tanácsok

Ha meleg tojásos, vagy egyéb mártás összefutna, legjobb egy-két kanál hideg vizet habverővel erősen, folytonos keverés közben hozzákeverni.

Gyors ablaktisztítás. Ha nedves és hideg időben gyorsan akarunk ablakot tisztítani, akkor a vízbe, amivel le akarjuk mosni, egy kis denaturált szeszt öntünk, vagy ami még jobb, egy kis kékítőt. A lemosott ablaktáblákat száraz ruhával kell letörölni és utána puha selyempapírral fényesre dörzsölni.

Vigyázat! Mosogatáshoz sohase használjunk rongyot. Nincs annál visszataszítóbb, hanem mindig külön erre a célra kiválasztott és feihasználandó ruhát.

Olajfestés felfrissítése. Az olajfestésű ablakdeszka, ajtó, ablak és ajtókeret nagyon könnyen elveszíti a szinét, fénytelenné lesz. Lekopik róla a festék. A felfrissítéshez először a lehetőleg le kell mosni a fát, azután varrógép-olaj és denaturált spiritusz keverékkel alaposan megdörzsöljük és utána száraz posztóruhával átfényesítjük. Ezzel az eljárással vízpecset is eltávolítható. Egyaránt alkalmas sötét és világos olajfestésre is.

Kozmetika

A szem kikészítése

Irta: DR. BORSOS IDA, bőrgyógyász-kozmetikus.

A párisi véleménytől eltérően szerintem a szemhéj, szempilla, szemöldök különösebb festése csak a nagy estélyi ruhákhoz amugy is kikészített archoz áll jól. Reggeli bevásárlásokat egészen nyugodtan el lehet végezni egyszerüen lekefélt szemöldökkel, lekefélt pillákkal s mez-, sőt máztalan szemhéjakkal. Annál is inkább, mert a szem kikészítése időt, figyelmet, gondos munkát kíván, azonkívül zsiros festéket a szemhéjra, csipeszt, ceruzát a szemöldöknek és „mascará"-t a pilláknak. Mindezeket csak a felső szemhéjra és függelékeire, mert az alsón minden roppant öregit.

Ha nagy, illetőleg magas a homlok, a szemöldök alsó részét kell kiszedni, hogy az ív magasabbra kerüljön. Ez megfordítva is érvényes: alacsony homloknál felül szedjük ki, azzal magasabbnak látszik a homlok. Ha valakinek széles az orra, az orra fölött hagyja majdnem összeérni a szemöldök íveket, ha túlkeskeny, szedje alaposan ki fölötte. Ha keskeny az arca, felfelé menő finom ívbe formálja a szemöldökét, ha ellenben kerek az arc, nagyon erősen ívelje. Nem szabad annyira kiszedni, hogy csak egy unalmas vonal maradjon a szemöldök, nem szép, nem divat, épp ugy nem divat már a „fantázia" szemöldök, tehát sem stilizált vonal, sem a stilizált hely, csak a saját helyén, a saját formája javítva. A szemöldökről elég enynyi, a szemhéj már kevesebb művészettel elintézhető. Ha akármelyik szemhéjfestéket használjuk: egész vékonyan kenve nem színesíti a bőrt csak gyermekesen, fiatalosan áttünővé teszi. Nagyon ajánlom, aki nem tudja, milyen szinüre, mennyire fesse, az kékes, vagy zöldes zsiros festékkel csupán áttetszővé varázsolja a szemhéjat. Ezt különben majdnem színtelen festékkel csinálhatják azok, akiknek az arca is alig láthatóan van festve. Estére a szemöldökívig lehet festeni, világos színnel, az ív külső szélénél egy kis piros: fiatalít; az orrnál, szóval az ív belső részénél a piros foltocska nagyon intelligens kifejezést kölcsönöz. (Pardon, csak hangsúlyozza a meglévő intelligens vonást.) Ha valaki nem akarja sem áttetszővé, sem színessé kenni a szemhéját, hanem természetes akar maradni: estére puderezze az arcával egyszinüre! A szem alatti karikákat rózsaszinüre festve a saját leának mutat mindenki. Ebből következik, hogy ez nem fiatal lányoknak, tehát nem a Lilla teára és egyéb ehhez hasonló mulatságra való.

A szempilla barna nőknél lehet kékesfekete, szőkéknél barnásfekete, színes csak fekete vagy fehér ruhához, minden más színhez rosszul áll. Nekem ugyan a zöld szempilla semmihez sem tetszik, de ami divatos dolgokat elmesélek, az párisi és nem okvetlen követésre méltó.

Rendőrök verték ki a párisi egyetem orvosi karáról a sztrájkoló diákokat

P á r i s, január 18. A párisi egyetem orvosi karán ma rendkívül heves összetűzésre került sor a rendőrök és a sztrájkoló diákok közt. Az előadások megkezdése előtt a sztrájkoló diákok több csoportja jelent meg az egyetem orvosi karának épületében, hogy az előadásokat megakadályozza. A diákok őrséget állítottak a kapuba és nem engedték be a zelőadásra érkező társaikat. Az egyetem előtt szolgálatot teljesítő rendőr felszólította őket, hogy engedjék be társaikat, majd, amikor a sztrájkoló diákok őt is szidalmazni kezdték, sürgősen segítséget kért. Rövidesen nagyobb csapat rendőr jelent meg a zegyetem előtt és valósággal megrohamozta az egyetemi hallgatókat, sőt az épületbe is behatolt, mire csak a dékán engedelmével lett volna joga. Az egyetem épületében a diákok és a rendőrök közt általános verekedés fejlődött ki, amely valóságos közelharccá fajult. Végül a rendőröknek sikerült a diákokat kiverni az egyetem épületéből. Több mint száz diákot letartóztattak. A diáknegyedben az orvosi karon is lejátszódott semeények nagy izgalmat okoztak. Az orvosi kar dékánja elhatározta az előadások beszüntetését.

Változatlanul aggasztó az angol király állapota

Délután általános ross zabbodás következett be

L o n d o n, január 18. A király kezelő orvosa ma a sendringhami kastélyba hívták Sir Maurice Cassidyt, Anglia legelső szívszakorvosát. A legutóbbi hivtalos jelentés a következőket mondja:

A király néhány órát nyugodtan aludt. A szivgyengeség és a vérkeringési nehézségek kissé növekedtek és aggodalomra adnak okot.

Mari királyi hercegnő, az uralkodópár leánya férjével a Sandringhami kastélyba sietett, ahova a yorki herceg is elhozta két lányát, a király két legkedvesebb unokáját. A király első magántitkára ugyancsak a kastélyba útazott.

B a l d w i n miniszterelnök lemondott hétvégi pihenő útjáról és a miniszterelnöki palotából sűrű telefonösszeköttetést tart fenn a királyi kastéllyal. Anglia valamennyi templomában könyörgő istentiszteletet tartanak holnap a király felgyógyulásáért.

A kastély előtt hatalmas csoportok állanak és aggódva érdeklődnek a kastély személyzeténél az uralkodó hogylétéről.

L o n d o n, január 18. A király egészségi állapota Londonban igen nagy izgalmat kelt. Egész délután nagy néptömeg gyült össze a Buckingham palota kerítésrácsainál, ahol a király egészségi állapotáról szóló orvosi jelentéseket függesztik ki.

L o n d o n, januar 18. Este 8 óráig nem adtak ki újabb orvosi jelentést a király állapotáról, de a délután kiadott orvosi jelentésből arrak következtetnek, hogy a király állapotában általános rosszabbodás következett be.

L o n d o n, január 18. Este 10 órakor a király állapota változatlan volt. A mai napon a britt birodalom valamennyi zsinagógájában imát mondottak a királyért. Az uralkodó lobogója, amit csak akkor távolítanak el, ha a király távol van a kastélyból, vagy meghal, még a palotán leng.

A VIZHATLAN PALMA OKMA TARTÓSTALP VÉD A HIDEG A CIPŐ ÁTÁZÁSA ÉS A MEGHÜLÉS ELLEN
VIGYÁZAT! CSAK OKMA VÉDJEGY GARANTÁL OKMA MINŐSÉGET

ÖTEZER HALOTTAT VESZTETT DESZTA HERCEG

Az olaszok kétszáz kilométert nyomultak előre

Róma, január 18. B a d o g l i o tábornagy táviratozza:

Graziani tábornoknak a Ganale Doria mellett aratott nagy győzelme egyre határozottabb alakot kezd ölteni. Csapataink tegnap folytatták az ellenség üldözését. Hadoszlopaink kétszáz kilométernyire nyomultak előre. Az etiópok tegnapig ötezer embert vesztettek.

ABESSZIN CSENDŐRÖK LÁZADÁSA

Aszmara, január 18. Azok a csendőrcsapatok, amelyek a vasutvonal egyik legfontosabb pontját, Diredauát őrzik, fellázadtak, mert már régóta nem kaptak zsoldot. A csendőrcsapatok belga parancsnoka egyenesen a négusnak táviratozott, hogy a csendőrök követelik elmaradt bérüket, különben elszélednek, ő pedig ebben az esetben nem vállalja a felelősséget a vasútvonal őrzéséért.

GRAZIANI GYŐZELMÉNEK SÚLYOS KÖVETKEZMÉNYEI

Páris, január 18. A Matin római jelentése szerint egyelőre nem lehet pontosan megállapítani, hogy az olasz előrenyomulás igazi céljától milyen távolságra vannak. Ugy látszik azonban, hogy az olasz lovas felderítő osztagok már néhány nap óta kijelölték azokat a csapásokat, amelyeken át könnyű szerrel előrenyomulhatnak a gépesített osztagok.

Graziani tábornok előrenyomulásának egyik fontos eredménye, amelyről a hivatalos jelentések nem tesznek említést, a brit Kenya és az Adisz-Abeba közötti karavánforgalom elvágása. Az olasz csapatok nem érkeztek még el a karavánútig, de közelségük miatt teljesen megszünt tegnap óta a karavánforgalom a brit határ és az abesszin főváros között. Az olasz hadvezetőség reméli, hogy enneka fontos segélyforrásnak az elapadása nagy hatást tesz majd Hajlé Szelasszié négusra.

Az olasz veszteségekről egyelőre még nincsenek pontos számadatok. Ugy látszik azonban, hogy a legsúlyosabb veszteségeket az eritreai haretérről küldött aszkari csapatok, valamint a szomáliföldi bennszülött csapatok szenvedték. Az abesszinek vesztesége több, mint négyezer ember.

ERŐSITÉSEKET KAP DESZTA SEREGE

Aszmara, január 18. (Olasz keletafrikai szolgálat.) Külföldi hírszolgálati irodák addis-abebai jelentése szerint a négus azt a parancsot adta Makonnen Musenik volamei kormányzónak, hogy Volame, Bako, Konszo tartományok területén rendeljen el újabb általános mozgósítást. Ennek az újabb mozgósításnak az a célja, hogy a mozgósított csapatok azonnal Deszta hereeg seregeinek megerősítésére küldessenek. Hír szerint Deszta herceg csapatainak megerősítésére küldendő csapatok létszáma mintegy harmincezer ember.

90-féle MABI gyógyszert vizsgálnak meg

B u d a p e s t, január 18. A MABI gyógyszertárában elkövetett állitólagos visszaélések ügyével kapcsolatosan a Cito vegyészeti gyár feljelentést tett lopás címén ismeretlen tettes ellen. Ennek a feljelentésnek az az alapja, hogy a Cito szerint, ha a gyógyszerekből hiányzott a hatóanyag, azt nem a gyárban, hanem ismeretlen helyen, ismeretlen tettesek lopták el. Ezzel kapcsolatosan kihallgatták Hindy Zoltán dr. MABI vezérigazgatót, aki szerint egyelőre még kétséges, hogy a megvizsgált pasztillákat megfelelő módon ellenőrizték-e s így még azt sem lehet tudni százszalékosan, hogy hiányzott belőlük a hatóanyag. Éppen ezért a MABI most vizsgálatot folytat a közegészségügyi intézettel együtt és kilencvenféle gyógyszert vizsgálnak meg, hogy hiányzik-e azokból a hatóanyag. Ilyenformán tehát csak ennek a vizsgálatnak a lefolytatása után lehet megállapitani, hogy tényleg előfordulnak-e a szóbanforgó gyógyszerek.

Gyászrovat

Fehértói Bánielt

temetkezési vállalatának

Dégenfeld-tér 4 Telefón: 11—85.

temetései

P. Szabó László, életének 68. évében elhunyt. Temetése Karcagon 20-án lesz az ottani temetőben a református egyház szertartása szerint.

Halász Istvánné szül. Nagy Erzsébet életének 41. évében elhunyt. Temetése 19-én Tiszafüreden lesz a református egyház szertartása szerint.

Takács Imre, hangszerkészítő, életének 59. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor lesz a Köztemetőben a római katholikus egyház szertartása szerint. Lakás: Teleki ucca 11.

KERESZTES-FISCHER A P. K. ELNÖKE

B u d a p e s t, január 18. M. kir. minisztérium a külföldi hitelek országos bizottságának elnökévé Keresztes Fischer Ferenc ny. belügyminisztert a Pénzintézeti Központ elnökét nevezte ki.

Hungária
Műzor:
„Szudáni őrjárat"
a legizgalmasabb filmattrakció
Ma: 3, 5, 7 és 9 órakor
hétfőn 5, 7, 9-kor

„Huszasok és harmincasok"

Irta: Kardos László

A debreceni sajtóban irodalmi csatározások folynak a nemzedékprobléma, az Ady-Társaság, a transzilvanizmus körül. Ez mindenképen örvendetes. Sajtónk másfajta viták zajától szokott hangos lenni, — csiszolatlanabb tollak szoktak itt vívni alacsonyabb tárgyak körében, — a haladás tehat kétségtelen. Kétségtelen az is, hogy a vitának vannak lehangoló részletei, zavaros pontjai is. Mindegy, a vita t é n y e szinte mindenért kárpótol.

A Debreceni Független Ujság olvasótábora talán nem fogja érdektelennek találni, ha a vitáról itt beszámolok s a felmerült kérdésekhez néhány magyarázó megjegyzést fűzök. A vita annál inkább rászorul a kommentárokra, mert részben nem is a nyilvánosság előtt, hanem a „föld alatt" folyik s amikor a búvópatak izgatott csobogással napvilágra tör, akkor sem mindig átlátszó és tiszta a vize.

Miről van szó?

I.

Debrecenben három szánalomtevő irodalmi társaság működik s mindegyiknek megvan a maga hivatása. A Csokonai-Kör a város halhatatlan költőjének a kultuszát műveli s az országos irodalmi társaságok óvatos és körültekintő politikájával neveli közönségét az akadémikus hagyományok tiszteletére. A Szépmíves-Céh nem épit szigirú választófalot dilettantizmus és hivatottság közé s az irodalom- és művészetpártolás feladatát a legszélesebb, legpopulárisabb értelemben fogva föl, minden írói és művészi próbálkozást meleg jóindulattal fogad. Az Ady-Társaság az Ady Endre tragikus példáján okulva az irodalmi és művészeti szabadság jegyében végzi munkásságát, egyfelől szigorúan elkülönítve amatőr becsvágyat és hivatott tehetséget, másfelől küzd a komoly művészi értékek politikai, társadalmi s másféle okok miatt való megtagadása s elsikkadása ellen.

Az élő és egyre megujhodó irodalomhoz a három társaság közül kétségtelenül az Ady-Társaság áll a legközelebb s igy a város fiatalabb, induló írói és művészei az Ady-Társaságot érzik a maguk fórumának, — pontosabban: érdeklődésük, törekvéseik, izgalmaik sokkal inkább kapcsolódnak az Ady-Társasághoz, mint a másik két irodalmi egyesüléshez, amelyek közül az egyik konzervativizmusával, a másik széles kaput táró értékliberalizmusával nem vonzza őket különösképpen. Az Ady-Társaság maga is erre a nemes nyugtalanságú, forrásban levő fiatalságra számit első sorban, úgy is, mint közönségre, úgy is, mint írói-művészi szukkreszcenciára. A Társaság vitadélutánjain mindig szívesen juttatta szóhoz a „húszéves"-eket, egy Ady-ünnepen szinte minden szerepet velük töltött be, legéretlebbjeiket, — szellemről van szó, nem korról, — már régen belső tagjai közé választotta s ami talán mindennél több, állandó érdeklődéssel, személyes érintkezéssel, intim irodalmi barátkozással igyekezett fejlődésüket segíteni. Juhász Géza, a Társaság másodelnöke valóságos ifjúsági kört „szervezett" maga körül, amelynek tagjai igy kerültek aztán az élő irodalomba új vezetőivel szellemi, sőt személyes kapcsolatba.

II.

S mégis, mi történik? A „húszévesek", akiknek egyetlen szavuk sincs a Csokonai-Kör, vagy a Szépmíves Céh ellen, szenvedélyes magánbeszélgetésekben, éleshangú levelekben s idegesen agresszív ujságcikkekben támadnak az Ady-Társaság ellen. Az ingerültség okát vagy okait inkább sejteni lehet, mint pontosan megállapítani. Szó van róla, hogy az Ady-Társaság nem ad teret a fiataloknak olv mértékben, mint tehetné, hogy az Ady-Társaság nem végezte el azt a kultúr-feladatot, amelyet vállalt, hogy az Ady-Társaság érzelmileg szemben áll a „huszasokkal", hogy az Ady-Társaság nem értette meg a „fajtisztaság" nagy koreszméjét. Ilyenekről van szó és hasonlókról. A felsorolt vádpontokból kettővel röviden végezhetünk. Hogy az Ady-Társaság nem hajtotta végre kulturprogramját, az természetes. A Társaság azért él és működik tovább, hogy amit eddig el nem végzett, azt ezután végezze el. Aki megette a magáét az félre állhat. Az Ady-Társaság élénken érzi a reá váró feladatok súlyát és dolgozni kíván tovább is. Amit elvégezhetett a súlyos években, azt elvégezte. Nem fordította ki a sarkaiból Debrecent, de módot adott publikumának, hogy az élő irodalom és művészet jeleseivel — Babitssal, Kosztolányival, Móriczcal, Kassákkal Juhász Gyulával Németh Lászlóval, Szabó Lőrinccel, Kodolányival, Illyéssel Erdélyivel, Kodállyal, Csókkal, Meggyesivel és másokkal személyesen találkozhassék, módot adott, hogy aktuális kérdések egész sorának nyilvános megvitatásában részt vegyen és száz vagy kétszáz embert megtanított arra az egyszerű és mégis oly vészesen komplikált igazságra, hogy az igazi művészet használ, a hamis árt. Elegendő eredmény ez? Azt hiszem, igen. Még rövidebben végezhetünk az érzelmi szembeállás vádjával. Juhász Gézának a fiatalokkal szemben való osvátian odaadó, apai türelmű és szerelmű viselkedése ezt a vádat teljesen értelmetlenné teszi.

Marad a „tér", amellyel a Társaság úgy fukarkodik, s a „fajtisztaság" amelyet nem respektál eléggé.

III.

Ha valahol a fiataloknak mégis van indokolt panaszolnivalójuk, a „tér" körül valóban lehet. Az utolsó egy-két évben az Ady-Társaság kevesebb alkalmat nyujtott nekik fejlődő erőik bemutatására, mint amennyit maga is nyujtani óhajtott volna. De ez kényszerűség volt, nem ifjúság-ellenes politika. Az Ady-Társaság maga is bizonyos szellemi-lelki válságot küzdött le az idő alatt, amelynek kifelé némi ellankadás és pangás volt az eredménye. A Társaság szilárd elvi alapjai megállottak a válság idején is, s ez a „harmincas" írói-művészi csoport ma újra fiatalos kedvvel és igéretes együttértésben tör régi céljai felé. A pangás idején persze a húszévesekkel sem foglalkozhatott annyit, mint kívánt volna, hiszen éretteb reprezentásait is némaságra kellett kárhoztatnia.

S nem szabad elfelejteni azt sem, hogy az Ady-Társaságnak csak *egyik* célja és feadata lehet a diákság tömegéből felbukkanó irodalmi igéreteket fölfedezni és istápolni. A nagyközönség és az élő irodalom, a beérett modern művészet között közvetítő hidat kell vernie, „arrivált" vagy féligarrivált tagjait is erősítenie kell önbizalmukban, segíteni művelődésükben, erőre kapatni megbecsüléssel, szeretettel, bírálattal. Ezek is fontos és nagy feladatok s ha bármelyiküket elejtené a Társaság, épp annyit vétkezne, mint, ha a fiatalságot hagyná cserben.

IV.

A másik „vád", amellyel foglalkozni lehet, politikai természetű. Az Ady-Társaság — köztudomású és Juhász Géza épp a vita során fogalmazta meg újra keményen és világosan — sem politikai, sem faji, sem felekezeti különbségre nem tekint. Összefogó abroncsa kíván lenni minden igazi tehetségnek, s elimínálni igyekszik a maga köréből minden olyan mozzanatot, amely széthúzásra, az erők elforgácsolására vezetne. A húszévesek egy része pedig erős faji-politikai elfogultságokkal küzd, s míg egyfelől érzi, hogy szellemi otthonát az Ady-Társaságban kellene keresnie, másfelől kínos inkompatibilitási lát saját hitleiánus nézetei és ama tény köztí hogy az Ady-Társaságnak zsidó tagjai és tisztviselői is vannak.

De be kell látniuk, hogy nem az Ady Társaságban van a hiba. Az Ady-név zászlaja alatt nem lehet antiszemita, elzárkózó politikát űzni. Ady neve együtt jelenti a magyarságot és Európát, a tiszta erők szabad harcát, a legélesebb emberiességet és még sok mindent, ami a hitlerizmusnak szöges ellentéte. Az Ady nevéről nevezett társaságban faji exkluzivitést gyakorolni olyan kegyeletsértés és álnokság, olyan szellemhamisítás volna, mintha például egy Petőfiről nevezett társaság — bocsánat még a feltevésért is! — elvszerűen hátatfordítana az újító, bátor, feltörő tehetségeknek és csak a vértelen g u t g e s i n n t epigonizmust volna hajlandó keblére ölelni.

Az Ady-Társaság nem vizsgálja tagjainak politikai magatartását. Már kezdettől vannak tagjai között szélső jobb oldali elemek is. A Társaság úgy gondolkozik, hogy aki belép, aki hajlandó belépni az Ady-Társaságba, az már hitet tett a kulturális együttműködés lehetősége és szükséges volta mellett, tehát „jobboldalisága" nem sérti Ady szellemét és nem gátolja a Társaságot céljai elérésében. S ha fiatalok közül azok, akiket az Ady-Társaság komoly tehetségeknek tart, szintén így gondolkoznak, a főkérdés már megoldottnak is tekinthető.

Ujabb nehézség támad persze abban a pillanatban, amikor a „huszasok" tömör rajban, „nemzedékszerűen" lépnek fel olyan igényekkel, amelyekhez csak a valódi tehetségeknek van joguk. Felnőtt ember nem képzelheti, hogy egy „nemzedékhez" való tartozás, egyszersmind fémjelzése az irodalmi és művészi tehetségnek is. A „huszas" tollforgatók közt nyilván épp oly sok az álltehetség, mint a „harmincasok" és az „ötvenesek" közt. Egyáltalán, ez a nemzedék-babona, amilyen szuggesztív, olyan veszélyes és csalékony is.

V.

Nem volna teljes ez abeszámoló, ha nem emelném ki ismét és hangsúlyozottabban a Juhász Géza szerepét. — Juhász Géza a Társaság megalapítása óta annak hivatott vezetője volt, aki Ady Lajossal egyetértésben szabta meg a Társaság működésének kereteit és irányvonalait. Ady Lajos távozása óta a vezetésnek még nagyobb terhe súlyosodott vállaira, s ő — p a l m a i s u b p o n d e r e c r e s c i t! — az utóbbi hónapokban annyi erővel, találékonysággal, ihletet és ihlető lelkesedéssel látott neki a társasági munkának s állott tárt mellel a Társaság eszményei ellenindított támadások elé, hogy vezetői hivatottságáról, kultúrpolitikai jelentőségéről azokat is meggyőzte, akik netalán eddig kételkedtek volna benne.

Miért ne!?!

vásárolna Ön pesti utazása előtt

PROVINCIA pengőszelvényt,

hiszen a fővárosban minden lépésénél

sok pénzt takaríthat meg

kényelmesen, alkudozás és utánajárás nélkül

HOGYAN?

Ugy, hogy **a temérdek kedvezményt nyujtó** pengőszelvényeket teljes névértékű készpénzként fogadják el Öntől a legjobbnevű **fővárosi szállodák, penziók, kávéházak, sörözők, éttermek, szinházak, kabarék, tánchelyek, sporttelepek és autótaxik.**

Ingyen szórakozhat Budapesten

abból a pénzből, amit a pengőszelvények felhasználásával megtakarit.

Ön egyetlen fillért sem kockáztat,

mert felhasználatlan pengőszelvényeit a debreceni kirendeltség vagy Budapesten a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja bármikor visszaváltják.

A Provincia Utazási és Jegyiroda debreceni kirendeltsége a Belvárosi Takarékpénztár Piac-utca 53.

Salamoni ítélet a kifutó kerékpárjáról

Boskovits Boldizsár debreceni pékesternél volt tavaly alkalmazásban mint kiutó Szodra Kálmán. A pékmester vett egy 90 pengő értékű biciklit a kifutójának, azzal a kikötéssel, hogy Szodra a bicikli árát fizetéséből letörleszti. Szodra le is törlesztett már 55 pengőt, akkor azonban otthagyta az állását és a törlesztéseket beszüntette, mire Boskovits Boldizsár sikkasztásért feljelentette a kifutót, aki különben rokonságban is van vele.

A szombaton tartott tárgyaláson dr. Gyöngyössy József járásbíró salamoni ítéletet hozott, amennyiben elrendelte, hogy a kifutó adja vissza Boskovitsnak a kerékpárt, a pékmester pedig fizesse vissza az eddig befizetett 55 pengőt. A bíró ítéletét mindkét fél nagy megelégedéssel vette tudomásul.

26501—935.

ÁRVERÉS

B.-Ujvárosi Takarékpénztár végrehajtatónak özv. Rothmann Mórén sz. Harstein Róza B.-ujvárosi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási árverést 585 P tőkekövetelés és jár. végrehajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén levő B.-Ujváros községben fekvő s a B.-ujvárosi 12. sz. tkvi betétbe n A I. 1., 2. sorsz. 2579, 2580 hrsz. a. felvett 438 négyszögöl területű a Beltelekben a Csegei úccában 26. sz. a. fekvő 26. sz. ház, udvar és szántóra 3290 arany pengő kikiáltási árban az ingatlan egyhatod részére Ornstein Mór javára bekebelezett holtigtartó haszonélvezeti jog fenntartása mellett.

Az árverést 1936. évi február hó 10. napjának d. e. 9 órakor Balmazujváros községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan az árverési hirdetmény 1. pontjában feltüntetett áraknál alacsonyabb áron el nem adható.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirosban kiküldöttnél letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Debrecen, 1935. október hó 8 napján.

Debreceni kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság

MEGOLDÓDOTT A MAYERLINGI TITOK

IRTA: PAÁL JÓB

(9) »A halál boldogabbá tesz, mint az élet...«

Stockau gróf csütörtökön azzal az üzenettel jött a Vetsera palotába, hogy »a trónörökös búcsúlevelet írt a bárónénak, de a levelet a császár parancsára csak úgy lehet kézbesíteni, ha a báróné becsületszavát adja, hogy elolvasás után a levelet újra lezárja, arról senkinek említést nem tesz és azt visszaküldi a császárnak«. Amikor ez megtörtént a gróf átadott egy borítékot.

Feltörte a borítékot...

A trónörökös pecsétje volt rajta.

De csak a borítékcímzés volt a trónörökös kezevonása.

Három levél volt a borítékban, mind a hármat Mary írta.

Egyet az anyjának. Ez így szól:

»Drága jó anyám! Bocsáss meg ezért, amit tettem. Nem tudtam ellentállni a szerelemnek Közös megegyezéssel az allani temetőben egymás mellett szeretnénk pihenni. Boldogabb vagyok a halálban, mint az életben. Maryd.«

A nővérének ezt írta:

»Mind a ketten lelkesen megyünk a bizonytalan túlvilágba. Gondolj majd néha rám. Légy boldog és ne házasodjál, csak szerelemből. Én ezt nem tehettem meg és mivel nem tudtam ellent mondani a szerelemnek, Vele megyek. Maryd.«

Miután áláírta volna a levelet, hozzáírta még:

»Ne sírj értem, vidáman megyek át. Olyan szép idekinn, az ember Schawrzaura gondol. — Gondolj a kezem életvonalára. Mégegyszer: Isten veled!«

Aztán hozzá ezt írta a levélpapirosra:

»Megkérlek arra, hogy minden esztendőben január 13-án és azon a napon, amikor meghaltam, hozzál gardeinát a síromra és egy haldokló utolsó könyörgéseként arra kérlek, hogy komornámat ne hagyjátok el, gondoskodjatok róla, nehogy az én hibám miatt ő szenvedjen.«

A fivérének ennyit irt:

»Isten veled. A túlvilágon is vigyázok rád, mert nagyon szerettelek.«

A császár egy óra múlva visszaküldte a leveleket s a bárónét feloldotta a becsületszava alól.

Rudolf több levelet hagyott hátra, de nem írt egy szót sem — az apjának. Stefániától, az anyjától, a testvéreitől elbúcsúzott. Az apjától — nem. Valériának, aki karácsonykor jegyezte el magát Ferenc Szalvátorral, ezt írta:

»Ha egyszer meghal a császár, vándorolj ki az uraddal, mert beláthatatlan, hogy akkor mi lesz Ausztria-Magyarországból«.

...Ezt irta Habsburgi Rudolf 1889 január 30-án hajnalban, Mayerlingben.

EGY HALOTT ELINDUL A FIÁKEREN A BARÁTOK TEMETŐJÉBE...

Az emlékirat utolsó része keserű vádirat az udvar ellen.

Stockau gróf közölte az anyával, hogy az udvar rendelkezésére Maryt Heilingenkreutzban temetik el, de sem halottaskocsit, sem koporsót oda kivinni nem szabad. A temetés így történt:

Délután fél ötkor Vetsera Máriára ráadták a ruháit. Felöltözve beültették egy fiákerbe. Stockau grófnak és Baltazzi Sándornak melléje kellett ülniök. A hullát meg sem mosták, a szerencsétlenség óta harmincnyolc óra telt el és Vetsera Mary véresen és nyitott szemekkel ült a kocsi ülésén. Bal kezében egy csipkés zsebkendőt szorongatott. Ezt Auchenthaler dr. udvari orvos csak erőszakkal tudta elvenni tőle. A temetés előtt aztán ő mosta meg a halottat.

A szomorú menet éjfél előtt indult meg a mayerlingi kastélyból...

Heilingenkreutz előtt valaki megállította a fiákert. Egy detektív.

Felült a kocsis mellé a bakra. Parancsa volt rá...

Az ő rendeletére egyenesen a temetőbe hajtottak.

...Éjfélt ütött az óra — írja Vetsera Helena báróné —, mikor a kocsi a temetőhöz ért. A kísérőknek itt jegyzőkönyvet kellett aláírniok, hogy a bárónő önkezével vetett véget az életének. Amikor ezt kifogásolták, a rendőrfőnök rájuk parancsolt, hogy: parancs... Különben eljárásnak kellene megindulni és az kellemetlen lenne az udvarnak... Másnap, február elsején, reggel kilenc órakor egy a faluban összetákolt koporsóban a heiligenkreutzi kolostor priorja eltemette Vetsera Máriát...

Ezt írja az anya: »Csak halálraitélt gonosztevőket lehet a törvény »parancsa« alapján »éjjel és minden feltünés elkerülése mellett« így eltemetni, azonban a kivégzett gonosztevők számára előírt ezt a temetést a szerencsétlen lány holttestén olyan felháborító módon hajtották végre, hogy a végrehajtó hatalom legalantasabb szolgáját is a legszigorubban vonják felelősségre, ha hasonlót egy betörő hullájával elkövetni merészel.«

A temetés utáni napon megjelent Taafe gróf Vetsera Heleánál és arra kérte: Rudolf temetése idejére utazzék Salzburgba, nyolc napon át ne menjen senki a temetőbe, majd márciusban ráparancsoltak, hogy a hullát exhumáltassa és vitesse Bécsbe. Vetsera Helena minden parancsnak eleget tett, de ennek a parancsnak a teljesítését megtagadta...

Ezekkel a szavakkal végződik az emlékirat:

Néhány nappal előbb, pénteken, január huszonötödikén, egy graduálét, az utolsó dalt, amelyet tanult, a Szent Agostonról elnevezett udvari kápolnában énekelte el. Aggódott, hogy elég erős-e a hangja ahhoz, hogy az oltárnál énekeljen. Minden előkészületet megtettek arra, hogy február másodikán, a szentmise alatt, Isten dicsőségére a kórusban énekelni fog. Nem is sejtette szegény, hogy ezen a napon már örök pihenőt talált a heiligenkreuzi temetőben. Béke legyen emlékén...

(Vége.)

Roppant megdrágult a nyersanyag, az
Arany Bika ebédje mégis olcsó.
Egy nagy családi ebéd P **1.90**
hazaszállitva „ **2.—**
Egy kis családi ebéd „ **1.30**
hazaszállitva „ **1.40**

Talán jobb
mint amit eddig használt!
Most a

elemet próbálja meg.
Anódtelep és zseblámpaelem,
sav- és szalmiákmentes.

Fellebbezett, mert nem ütött a szomszédasszonyon tíz pengő árát

Per a szomszédba átnyuló akácfa miatt

Tiba Imre vámospércsi lakost feljelentette az egyik szomszédasszonya durva becsületsértésért, mert tavaly júliusban sértegette és egy fejszenyéllel ütlegelte.

Az ügyet szombaton tárgyalta dr. Gyöngyössy József járásbíró, aki előtt Tiba Imre emondotta, hogy a veszekedés amiatt kezdődött közöttük, mert a szomszédasszonya akácfája átnyult az ő földjére és ott árnyékot vetett. Nem tagadta, hogy megverte a szomszédasszonyt, de csak „küvel", nem fejszenyéllel.

A bíróság, miután a vádlott a vádat nem tagadta, 10 pengő pénzbüntetésre ítélte Tibát.

— Nem állok neki az ítéletnek, bíró úr — mondotta az ítélet kihirdetése után Tiba Imre. — Felebbezek!

— Miért felebbez? — kérdi a bíró, mire Tiba nagyhangon kivágja:

— Azért, mert nem ütöttem rajta tíz pengő árut...

Szakosztályi elnökválasztások az ipartestületben

Most tartotta meg havi rendes ülését a debreceni ipartestület előljárósága, *Vági* István elnöklete mellett.

Az elnöki jelentés főképpen a székház ügyével foglalkozott, amelynek terheire jellemző, hogy

az utolsó nem egészen két és fél év alatt több mint 11.000 pengő adót kellett kifizetni.

A jelentést tudomásul vették.

Az iparügyi miniszterium mindazokat az ipartestületeket, amelyeket a székház-kölcsönnel kapcsolatos súlyos terheket nem tudták elbírni, számszakértővel megvizsgáltatja. Az előljáróság abba a bizottságba, amely e kérdésben a kiküldöttel tárgyalni fog, az elnökséget, a számvizsgáló bizottságot, az ügyészeket, *Németh* Lajos székházgondnokot, *Balogh* László és *Király* Imre előljárósági tagokat delegálta.

A felügyeleti hatósággal egyetértésben az előljáróság bizottságot küldött ki az 1935. évi zárószámadás, valamint az 1936. évi költségelőirányzat elökészítésére. A bizottságba az előljáróság az elnökséget, a számvizsgáló bizottságot, az építőmesterek szakosztályának egyik előljárósági tagját, *Németh* Lajos és *Szekeres* Gyula előljárósági tagokat küldte ki, akik a felügyeleti hatóság és a számvevőség kiküldötteivel együttesen fogják a tárgyalásokat lefolytatni és előterjesztésüket megtenni.

Egyes szakosztályok reformjával kapcsolatban egyúttal elrendelte az előljáróság, hogy

a szakosztályi elnökválasztást, illetve az előljárósági tagjelölést legkésőbb február hó 10-ig okvetlen folytassák le,

hogy az ipartestület közgyülése mielőbb megtartható legyen.

A polgármester ama határozatával kapcsolatban, amelyben tudomásul veszi a közigazgatási hatóság vezetőjének intézkedését, hogy a kontárügyek gyorsabb elintézése érdekében külön kihágási bírót bízott meg, az előljáróság bizottságot küldött ki annak megtárgyalására, hogy milyen célravezető intézkedéseket lehet tenni a mai törvényes rendelkezések keretén belül a kontárok megfelelő ellenőrzése és további működésük meggátlása érdekében.

Egyik szakosztály ügyrendmódosítását, amely szerint üléseiket az ipartestületen kivül is megtarthatják, az előljáróság nem hagyta jóvá, mert az ülések csak az ipartestületben tarthatók meg, amennyiben a szakosztályok az ipartestület szerves részei.

Kimondotta az előljáróság, hogy az ipartesületi ügyrendet az 1932. évi VIII. tc.-nek megfelelően átdolgozza.

A karácsonyi segélyezésről szóló kimutatás szerint csupán

készpénzben több, mint 750 pengő folyt be az elaggott és munkaképtelenné vált iparosok segélyezésére,

amely összeg élelmiszerek formájában ki is lett osztva.

A jelentést az előljáróság tudomásul vette.

NYUGODT MEGÉLHETÉST BIZTOSITÓ PENZIÓ
26 éve fennálló, 8 szobás kitünően bevezetett, Budapest központjában, családi okok miatt igen jutányosan ELADÓ
Nyugdijas vagy özvegynek kiválóan alkalmas. Ajánlatok »Penzio 1910« jelige alatt Rudolf Mossehoz, Budapest, IV. Váci u. 18.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Egyházi élet

VALLÁSOS ESTÉLY AZ ISPOTÁLYI TEMPLOMBAN. Az ispotályi templomban ma délután 5 órakor tartandó vallásos estélyen a gyülekezeti énekek után kátét olvas és imádkozik Medgyessy István IV. é. hittanhallgató. Kátét magyaraz Mezey Béla v. o. lelkész. Szólóéneket ad elő saját orgonakísérete mellett Musza Ferenc lelkész, orgonista karnagy. A vallásos estély Kulcsár Dezső segédlelkész imádságával és a gyülekezeti énekkel ér véget.

VASÁRNAPI LEÁNYKÖR. A Mester uccai egyházrészben megalakult a vasárnapi leánykör csport konfirmált lányok számára, akik egész héten át irodákban, üzletekben vannak elfoglalva, vagy szakiskolákban járnak. Elemi iskolásoknak délelőtt vasárnapi iskola van. A vezetőség ezuton kéri főleg az egyházrész területén (Mester, Tanító, Cserepes, Honvéd, Böszörményi, Csap, Vendég, Pesti, Csigekert, Pozsonyi út stb. s a Szotyori telepen) lakó leányokat a csatlakozásra s ezeken kivül másokat is szívesen lát, kéri a szülőket is, hogy gyermekeik nemes és keresztyénirányú önmüvelődése érdekében őket a leánykörbe elküldeni szíveskedjenek. Semmi tagsági vagy részvételi díj nincs. Összejövetel vasárnap délután 3 órakor a Mester u. 22. sz. iskolában. Vezető Jeney Anna tanítónő.

— **Vasárnap délelőtt famunkás nagygyűlés lesz a Munkás-Otthonban.** A Margit-fürdői Munkás Otthonban vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a faiparban foglalkoztatott összes szakmák nyilvános nagygyűlést tartanak. Napirend: a 48 órás munkahét és a minimális munkabér ügye.

Január hó 31-ig lehet felmondani a rögzitett adókat

Közeledik a kereseti és a jövedelemadó vallomások beadásának elkészítése amelynek során el kell dönteni minden kereskedőnek és iparosnak, hogy vajjon 1936. évre kivetett kereseti és jövedelemadóját 1936. évre rögzíteni kívánja, vagy sem.

Az 1935-ös év, különösen a Tiszántúl változatlanul súlyos esztendő volt. Erről az esztendőről kell számot adni 1936. évben, mert az 1936. évi adókivetésnek az 1935-ös esztendő szolgál alapjául. Különösen fontos tehát, hogy mindenki pontosan tudja, hogy mi a rögzített adók felmondása körül a teendője.

Az érvényben levő rendelkezések szerint azok, akik kereseti, jövedelem és vagyonadót fizettek, két csoportra oszthatók:

Az egyik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illetőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn alul, a másik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illelőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn felül volt megállapítva.

Az első csoportba tartozók vallomást adni általában nem kötelesek. Hogyha sem az adózó, sem a kincstár nem mondja fel az 1935. évben megállapított és jogerős adóalapot (adót) abban az esetben 1936 évre rögzítik az 1935. évi adót, ami annyit jelent, hogy 1936. évre marad annyi a jövedelem és a kereseti adó, mint amennyi volt 1935. évben.

A kereseti adóra vonatkozó szabályok 22 §-ának 3. bekezdése értelmében az az adózó, akinek az adóalapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében változatlanul a bekövetkező évre fenntartandó lenne, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig adóalapjának újabbi megállapítását kerheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

Ha tehát X. Y. azt tapasztalta, hogy 1935-ben keresete (jövedelme) lényegesen csökkent és ennek következtében 1936-ra kevesebb adót tud csak fizetni, akkor menjen el január hónapban a városi (községi) adóhivatalba és szerezzen be adóvallomási ürlapot. Még pedig általanos kereseti adóvallomási ürlapot mindenkinek kell szereznie, jövedelem és vagyonadóvallomási ürlapot pedig annak, aki nek tiszta keresete az évi 1000 pengőt meghaladja. Kívánatos, hogy 2—2 példányt vegyen mindenki 1—1 a beadásra 1—1 pedig azért, mert gondos adózó a vallomás másolatat magánál megtartja.

A vallomáshoz a következő bélyegmentes kérelmet kell csatolni:

Tekintetes M. Kir. Adóhivatal! — Alulírott X. Y. tisztelettel kérem, hogy az idemellékelt adóvallomásom alapján 1936. évi adómat, jövedelem és vagyonadómat újra megállapítani szíveskedjék. Adóm újra megállapítását a következő okokból kérem (ezután részletesen el kell mondani ennek indokait; az indokokat kapcsolatba kell hozni a vallomas egyes tételeivel). — Dátum. Aláírás.

Nagyon kívánatos, hogy az adózó ebbe a kérelembe foglalja bele azokat az indokokat, gazdasági helyzetnek mentői részletesebb valtozása mellett, amelyek őt a kérelem beadására indították Az így elkészített vallomást és a kérelmet 1936. évi január hó 31-ig az adóhivatalnál be kell adni, vagy meg kell küldeni.

Azok az esetek, amelyekben az adóalapot rögzíteni nem lehet, hanem az adóalapot új kivetés útján kell megállapítani, a következők:

a) Ha az 1935. évi kivetés februárt végéig nem vált jogerőssé, b) valaki megfellebbezte adóját és a kivetés a fellebbezés vagy panasz következtében még nem jogerős, b) ha a kivetés nem teljes évi, hanem csonka üzletév eredménye alapján történt, c) ha az adózó előző évben foglalkoztatást változtatott d) ha az adóztatás helye előző évben megváltozott és végül e) ha az adóhivatal akár a kereseti, akár a jövedelem adó újból kivetése céljából bevallás benyujtására az adózót felhívja. Az itt elmondottakat minden iparos és kereskedő jól jegyezze meg, mert aki ezzel elkésik, az magara vessen, ha az adóját változatlanul fenntartják 1936. évre is.

LAKÓNŐ ÉS HÁZTULAJDONOSNŐ HÁBORUSÁGA

Lovass Lászlóné debreceni háztulajdonosnő rágalmazásért feljelentette volt lakóját, Szabados Jánosnét, mert az őt mindenféle utolsónak, analfabétának mondotta és különböző meg nem nevezhető helyekre küldte.

Az ügyet szombat délelőtt tárgyalta dr. Gyöngyössy József járasbíró, aki előtt a vádlott tagadta, hogy ő valamit is mondott volna Lovassnénak, sőt azt állította, hogy Lovassné halmozta el őt mindenféle kellemetlen jelzőkkel és többek között a gyermekeit csuf kölyököknek nevezte.

Miután a tanuk terhelő vallomást tettek a vádlott ellen, a bíróság bűnösnek mondta ki Szabados Jánosnét és rágalmazás vétsége miatt tíz pengő pénzbüntetésre ítélte. A vádlott megfelebbezte az ítéletet.

Weszter Jolán első csókja

Irta: FARKAS IMRE.

— „A képzettársításra való törekvés a lélek legbensejében rejlik és a képzeteket ösztönösen csoportosítja az értelem. Egyik fogalom mintegy láncszerüen kapcsolódi a másikba s az utolsó láncszem a konkluzió. Megadatott néhány nagy elmének, hogy ugrásszerüen, mintegy csapongva változtassa képzeteit, a normális azonban a gondolat folytonossága, a láncszerű képzettársítás. Például, ha kimondom ezt a szót, hogy „villámcsapás“ akkor csak erőszakoltan, okadatlanul tehetek melléje egy nem rokonfogalmat, például azt, hogy „zsendice“...“

Zimann tanár úr magyarázott az ő széles, érdekes modorában, közbe nagyokat csapott a katedrára. Én a két karomra hajtottam a fejemet és szundikáltam. Mintegy félálomban hallottam az egészet.

— Zsendice — villámcsapás — zsendice... puff.

Valaki oldalba ütött. Ez a valaki a szomszédom volt, a citromfejü Szendrei Móric, aki úgy reszketett mellettem, mint a nyárfalevél. Örökösen drukkolt. Most is halálsápadtan pislogott Zimann tanárra, amikor a kezembe nyomta az utolsó padból érkező levelet. A levél egyik oldalára az volt írva: „Farkas“, a hátlapjára pedig az, hogy: „Becs“. Ez az utóbbi körülbelül azt jelentette, hogy becsület dolga a leveleket továbbadni és fel nem bontani A levélben pedig az állott, hogy várjam meg óra után Dékány Pistát aki mielőtt meghal, szeretne velem pár szót váltani.

Óra után tehát megvártam Dékány Pistát. Elindultunk a Hernád felé, a gimnáziummal szemben levő kis sikátoron. A kedves, sárga épület mosolygott a délutáni napfényben és homlokzatán arany sugarakban csillogtak a római számok: MDCCCLI, amelynek értelmét a diákhumor a következőképen magyarázta:

— Menykő, dörögjön, csittegjen, csattogjon, csaló lelkedre, Icig!

Elhaladtunk az ősi Münnich-kuria mellett és kiértünk a tágas ig.ói völgybe. A Hernád korhadt, öreg füzek alatt csobbant, tisztaság és ifjuság reszketett a levegőben, a Tátra idesóhajtott felénk. A torony palatetejéről lángot vetett a sugarakban. Feketehegy felé sötét szürke fenyvesek lobogtattak itt-ott egy-egy apró felhőkeszkenőt.

— Gyere. Fussunk versenyt a kápolnáig, — indítványoztam. Felelet helyett Dékány Pista a keblemre hullott és sirva fakadt.

— Mi bajod?

— A We-e-szter Jolán. — Szipogva adta elő dolgot. — Én bele akarok ugrani a Hernádba.

Arra gondoltam, hogy ez nem lesz valami nagy tragédia. A Hernád ugyanis nem volt mélyebb két aranasznál. De viszont nem akartam a tréfámmal fenzgatni. Részvételjes pofát vágtam és úgy tettem, mint akit nagyon érdekel a dolog.

— Tudod, már régen fenszterlizek neki, ledobott egy georginát.

Erre megint sirva fakadt.

Egy georginát.

Kezdtem unni ezt a lobogó szenvedélyt.

— Na, gyerünk tovább!

— Elénekeltük neki tizszer is a nótáját az ablaka alatt.

— Melyik az?

— „Nun adé da mein lieb. Heimatland, lieb. Heimatland adé!“

— Gyujtott gvertyát?

— Igen. Mindig annál a szónál, hogy „Heimatland“.

— Bravó.

— Verset is küldtem neki. Ezt ni!

Büszkén vont elő egy papirlapot a zsebéből. A következő strófát betüztem ki:

Du bist, wie eine Blume
So hold und schön und rein.

— Ez nagyon szép költemény. Csakhogy ezt nem te írtad.

— Hát kicsoda?

— Heine Henrik!

— Hja, ha te mindent tudsz...

— Hát mit akarsz?

— Kérlek, menj el hozzájuk. Te vagy az egyedüli, aki jársz a házukhoz. Beszélj vele. Mert ez így nem mehet tovább... én belepusztulok. Tegnap is kiszólítottak Ulászlóból. Ugy álltam, mint egy fatuskó. Az öreg Pákh majd megevett.

— De hát mit beszéljek vele?

— Kérdezd meg, mit jelent ez?

Egy papirszeletkét nyujtott át. Arra csak ennyi volt írva: „Kíméljen meg, W. Jolán.“ A levélpapirra ez volt nyomtatva: „Isten áldja a tisztes ipart.“

— Ez a Heine után jött!

— A Heine után.

— Baj van.

Dévány Pista sötéten nézegette a Hernád fenekét, ahol kavicsok csillogtak a napfényben. Már csak egy bakarasz volt az egész mélysége. Ez még képes ide beleugrani!

— Elmegyek.

— Még ma?

— Még ma.

— Köszönöm, barátom.

Ujból a keblemre borult és csak arra kért, hogy képviseljem méltóan az érdekeit. Mondjam el, hogy ő egy kitűnő legény és hogy vele nem lehet játszani. A gyertyaláng a „Heimatland“ szónál okvetlen kötelező és aki „á“-t mond, az mondjon „b“-t is.

Nem csodálom, hogy Weszter Jolán nem szerette ezt a Dékány Pistát. Még bánatában is követelődző és prepotens. Milyen lenne ez egy boldog szerelem esetén! De hát: a barátság kötelező.

Weszterék öreg, boltíves házban laktak, amely valaha a pékek céhének volt a palotája. Erre mutatott a vertvasoroszlán, amelynek szilhuetje merészen ugrott ki a falból és amely a manesában trombitát tartott. Máig is eldöntetlen kérdés, mi köze volt annak a béke iparágnak a fenyegetően tülkölő oroszlánokhoz.

Szerencsém volt. Még a kapuhoz sem értem, amikor Weszter néni kifordult a kapun. Ugy hívtuk, hogy a „Masnicsászárné“, mert ruházatának minden részén ósidők óta elhelyezett egy-egy kis masnit.

— Kisztihand.

— Guta appetit.

Mindig így köszönt. Szerinte ez volt a legjobb kívánság. Igaza is volt.

Besurrantam a házba. Föl a dobogó falépcsőn. Valami enyhe levendulaillat vegyül össze a frissen dagasztott kenyér szagával. Kellemes volt.

Jolánka szépen fel volt öltözve, az akkori divat szerint. Csikos bluza volt, fekete-fehér csíkok futottak rajta mindenfelé. A magas nyaka a füt mögé szaladt és apró „rüss“-rózsák díszítették. A bluz öt „spitz“-be tagozódott és úgy futott a derék felé, ahol szintén rüss-rózsákban veszett el. „frou-frouja ki volt bodorítva, a szoknyája pedig „gouvrirozva“. A vállán puffos volt a ruha, a nyakából pedig egy kis arany szív lógott kifelé.

Bánatomnál csak a meglepetésem volt nagyobb. De azért kértem, hogy fogadjon néhány percre, mert életbevágóan fontos dolgot akarok mondani neki, olyan dolgot, amely mélyen érinti az egész Weszter-családot.

A szobában is ez a kellemes illat. Fehérnemű „szassé“-nak és meggyfának a szaga. Nagy szekrények, széles, öblös bútorok. A falon képek. Luther Wartburgban, Zwingli köpenyben, barettel. A zöldcserepes kályha fölött óriási vaskifli. Ezt még a pékek hagyták itt. Kopott, régi, gyöngyhimzés, rózsák, szőlőfürtök, köztük az írás: „Erős várunk nekünk az Isten“.

Leültünk két óriási karosszékbe egymással szemben. Weszter Jolán élénk, mefelejtsszínü szemei kíváncsian néztek rám. Én rettenetesen bajban voltam, hova helyezzem el a kezeimet. Amikor ez megvolt: a lábaimmal voltam megakadva, a kurta lá-

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
»FEHÉR APÁCA«, Clark Gable, Helen Hayes hatalmas világfilmje. Megelőzi: »Fáraók birodalma«. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

ARANY-, EZÜSTLAKODALOM ÉS TIZEVES HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ EGY CSALÁDBAN

Ritka szép jubileumi ünnepséget tart vasárnap Nagyváradon Bloxberg Simon ismert debreceni rézöntődetulajdonos feleségével, Bloxberg Simonné, született Rózsa Rózával. Most tartják házasságuknak aranylakodalmát. A kedves házaspár egy fél évszázadon keresztül élt egymással a legnagyobb harmóniában, jóban-rosszban szeretve és átmogatva egymást. Ugyanakkor tartja Margit nevű leánya férjével dr. Sonnenwirth Sándorral házasságuknak ezüstlakodalmát és Lilla nevű leányuk, férjével Ungár Jenővel házasságuk tizéves jubileumát.

Bloxberg Simon egyike a debreceni ipartestület legrégibb tagjainak és jubileuma alkalmából az ipartestület is meleg ünneplésben részesítette. Azonkívül kiterjedt rokonsága és számos ismerőse kereste fel üdvözletével a mindenhol általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő házaspárt.

— **A debreceni hentes szakosztály** 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor azb ipartestület helyiségében évzáró kzzgyűlést tart. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Szalma-csoport mérlegének ismertetése. 4. Felügyel;bizottság jelentése. 5. 1935. évi zárszámadás és 1936. évi költségelőirányzat. 6. Pénztári ellenőrök jelentése. 7. Felmentvény megadása.

A RENAISSANCE PENSIO
BUDAPEST SZIVÉBEN IV. Irányi utca 21. sz.
a legtökéletesebb konfortot, a legkitűnőbb konyhát, kivánatra diétás ellátást is nyujt **mérsékelt árak** melettt. A legideálisabb tartózkodás családoknak. Minden szobában hideg és meleg folyó víz, lift éjjelnappal. Autóbusz és villamos közlekedés minden irányban. Tel. 825-27.

Sógorok harca egymásközt becsületsértéssel és ujjleharapással

Majoros Sándor debreceni lakos súlyos testisértéssel és becsületsértéssel, felesége Major Sándorné pedig becsületsértéssel vádolva állott szombaton dr. Fábián Antal járásbíró előtt.

A vád szerint tavaly márciusban Major átment sógorának, Haszna Mihálynak Berta ucca 7. számú házába és ott rátámadt Haszna Mihályra, egy viharlámpát és egy fürészbakot vágott a fejéhez, majd dulakodás közben megharapta a Haszna hüvelykujját. Közben előkerült Major Mihályné is és férjével együtt durva szidalmakkal árasztották el Hasznáékat.

A bíróságon úgy Major, mint a felesége tagadták a vádat és azt adták elő, hogy Majorra Haszna támadt rá, ő csak védekezés közben üthette meg Hasznát és haraphatta el a hüvelykujját.

Miután a tanuk vallomásából az derült ki, hogy valóban Haszna volt a támadó fél, a bíróság felmentette Major Sándort, Major Sándornét is felmentette a bíróság bizonyíték hiánya miatt. Az ítélet jogerős.

A jövő héten kezdi meg a pénzügyminiszter Debrecen város 1936. évi költségvetésének tárgyalását

A kormány ezidén hamarabb vette elő Debrecen város költségvetését, mint tavaly és így már a város 1936. évi költségvetés jóváhagyása ott tart, hogy azt a belügyminiszter már letárgyalta és most kerül a pénzügyiminiszter elé letárgyalás végett. A belügyminiszter már meglette a maga módosításait a költségvetésben. Ezek nem nagyobb jelentőségüek és a költségvetés egyensúlyát nem érintik olyan mértékben, hogy a háztartás vitelére befolyást gyakoroljon. Egyébként is a város vezetősége és elsősorban a főszámvevő és a pénzügyi osztály minden igyekezettel azon volt és a költségvetést is úgy igyekezett annak idején összeállítani, hogy a legreálisabb alapon épüljön az föl. A pénzügyminiszter ezen a héten veszi tárgyalás alá a város költségvetését. A tárgyalásra a város részéről Budapestre utazik a főispán, a polgármester, a főszámvevő és a pénzügyi előadó helyettespolgármester. Remélni lehet, hogy a pénzügyminiszter sem lesz lényeges változtatást a költségvetésen és így kilátás van arra, hogy esetleg már márciusra jóváhagyott költségvetése lesz Debrecennek.

LILLA-TEAESTÉLY

Hozzá van már szokva a debreceni közönség, hogy a Lilla-teaestély iránt minden évben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, de az idén talán még az eddigi éveknél is nagyobb az érdeklődés. A tanítónőképző intézet lelkes és kiváló tanárának, B. Szűcs Ferencnek a vezetésével karéneket mutat be a képző énekkara és ezt táncszámok illusztrálják. Gyönyörű lesz a Kék Duna keringő dallamára lejtett valcer, a Lysistrata Szent János bogárka tánc-illusztrációja és egy hatásos magyar tánc.

A meghívókat szétküldték, meghívóigénylés holnaptól kezdve a régi Dóczyban, földszint balra 10.12-ig eszközölhető.

Teajegy ára 1.50 P, táncosjegy pedig 1 P. Teajegyek már kaphatók Harmathy Ferenc és Springer József könyvekerskedéseiben.

— **Vasárnap szavaznak a munkaszünetről a fodrászok.** A férfifodrász, nőifodrász és kozmetikus szakosztály vasárnap fogja eldönteni, hogy legyen-e teljes vasárnapi munkaszünet, vagy sem. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a debreceni érdekelt iparosság a hatóság előtt adja le szavazatát, hogy egyszer s mindenkorra véget érjenek a vasárnapi teljes munkaszünet kérdése körül támadt áldatlan állapotok.

KÖZGAZDASÁGI ELŐADÁS A REFORM TÁRSASÁGBAN

Jövő csütörtökn d. u. egynegyed 7 órakor a kollégium dísztermében Kun Zsigmond budapesti kzgazdasági iró, a Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesületének titkára fog előadást tartani a gazdasági krizisről. Előadásában rámutat arra, hogy a jelek szerint a gazdaság liberáliznus hanyatlóban van, ellenben az állami beavatkozás, az intervencionizmus eive rohamosan nyer tért és egészen az állami mindenhatóságig akar emelkedni.

Kérdés, hogy vajjon ez a nagyfokú állami beavatkozás, a gazdasági élet szabadságának ez a guzsbakötése, az egyéni kezdeményezés helyett állami kényszer, vajjon a betegségnek tünete-é, vagy pedig orvossága?

Kun Zsigmond e kérdésről legutóbb érdekes könyvet irt és ennek kapcsán szivesen vállalkozik arra, hogy a nehéz problémát megvilágitja a Reform Társaságban.

Az előadás, mint mindig, teljesen nyilvános és ingyenes.

• • •

Aki tehát megtalálja e lapokat, olvassa el őket
és vigye el őket a Szent Jeromos csapszékbe.
— Minden néger megmondja, hogy merre van.
Ott ösmernek engem
és tudják, hogy ki az a Ben Hepburn.
Oda járnak a barátaim:
a sánta Jim,
akinek a szeméből verseim hallattára
oly sokszor csordult ki a könny.
És oda jár Mary is,
ki három évig szánalomból táplált.
És ott vannak a többiek is, mind barátom
becsületes munkás.
Adja át a megtaláló e lapokat nékik,
mert őrájuk hagyom e verseket,
melyeket ők majd tovább adnak
szájról-szájra, ajakról-ajakra,
amig csak Harlem
— ez az óriási vérző szív —
gyárak és hajók szirénáit is túlharsogva
a világba nem énekli, hogy
ember a néger is,
az arab is, a zsidó is
és ember minden dolgozó és minden elnyomott
és, hogy ez életben a lényeg az,
hogy ember légy és tudd, mit akarsz!
Ezért:
az ökleimet is őreájuk hagyom!

BEN HEPBURN.

Azt állitotta egy lányról, hogy vadházasságban él,

30 pengőre ítélték

Tóth Ferencné debreceni lakos állott szombaton dr. Gyöngyössy József járásbíró előtt, rágalmazással vádolva. A vád szerint Tóth Ferencné tavaly szeptemberber elment Tóth Gábor Homok ucca 8. szám alatti lakására és ott igy szólt Tóth Gáborhoz és feleségéhez:

— Tudják e, hogy a maguk Julia nevű lánya vadházasságban él Horváth Gézával, az én vejemmel?

Tóth Julia emiatt jelentette fel Tóth Ferencnét, aki a bíróság előtt tagadta, hogy ő megtette volna az inkriminált kijelentést. Miután azonban Tóth Gábor és felesége eskü alatt terhelő vallomást tettek ellene, a bíróság rágalmazás vétségében bűnösnek mondta ki Tóth Ferencnét és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletet mindkét fél megfelebbezte.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN UJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZÁJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

baimmal, amelyek negyvenöt foknyira állottak fölfelé a mély fotelből.

— Hogy került ide hozzánk?

— Hát csak úgy feljöttem.

Nem akartam mindjárt a dologra térni. Más témakörbe igyekeztem átrándulni.

— Mondja... mit nevettek olyan nagyon a multkor a Trangous-iskola ablakában?

Ujra kacagni kezdett.

— Megmondjam?

— Igen.

— Nem haragszik meg?

— Lehet magára haragudni?

— Hát megmondom. Maguk arra jöttek ketten a Lepivel. Önöknek „x"-lába van, magának meg „o"-lába. Ahogy ott elhaladtunk, azt olvastuk, hogy „ox".

Kacagva harapdálta a kis keszkenőjét.

— Hát jó. Nem tetszünk. De csak van olyan, aki tetszik?

— Senki.

— Hátha mégis.

— Senki.

— No és a Dékány Pista?

Haragosan pattant föl.

— Ne is említse. Az a fajankó! Aki mindig azt kornyikálja, hogy „Nun adé du mein lieb Heimatland." Aki Heine-verseket küld galambos papiroson, rossz német ortografiával..

— Jó fiú és szereti magát.

— Hagyjon vele békén.

Idegesen ment az ablakmélyedésbe. Utána mentem és csodálkozva néztem rá.

— Tudja mit akart a multkor az a szamár? Meg akart csókolni.

— Bocsánatot kérek. Egyáltalán nem szamár.

— De az. Hát megcsókolhat ő engem? Hányszor álmodtam arról a pillanatról, amikor először megcsókolnak. Egy egész életen át akarom az emlékét vinni a lelkemben... hát, mondja, a Dékány István úr csókja alkalmas volna erre? Hát mondja, maga barátja, maga őt protezsálni jött, különben esze ágában sincs soha, hogy idejöjjön hozzánk.

A kezét nyujtotta. A keskeny liliomkezét. És én a következő pillanatban megcsókoltam őt. Elfelejtettem barátságot, fogadalmat, küldetést, illedelmet, mindent, amit csak ilyenkor el lehet felejteni. Megcsókoltam először a rüss-rózsát a nyakán, aztán a kis aranyszívet, amely belecsuszott a számba, aztán a gödrös kis állát, az orra tövét, végül a lecsukott szemét. Jolánka igen elismerésreméltó törekvést fejtett ki, hogy kibontakozzék karjaimból, odatartotta az édes lángoló kis kacsóját egy pillanatra, hogy aztán megbotránkozva elrántsa a csókzápor elől, de aztán valahogy mégis, egyszer akaratlanul, öntudatlanul, a friss piros szája visszaadta a csókomat.

Egész éjjel nem tudtam aludni. Ujjongott bennem a boldogság és furdalt a lelkiismeret. Folyton Dékány Pistát láttam lelki szemeim előtt, aki ott hörgött a Hernád fenekén és nem tudott megfulladni, mert nem volt elég a víz.

Másnap reggel a latin-óra előtt elfogott Dékány Pista.

— Voltál?

— Még nem.

— Elpirultam a hazugságon és hitványságom fölött érzett szégyenemben.

— Hát arra kérlek, ne is menj. Meggondoltam a dolgot. Fölösleges. Ez a Weszter Jolán hiu és beképzelt teremtés és úgy henceg, mintha csak neki volna szőke haja és kék szeme a világon. Pedig van másnak is.

— Kinek?

— Hát a kis Hillger Lottének. Ide nézz!

Egy sárga rózsát mutatott, amelynek a szárához néhány havasi gyopárt kötött egy kedves kéz.

— Ő dobta le az ablakból. Tegnap

Ebben a pillanatban a felhők közül kibukkant a nap. És mintha az én szivemről is elszállottak volna a felhők, nem volt abban más, csak napsütés csak ragyogás és egy édes, tiszta csóknak a boldogságos emléke.

Egyházi élet

VALLÁSOS ESTÉLY AZ ISPOTÁLYI TEMPLOMBAN. Az ispotályi templomban ma délután 5 órakor tartandó vallásos estélyen a gyülekezeti énekek után kátét olvas és imádkozik Medgyessy István IV. é. hittanhallgató. Kátét magyaraz Mezey Béla v. o. lelkész. Szólóéneket ad elő saját orgonakísérete mellett Musza Ferenc lelkész, orgonista kárnagy. A vallásos estély Kulcsár Dezső segédlelkész imádságával és a gyülekezeti énekkel ér véget.

VASÁRNAPI LEÁNYKÖR. A Mester uccai egyházrészben megalakult a vasárnapi leánykör csport konfirmált lányok számára, akik egész héten át irodákban, üzletekben vannak elfoglalva, vagy szakiskolákban járnak. Elemi iskolásoknak délelőtt vasárnapi iskola van. A vezetőség ezuton kéri főleg az egyházrész területén (Mester, Tanító, Cserepes, Honvéd, Böszörményi, Csap, Vendég, Pesti, Csigekert, Pozsonyi út stb. s a Szotyori telepen) lakó leányokat a csatlakozásra s ezeken kívül másokat is szívesen lát, kéri a szülőket is, hogy gyermekeik nemes és keresztyénirányú önművelődése érdekében őket a leánykörbe elküldeni szíveskedjenek. Semmi tagsági vagy részvételi díj nincs. Összejövetel vasárnap délután 3 órakor a Mester u. 22. sz. iskolában. Vezető Jeney Anna tanítónő.

— **Vasárnap délelőtt famunkás nagygyűlés lesz a Munkás-Otthonban.** A Margit-fürdői Munkás Otthonban vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a faiparban foglalkoztatott összes szakmák nyilvános nagygyűlést tartanak. Napirend: a 48 órás munkahét és a minimális munkabér ügye.

Január hó 31-ig lehet felmondani a rögzitett adókat

Közeledik a kereseti és a jövedelemadó vallomások beadásának elkészítése amelyack során el kell dönteni minden kereskedőnek és iparosnak, hogy vajjon 1936. évre kivetett kereseti és jövedelemadóját 1936. évre rögzíteni kívánja, vagy sem.

Az 1935-ös év, különösen a Tiszántúl változatlanul súlyos esztendő volt. Erről az esztendőről kell számot adni 1936. évben, mert az 1936. évi adókivetésnek az 1935-ös esziendő szolgál alapjául. Különösen fontos tehát, hogy mindenki pontosan tudja, hogy mi a rögzített adók felmondása körül a teendője.

Az érvényben levő rendelkezések szerint azok, akik kereseti, jövedelem és vagyonadót fizettek, két csoportra oszthatók:

Az egyik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illetőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn alul, a másik csoportba tartoznak azok, akiknek kereseti, illelőleg jövedelmi adóalapja 1935. évben jogerősen 10 ezer pengőn felül volt megállapítva.

Az első csoportba tartozók vallomást adni általában nem kötelesek. Hogyha sem az adózó, sem a kincstár nem mondja fel az 1935. évben megállapított és jogerős adóalapot (adót) abban az esetben 1936 évre rögzítik az 1935. évi adót, ami annyit jelent, hogy 1936. évre marad annyi a jövedelem és a kereseti adó, mint amennyi volt 1935. évben.

A kereseti adóra vonatkozó szabályok 22 §-ának 3. bekezdése értelmében az az adózó, akinek az adóalapja a pénzügyminiszter rendelete értelmében változatlanul a bekövetkező évre fenntartandó lenne, szabályszerű adóbevallás csatolása mellett január hó végéig adóalapjának újabbi megállapítását kérheti, ha az előző évi adóalapot jövedelmi viszonyaihoz képest soknak tartja.

Ha tehát X. Y. azt tapasztalta, hogy 1935-ben keresete (jövedelme) lényegesen csökkent és ennek következtében 1936-ra kevesebb adót tud csak fizetni, akkor menjen el január hónapban a városi (községi) adóhivatalba és szerezzen be adóvallomási ürlapot. Még pedig általanos kereseti adóvallomási ürlapot mindenkinek kell szereznie, jövedelem és vagyonadóvalliomási ürlapot pedig annak, akinek tiszta keresete az évi 1000 pengőt meghaladja. Kívánatos, hogy 2—2 példányt vegyen mindenki 1—1 a beadásra 1—1 pedig azért, mert gondos adózó a vallomás másolatat magánál megtartja.

A vallomáshoz a következő bélyegmentes kérelmet kell csatolni:

Tekintetes M. Kir. Adóhivatal! — Alulírott X. Y. tisztelettel kérem, hogy az idemellékelt adóvallomásom alapján 1936. évi adómat, jövedelem és vagyonadómat újra megállapítani szíveskedjék. Adóm újra megállapítását a következő okokból kérem (ezután részletesen el kell mondani ennek indokait; az indokokat kapcsolatba kell hozni a vallomas egyes tételeivel). — Dátum. Aláírás.

Nagyon kívánatos, hogy az adózó ebbe a kérelembe foglalja bele azokat az indokokat, gazdasági helyzetnek mentői részletesebb valfozása mellett, amelyek őt a kérelem beadására indították. Az így elkészített vallomást és a kérelmet 1936. évi január hó 31-ig az adóhivatalnál be kell adni, vagy meg kell küldeni.

Azok az esetek,, amelyekben az adóalapot rögzíteni nem lehet, hanem az adóalapot új kivetés útján kell megállapítani, a következők:

a) Ha az 1935. évi kivetés febryát végéig nem vált jogerőssé, b) valaki megfellebbezte adóját és a kivetés a fellebbezés vagy panasz következtében még nem jogerős, b) ha a kivetés nem teljes évi, hanem csonka üzletév eredménye alapján történt, c) ha az adózó előző évben foglalkoztatást változtatott d) ha az adóztatás helye előző évben megváltozott és végül e) ha az adóhivatal akár a keresetre, akár a jövedelem adó újból kivetése céljából bevallás benyujtására az adózót felhívja. Az itt elmondottakat minden iparos és kereskedő jól jegyezze meg, mert aki ezzel elkésik, az magara vessen, ha az adóját változatlanul fenntartják 1936. évre is.

LAKÓNŐ ÉS HÁZTULAJDONOSNŐ HÁBORUSÁGA

Lovass Lászlóné debreceni háztulajdonosnő rágalmazásért feljelentette volt lakóját, Szabados Jánosnét, mert az őt mindenféle utolsónak, analfabétának mondotta és különböző meg nem nevezhető helyekre küldte.

Az ügyet szombat délelőtt tárgyalta dr. Gyöngyössy József járasbíró, aki előtt a vádlott tagadta, hogy ő valamit is mondott volna Lovassnénak, sőt azt állította, hogy Lovassné halmozta el őt mindenféle kellemetlen jelzőkkel és többek között a gyermekeit csuf kölyököknek nevezte.

Miután a tanuk terhelő vallomást tettek a vádlott ellen, a bíróság bűnösnek mondta ki Szabados Jánosnét és rágalmazás vétsége miatt tiz pengő pénzbüntetésre ítélte. A vádlott megfelebbezte az ítéletet.

Weszter Jolán első csókja

Irta: FARKAS IMRE.

— „A képzettársításra való törekvés a lélek legbensejében rejlik és a képzeteket ösztönösen csoportosítja az értelem. Egyik fogalom mintegy láncszerüen kapcsolódi a másikba s az utolsó láncszem a konkluzió. Megadatott néhány nagy elmének, hogy ugrásszerüen, mintegy csapongva változtassa képzeteit, a normális azonban a gondolat folytonossága, a láncszerű képzettársítás. Például, ha kimondom ezt a szót, hogy „villámcsapás" akkor csak erőszakoltan, okadatlanul tehetek melléje egy nem rokonfogalmat, például azt, hogy „zsendice"..."

Zimann tanár úr magyarázott az ő széles, érdekes modorában, közbe nagyokat csapott a katedrára. Én a két karomra hajtottam a fejemet és szundikáltam. Mintegy félálomban hallottam az egészet.

— Zsendice — villámcsapás — zsendice... puff.

Valaki oldalba ütött. Ez a valaki a szomszédom volt, a citromfejű Szendrei Mórie, aki úgy reszketett mellettem, mint a nyárfalevél. Örökösen drukkolt. Most is halálsápadtan pislogott Zimann tanárra, amikor a kezembe nyomta az utolsó padból érkező levelet. A levél egyik oldalára az volt írva: „Farkas", a hátlapjára pedig az, hogy: „Becs". Ez az utóbbi körülbelül azt jelentette, hogy becsület dolga a leveleket továbbadni és fel nem bontani. A levélben pedig az állott, hogy várjam meg óra után Dékány Pistát, aki mielőtt meghal, szeretne velem pár szót váltani.

Óra után tehát megvártam Dékány Pistát. Elindultunk a Hernád felé, a gimnáziummal szemben levő kis sikátoron. A kedves, sárga épület mosolygott a délutáni napfényben és homlokzatán arany sugarakban csillogtak a római számok: MDCCCLI, amelynek értelmét a diákhumor a következőképen magyarázta:

— Menykő, dörögjön, csittegjen, csattogjon, csaló lelkedre, Icig!

Elhaladtunk az ősi Münnich-kuria mellett és kiértünk a tágas ig.ói völgybe. A Hernád korhadt, öreg füzek alatt csobbant, tisztaság és ifjuság reszketett a levegőben, a Tátra idesóhajtott felénk. A torony palatetejéről lángot vetett a sugarakban. Feketehegy felé sötét szürke fenyvesek lobogtattak itt-ott egy-egy apró felhőkeszkenőt.

— Gyere. Fussunk versenyt a kápolnáig, — indítványoztam. Felelet helyett Dékány Pista a keblemre hullott és sirva fakadt.

— Mi bajod?

— A We-e-szter Jolán. — Szipogva adta előa dolgot. — Én bele akarok ugrani a Hernádba.

Arra gondoltam, hogy ez nem lesz valami nagy tragédia. A Hernád ugyanis nem volt mélyebb két aranasznál. De viszont nem akartam a tréfámmal fenzgatni. Részvételjes pofát vágtam és úgy tettem, mint akit nagyon érdekel a dolog.

— Tudod, már régen fenszterlizek neki, ledobott egy georginát.

Erre megint sirva fakadt.

Egy georginát.

Kezdtem unni ezt a lobogó szenvedélyt.

— Na, gyerünk tovább!

— Elénekeltük neki tizszer is a nótáját az ablaka alatt.

— Melyik az?

— „Nun adé da mein lieb. Heimatland, lieb. Heimatland adé!"

— Gyujtott gvertyát?

— Igen. Mindig annál a szónál, hogy „Heimatland".

— Bravó.

— Verset is küldtem neki. Ezt ni!

Büszkén vont elő egy papirlapot a zsebéből. A következő strofát betüztem ki:

Du bist, wie eine Blume
So hold und schön und rein.

— Ez nagyon szép költemény. Csakhogy ezt nem te írtad.

— Hát kicsoda?

— Heine Henrik!

— Hja, ha te mindent tudsz...

— Hát mit akarsz?

— Kérlek, menj el hozzájuk. Te vagy az egyedüli, aki jársz a házukhoz. Beszélj vele. Mert ez így nem mehet tovább... én belepusztulok. Tegnap is kiszólítottak Ulászlóból. Ugy álltam, mint egy fatuskó. Az öreg Pákh majd megevett.

— De hát mit beszéljek vele?

— Kérdezd meg, mit jelent ez?

Egy papirszeletkét nyujtott át. Arra csak ennyi volt írva: „Kíméljen meg, W. Jolán." A levélpapirra ez volt nyomtatva: „Isten áldja a tisztes ipart."

— Ez a Heine után jött?

— A Heine után.

— Baj van.

Dékány Pista sötéten nézegette a Hernád fenekét, ahol kavicsok csillogtak a napfényben. Már csak egy bakarasz volt az egész mélysége. Ez még képes ide beleugrani.

— Elmegyek.

— Még ma?

— Még ma.

— Köszönöm, barátom.

Ujból a keblemre borult és csak arra kért, hogy képviseljem mélyen az érdekeit. Mondjam el, hogy ő egy kitünő legény és hogy vele nem lehet játszani. A gyertyaláng a „Heimatland" szónál okvetlen kötelező és aki „á"-t mond, az mondjon „b"-t is.

Nem csodálom, hogy Weszter Jolán nem szerette ezt a Dékány Pistát. Még bánatában is követelődző és prepotens. Milyen lenne ez egy boldog szerelem esetén! De hát: a barátság kötelező.

Weszterék öreg, boltives házban laktak, amely valaha a pékek céhének volt a palotája. Erre mutatott a vertvasoroszlán, amelynek szilhuetje merészen ugrott ki a falból és amely a mancsában trombitát tartott. Máig is eldöntetlen kérdés, mi köze volt ennek a békés iparágnak a fenyegetően tülkölő oroszlánokhoz.

Szerencsém volt. Még a kapuhoz sem értem, amikor Weszter néni kifordult a kapun. Ugy hívtuk, hogy a „Masnicsászárné", mert ruházatának minden részén ősidők óta elhelyezett egy-egy kis masnit.

— Kisztihand.

— Gutn appetit.

Mindig így köszönt. Szerinte ez volt a legjobb kívánság. Igaza is volt.

Besurrantam a házba. Föl a dobogó falépcsőn. Valami enyhe levendulaillat vegyül össze a frissen dagasztott kenyér szagával. Kellemes volt.

Jolánka szépen fel volt öltözve, az akkori divat szerint. Csikos bluza volt, fekete-fehér csíkok futottak rajta mindenfelé. A magas nyaka a fül mögé szaladt és apró „rüss"-rózsák díszítették. A bluz öt „spitz"-be tagozódott és úgy futott a derék felé, ahol szintén rüss-rózsákban veszett el. „frou-frouja ki volt bodorítva, a szoknyája pedig „gouvrirozva". A vállán puffos volt a ruha, a nyakából pedig egy kiarany szív lógott kifelé.

Bánatomnál csak a meglepetésem volt nagyobb. De azért kértem, hogy fogadjon néhány percre, mert életbevágóan fontos dolgot akarok mondani neki, olyan dolgot, amely mélyen érinti az egész Weszter-családot.

A szobában is ez a kellemes illat. Fehérnemű „szassé"-nak és meggyfának a szaga. Nagy szekrények, széles, öblös bútorok. A falon képek. Luther Wartburgban, Zwingli köpenyben, barettel. A zöldcserepes kályha fölött óriási vaskifli. Ezt még a pékek hagyták itt. Kopott, régi, gyöngyhimzés, rózsák, szőlőfürtök, köztük az írás: „Erős várunk nekünk az Isten".

Leültünk két óriási karosszékbe egymással szemben. Weszter Jolán élénk, mefelejtsszínű szemei kíváncsian néztek rám. Én rettenetesen bajban voltam, hova helyezzem el a kezeimet. Amikor ez megvolt: a lábaimmal voltam megakadva, a kurta lá-

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:
»FEHÉR APÁCA«, **Clark Gable, Helen Hayes** hatalmas világfilmje. Megelőzi: »**Fáraók birodalma**«. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

ARANY-, EZÜSTLAKODALOM ÉS TIZÉVES HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ EGY CSALÁDBAN

Ritka szép jubileumi ünnepséget tart vasárnap Nagyváradon Bloxberg Simon ismert debreceni rézöntődetulajdonos feleségével, Bloxberg Simonné, született Rózsa Rózával. Most tartják házasságuknak aranylakodalmát. A kedves házaspár egy fél évszázadon keresztül élt egymással a legnagyobb harmóniában, jóban-rosszban szeretve és átmogatva egymást. Ugyanakkor tartja Margit nevű leánya férjével dr. Sonnenwirth Sándorral házasságuknak ezüstlakodalmát és Lilla nevű leányuk, férjével Ungár Jenővel házasságuk tizéves jubileumát.

Bloxberg Simon egyike a debreceni ipartestület legrégibb tagjainak és jubileuma alkalmából az ipartestület is meleg ünneplésben részesítette. Azonkívül kiterjedt rokonsága és számos ismerőse kereste fel üdvözletével a mindenhol általános tiszteletnek és szeretetnek örvendő házaspárt.

— **A debreceni hentes szakosztály** 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor azb ipartestület helyiségében évzáró kzzgyűlést tart. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Szalma-csoport mérlegének ismertetése. 4. Felügyel;bizottság jelentése. 5. 1935. évi zárszámadás és 1936. évi költségelőirányzat. 6. Pénztári ellenőrök jelentése. 7. Felmentvény megadása.

A RENAISSANCE PENSIO
BUDAPEST SZIVÉBEN IV. Irányi utca 21. sz.
a legtökéletesebb konfortot, a legkitűnőbb konyhát, kívánatra diétás ellátást is nyujt **mérsékelt árak** mellett. A legideálisabb tartózkodás családoknak. Minden szobában hideg és meleg folyó víz, lift éjjelnappal. Autóbusz és villamos közlekedés minden irányban. Tel. 825-27.

Sógorok harca egymásközt becsületsértéssel és ujjleharapással

Majoros Sándor debreceni lakos súlyos testisértéssel és becsületsértéssel, felesége Major Sándorné pedig becsületsértéssel vádolva állott szombaton dr. Fábián Antal járásbíró előtt.

A vád szerint tavaly márciusban Major átment sógorának, Haszna Mihálynak Berta ucca 7. számú házába és ott rátámadt Haszna Mihályra, egy viharlámpát és egy fürészbakot vágott a fejéhez, majd dulakodás közben megharapta a Haszna hüvelykujját. Közben előkerült Major Mihályné is és férjével együtt durva szidalmakkal árasztották el Hasznáékat.

A bíróságon úgy Major, mint a felesége tagadták a vádat és azt adták elő, hogy Majorra Haszna támadt rá, ő csak védekezés közben üthette meg Hasznát és haraphatta el a hüvelykujját.

Miután a tanuk vallomásából az derült ki, hogy valóban Haszna volt a támadó fél, a bíróság felmentette Major Sándort, Major Sándornét is felmentette a bíróság bizonyíték hiánya miatt. Az ítélet jogerős.

A jövő héten kezdi meg a pénzügyminiszter Debrecen város 1936. évi költségvetésének tárgyalását

A kormány ezidén hamarabb vette elő Debrecen város költségvetését, mint tavaly és így már a város 1936. évi költségvetés jóváhagyása ott tart, hogy azt a belügyminiszter már letárgyalta és most kerül a pénzügyminiszter elé letárgyalás végett. A belügyminiszter már megtette a maga módosításait a költségvetésben. Ezek nem nagyobb jelentőségüek és a költségvetés egyensúlyát nem érintik olyan mértékben, hogy a háztartás vitelére befolyást gyakoroljon. Egyébként is a város vezetősége és elsősorban a főszámvevő és a pénzügyi osztály minden igyekezettel azon volt és a költségvetést is úgy igyekezett annak idején összeállítani, hogy a legreálisabb alapon épüljön az föl. A pénzügyminiszter ezen a héten veszi tárgyalás alá a város költségvetését. A tárgyalásra a város részéről Budapestre utazik a főispán, a polgármester, a főszámvevő és a pénzügyi előadó helyettespolgármester. Remélni lehet, hogy a pénzügyminiszter sem lesz lényeges változtatást a költségvetésen és így kilátás van arra, hogy esetleg már márciusra jóváhagyott költségvetése lesz Debrecennek.

LILLA-TEAESTÉLY

Hozzá van már szokva a debreceni közönség, hogy a Lilla-teaestély iránt minden évben igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, de az idén talán még az eddigi éveknél is nagyobb az érdeklődés. A tanítónőképző intézet lelkes és kiváló tanárának, B. Szűcs Ferencnek a vezetésével karéneket mutat be a képző énekkara és ezt táncszámok illusztrálják. Gyönyörű lesz a Kék Duna keringő dallamára lejtett valcer, a Lysistrata Szent János bogárka tánc-illusztrációja és egy hatásos magyar tánc.

A meghívókat szétküldték, meghívóigénylés holnaptól kezdve a régi Dóczyban, földszint balra 10.12-ig eszközölhető.

Teajegy ára 1.50 P, táncosjegy pedig 1 P. Teajegyek már kaphatók Harmathy Ferenc és Springer József könyvkereskedéseiben.

— **Vasárnap szavaznak a munkaszünetről a fodrászok.** A férfifodrász, nőifodrász és kozmetikus szakosztály vasárnap fogja eldönteni, hogy legyen-e teljes vasárnapi munkaszünet, vagy sem. A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy a debreceni érdekelt iparosság a hatóság előtt adja le szavazatát, hogy egyszer s mindenkorra véget érjenek a vasárnapi teljes munkaszünet kérdése körül támadt áldatlan állapotok.

KÖZGAZDASÁGI ELŐADÁS A REFORM TÁRSASÁGBAN

Jövő csütörtökn d. u. egynegyed 7 órakor a kollégium dísztermében Kun Zsigmond budapesti kzgazdasági író, a Pénzintézeti Tisztviselők Országos Egyesületének titkára fog előadást tartani a gazdasági krizisről. Előadásában rámutat arra, hogy a jelek szerint a gazdaság: liberáliznus hanyatlóban van, ellenben az állami beavatkozás, az intervencionizmus elve rohamosan nyer tért és egészen az állami mindenhatóságig akar emelkedni.

Kérdés, hogy vajjon ez a nagyfokú állami beavatkozás, a gazdasági élet szabadságának ez a guzsbakötése, az egyéni kezdeményezés helyett állami kényszer, vajjon a betegségnek tünete-é, vagy pedig orvossága?

Kun Zsigmond e kérdésről legutóbb érdekes könyvet írt és ennek kapcsán szívesen vállalkozik arra, hogy a nehéz problémát megvilágítja a Reform Társaságban.

Az előadás, mint mindig, teljesen nyilvános és ingyenes.

• • •

Aki tehát megtalálja e lapokat, olvassa el őket
és vigye el őket a Szent Jeromos csapszékbe.
— Minden néger megmondja, hogy merre van,
Ott ösmernek engem
és tudják, hogy ki az a Ben Hepburn.
Oda járnak a barátaim:
a sánta Jim,
akinek a szeméből verseim hallattára
oly sokszor csordult ki a könny.
És oda jár Mary is,
ki három évig szánalomból táplált.
És ott vannak a többiek is, mind barátom
becsületes munkás.
Adja át a megtaláló e lapokat nékik,
mert órájuk hagyom e verseket,
melyeket ők majd tovább adnak
szájról-szájra, ajakról-ajakra,
amig csak Harlem
— ez az óriási vérző szív —
gyárak és hajók szirénáit is túlharsogva
a világba nem énekli, hogy
ember a néger is,
az arab is, a zsidó is
és ember minden dolgozó és minden elnyomott,
és, hogy ez életben a lényeg az,
hogy ember légy és tudd, mit akarsz!
Ezért:
az ökleimet is őreájuk hagyom!

BEN HEPBURN.

Azt állította egy lányról, hogy vadházasságban él, 30 pengőre ítélték

Tóth Ferencné debreceni lakos állott szombaton dr. Gyöngyössy József járásbíró előtt, rágalmazással vádolva. A vád szerint Tóth Ferencné tavaly szeptemberben elment Tóth Gábor Homok ucca 8. szám alatti lakására és ott így szólt Tóth Gáborhoz és feleségéhez:

— Tudják e, hogy a maguk Julia nevű lánya vadházasságban él Horváth Gézával, az én vejemmel?

Tóth Julia emiatt jelentette fel Tóth Ferencnét, aki a bíróság előtt tagadta, hogy ő megtette volna az inkriminált kijelentést. Miután azonban Tóth Gábor és felesége eskü alatt terhelő vallomást tettek ellene, a bíróság rágalmazás vétségében bűnösnek mondta ki Tóth Ferencnét és 30 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletet mindkét fél megfelebbezte.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN UJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZÁJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

baimmal, amelyek negyvenöt foknyira állottak fölfelé a mély fotelből.

— Hogy került ide hozzánk?

— Hát csak úgy feljöttem.

Nem akartam mindjárt a dologra térni. Más témakörbe igyekeztem átrándulni.

— Mondja... mit nevettek olyan nagyon a multkor a Trangous-iskola ablakában?

Ujra kacagni kezdett.

— Megmondjam?

— Igen.

— Nem haragszik meg?

— Lehet magára haragudni?

— Hát megmondom. Maguk arra jöttek ketten a Lepivel. Óneki „x"-lába van, magának meg „o"-lába. Ahogy ott elhaladtunk, azt olvastuk, hogy „ox".

Kacagva harapdálta a kis keszkenőjét.

— Hát jó. Nem tetszünk. De csak van olyan, aki tetszik?

— Senki.

— Hátha mégis.

— Senki.

— No és a Dékány Pista?

Haragosan pattant föl.

— Ne is említse. Az a fajankó! Aki minidig azt kornyikálja, hogy „Nun adé du mein lieb Heimatland." Aki Heine-verseket küld galambos papiroson, rossz német ortografiával..

— Jó fiú és szereti magát.

— Hagyjon vele békén.

Idegesen ment az ablakmélyedésbe. Utána mentem és csodálkozva néztem rá.

— Tudja mit akart a multkor az a szamár? Meg akart csókolni.

— Bocsánatot kérek. Egyáltalán nem szamár.

— De az. Hát megcsókolhat ő engem? Hányszor álmodtam arról a pillanatról, amikor először megcsókolnak. Egy egész életen át akarom az emlékét vinni a lelkemben... hát, mondja, a Dékány István úr csókja alkalmas volna erre? Hát mondja, maga barátja, maga őt protezsálni jött, különben esze ágában sincs soha, hogy idejöjjön hozzánk.

A kezét nyujtotta. A keskeny liliomkezét. És én a következő pillanatban megcsókoltam őt. Elfelejtettem barátságot, fogadalmat, küldetést, illedelmet, mindent, amit csak ilyenkor el lehet felejteni. Megcsókoltam először a rüss-rózsát a nyakán, aztán a kis aranyszívet, amely belecsuszott a számba, aztán a gödrös kis állat, az orra tövét, végül a lecsukott szemét. Jolánka igen elismerésreméltó törekvést fejtett ki, hogy kibontakozzék karjaimból, odatartotta az édes lángoló kis kacsóját egy pillanatra, hogy aztán megbotránkozva elrántsa a csókzápor elől, de aztán valahogy megts, egyszer akaratlanul, öntudatlanul, a friss piros szája visszaadta a csókomat.

Egész éjjel nem tudtam aludni. Ujjongott bennem a boldogság és furdalt a lelkiismeret. Folyton Dékány Pistát láttam lelki szemeim előtt, aki ott hörgött a Hernád fenekén és nem tudott megfulladni, mert nem volt elég a víz.

Másnap reggel a latin-óra előtt elfogott Dékány Pista.

— Voltál?

— Még nem.

— Elpirultam a hazugságon és hitványságom fölött érzett szégyenemben.

— Hát arra kérlek, ne is menj. Meggondoltam a dolgot. Fölösleges. Ez a Weszter Jolán hiu és beképzelt teremtés és úgy henceg, mintha csak neki volna szőke haja és kék szeme a világon. Pedig van másnak is.

— Kinek?

— Hát a kis Hilger Lottének. Ide nézz!

Egy sárga rózsát mutatott, amelynek a szárához néhány havasi gyopárt kötött egy kedves kéz.

— Ő dobta le az ablakból. Tegnap

Ebben a pillanatban a felhők közül kibukkant a nap. És mintha az én szivemről is elszállottak volna a felhők, nem volt abban más, csak napsütés csak ragyogás és egy édes, tiszta csóknak a boldogságos emléke.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6 fillér, vasárnap 16 fill.**

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertarak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó", Mihalovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

IDŐJÓSLÁS

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban ismét igen enyhére fordult az idő. Éjjeli fagy csak a talaj mentén volt. Délnyugatról megindult esőzés a délután folyamán kiterjedt az egész országra.

Jóslat: **Élénkebb szél, nyugati, majd északi irányból változó felhözet, eső, esetleg havaseső. A hőmérséklet csökken, főként a nappali meleg.**

— **Tisztújító ülés a borbély-, férfi- és nőifodrász, valamint kozmetikus szakosztályban.** Ezúton értesítjük szakosztályunk összes tagjait, hogy e hó 23-án, azaz csütörtökön este fél 8 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében szakosztályi tisztújító ülést tartunk. Tárgy: Elöljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás. A szakosztály elnöksége kéri a tagok teljes számú és pontos megjelenését, valamint a hátralékos tagsági díjaknak fenti határnapig az ipartestületnél való kiegyenlítését.

— **Házasság.** Halász Ibolya és Weisz József 19-én, vasárnap d. u 2 órakor tartják esküvőjüket a Magoss György tér 12. sz. alatt, melyre jóbarátait és jó ismerőseiket ez úton hívják meg.

— **KIE-előadás a Nyilastelepen.** A KIE nyilastelepi csoportja január hó 21-én, kedden este pontosan 7 órai kezdettel szabadegyetemi előadást tart, amelynek címe: »Hárommillió fiú«.

x **Bricsesz nadrágot** készíttessen Tóth Gábor úriszabónál, Roya.-épület.

— **Matuska nagynénje agyonverte a vejét.** Budapestről jelentik: Matuska Szilveszter egyik nagynénje: Matuska Jánosné, született Szőke Verona, évtizedekkel ezelőtt Zentára költözött Csantavérről. Leánya, Vera, itt férjhezment Borsos Miklós gazdához. — Borsoséknál állandó volt a veszekedés. Tegnap ismét veszekedett a feleségével Borsos. Matuska Jánosné a leánya segítségére sietett. A két asszony éles fejszével a gazdára támadt és összevagdalta. — Haldokolt, amikor kórházba vitték. Az orvosok meg sem kísérelték a műtétet, nem lehetett segíteni rajta. Az asszonyokat letartóztatták.

— **Részleges kiárusítás!** Üzletemnek (Debrecen, Ferenc József út 53. szám alatt levő posztó- és női konfekció üzletemnek) posztókereskedésáját megszüntetem. — Posztó áru készletemet az elsőfokú Iparhatóság 2457-1936. B. számú engedélye alapján f. év április hó 20-ig kiárusítom. Női konfekció készletemet továbbra is a rendes üzleti forgalom keretében árusítom. Debrecen, 1936 január hó 20-án. **Silberstein Jenőné** posztó és női konfekció kereskedése.

— **Az ácsiparosok szakosztálya** e hó 20-án, hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel igen fontos ügyben az ipartestületben értekezletet tart.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesületének összejövetele.** A Kereskedők és Utazók Egyesülete a szokásos szombat esti családi összejöveteleket 9—12-ig tartó tánccal egybekötve 25-én ismét megkezdi, amikor is tagjait és hozzátartozóit szívesen látja az elnökség. Belépődíj nincs.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** e hó 21-én, kedden délután 4 órai kezdettel tartja az ipartestület tanácstermében tisztújító ülését.

x **Schaff tánciskolájában,** a Koronában huszadikán, hétfőn gazdálkodóknak, harmadikán iparos és kereskedőknek kezdődik új tanfolyam.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 JANUÁR 19. CSÜTÖRTÖK. Dr. Kardos Albert igen szép kritikát irt dr. Molnár Istvánról, a kiváló nyelvészről, a Csokonai-Kör vendegeről.

Dr. Horváth Sándor és Glück Margit jegyesek.

A Zion Egylet nagyszerű művészestélyt és táncmulatságot rendezett. Az estély műsora keretében nagy sikerrel szerepeltek Zilahy Gyula, Mandel Irénke, Diskay József, Simonovits Rózsika, Unger Annuska, Zilahyné Singhoffer Vilma, Ligeti Lajos, Hajnal Arthur, Ferenczy Frigyes, Kiss Béla és zenekara. Az estélyen jelen voltak Austerlitz Áminné, dr. Balázs Bertalanné, Bach Józsefné, dr. Burger Péterné, Bach Ignácné, Bund Zsigmondné, özvegy Beck Józsefné, Deutsch Józsefné, Emerich Zsigmondné, dr. Eisler Mórné, Emerich Samuné, Friedler Samené, dr. Fejér Ferencné, dr. Freund Jenőné, Fischer Menyhértné, Fenyő Sándorné, Geiger Simonné, Glück Iziderné, Gottlieb Samuné, Grossmann Ignácné, dr. Gutfreund Sámuelné, dr. Hajnal Dezsőné, Hegedüs Sándorné, Hevesi Gyuláné, dr. Hüttetr Károlyné, Hoffmann Sándorné, dr. Kenyeres Elekné, Kenyeres Sándorné, Kiss Ignácné, Keiner Adolfné, Luszig Dezsőné, Löwy Bernátné, dr. Lukács Béláné, Markovits Farkasné, Leizter Józsefné, Mandel Zsigmondné, Molnár Józsefné, Neumann Lipótné, Rózsa Lajosné, Römer Simonné, Rosenberg Albertné, Simonovits Dezsőné, özvegy Schaach Józsefné, Schmidt Sománé, ifj. Schwartz Vilmosné, Steiner Ignácné, dr. Szőllős Dezsőné, Simon Mihályné, Steinberger Salamonne, dr. Szücs Dezsőné, Szabó Henrikné, dr. Schwarz Arthurné, Thieszen Arthurné, Tafler Ignácné, Török Jozsefné, Vass Gyuláné, dr. Weisz Berántné, Weinstein Ignácné, Weszeczky Zsigmondné, Zilahy Gyuláné, Zeiinger Edéné, Reichmann Ignácné, Ungár Jenőné, ifj. Widder Samuné., Weisz Mártonné, dr. Szücs Andorné, dr. Farkas Ignácné, Fodor Jenőné, Fischer Béláné, Fodor Jakabné, Hochfelder Jakabné, Miklós Árminné, Rosenberg Emilné, Róna Lajosné, özv. Schatz Jakabné, Szücs Józsefné, Sipos Ferencné, Austerlitz Böske és Lilike, Bach Erzsike, Burger Böske, Burger Erzsike, Csapó Mariska, Farkas Ilonka, Fischer Irénke, Fohn Böske, Fischer Mariska, Friedler Margit, Fischer Jolán, Glück Hermin, Geldberger Irénke, Gottlieb Erzsike, Mandel Irénke, Markovits Annuska és Sarolta, Molnár Böske, Neumann Erzsike, Rózsa Vilma, Simonovits Rózsika, Steiner Rózsi, Steinberger Boriska, Strelinger Annuska, Steinberger Kató, Unger Annuska, Weszeeky Blanka, Mandel Margit, Braun Rózsika, Fischer Béla, Goldstein Heléna, Reichmann Helén és Piroska, Weinberger Irma.

1911 JANUÁR 20., PÉNTEK. A presbiterium kivitelre elfogadta Tóásó Pál építész tervét az Árpádtéri templomra vonatkozóan.

A király Horváth Lajos 2. h. h. e. őrnagynak a katonai érdemkeresztet adományozta.

1916 JANUÁR 19., SZERDA. Montenegróban beszüntettük az ellenségeskedéseket és megkezdődtek a kapituláció végrehajtására vonatkozó tárgyalások. Csapataink teljes győzelmet arattak az orosz offenziva fölött. Az oroszok az ujévi csatákban 76.000 embert vesztettek. A Dolomit arcvonalon, a tolmeini hidfőnél és a görzi szakaszon helyenként nevesebb tüzérségi harc folyt.

A hadseregfőparancsnokság dr. Borzsovay Jenő zászlóst hadnaggyá nevezte ki.

1916 JANUÁR 20. CSÜTÖRTÖK. Az oroszok Toporuznál és Bojannal ujabb támadásokat kíséreltek meg. Az olasz fronton gyengébb ellenséges osztagok támadásait a Lusernnel

5 pengő az áramnélküli ondolálás
RAMMINGERNÉL

és a tolmeini hidfőtől északra visszavertük.

A király Uhlarik Béla Máv. üzletvezetőnek a vaskorona 3. osztályát adományozta.

A király megparancsolta, hogy báró Stummer Károly 7. h. e. századosnak, Kunze Gusztáv 7. h. e. századosnak ujólag, Schaeffner Béla 7. h. e. századosnak, Molnár Ferenc 7. h. e. főhadnagynak a legfelsőbb dicséró elismerés tudtul adassék.

1926 JANUÁR 19., KEDD. Jadlowker Hermann és Relle Gabi nagysikerű hangversenyt adtak Debrecenben. Zongorán kísért Perezel Sári.

A DMTE vándordíjas birkozóversenyén a Kovács Gyula vándordíjat a Törekvés nyerte. A pehelysúlyban Kárpáti második klett, a kisközépsulyban Tiba András harmadik, a nagyközépsulyban Váczi első, Száraz József harmadik, a nehézsulyban Daróczi István első, Kovacs Zsigmond harmadik.

A futballbirótestület keleti kerületének közgyülésén az új tisztikar igy alakult meg: Elnök Machó Ferenc, társelnök Kondor Aladár, alelnökök Kerekes Géza, Szabó Kálmán, főtitkár Hajdu Jenő, pénztáros Paulo István, ellenőr Ráduly Endre, jegyző Ponyi Jenő, ügyész dr. Kocsis Sándor, orvos dr. Dóczy Gedeon.

1926 JANUÁR 20., SZERDA. Az ügyvédi kamara meleg ünneplésben részesitette Márk Endre elnököt 76. születésnapja alkalmából. A kamara nevében dr. Hegedüs Jenő üdvözölte.

A Kollégiumban hortobágyi nótaest volt. A nótákat dr. Ecsedi István a kiváló etnografus gyüjtötte össze és Bodnár Lajos zenetanár irta át. Az estén, amelyet dr. Láng Nándor egyetemi tanár nyitott meg, a nótákat Sütő Zoltán tanítójelölt adta elő nagy sikerrel.

Schwarc Ilonka és Rothmann Adolf jegyesek.

Zsidóifjak teadélutánja

ma 5 órakor a BORGIDA ÉTTEREMBEN, Hungária üvegterme.
BELÉPŐDÍJ NINCS!!

x **Ügyvédi hir.** Dr. Bárdony (Bukszbaum) Menyhért ügyvéd irodáját Ferenc József út (Piac u.) 46. szám alatt megnyitotta. Telefon: 12—42.

— **Az ipartestület sütő szakosztálya** csütörtökön délután 5 órakor az ipartestület dísztermében tisztújító ülést tart. Tárgy: Elöljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás.

x **Ügynökökkel** nem molesztálom érdeklődjön műtermemben propaganda áraim iránt. Szipál, udvari fényképész.

— **Táncos összejövetel az Ujságíró Clubban.** A nyugalmazott Máv. főtisztviselők egy csoportja, családtagjaik bevonásával, tánccal egybekötött, házias jellegű, zártkörű összejövetelt rendez f. hó 22-én, szerdán este fél 9 órakor az Ujságíró Club helyiségében. Vidám hangulat, jó táncosok részvétele előre is biztosítva van.

x **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac u. 7. Keresztépület.

— **Házakat fútt el a vihar.** Newyorkból jelentik: Alabamában, a San Mountain-hegység keleti lejtőin az orkán nagy károkat okozott. Több házat valósággal elfujt a vihar. Eddig 4 halottról érkezett jelentés, igen sok ember megsebesült.

— **A lakatos szakosztály** e hó 21-én, kedden délután 5 órai kezdettel tartja meg az ipartestület helyiségében tisztújító ülését.

x **Használt varrógépet** veszek, eladok, cserélek, kölcsön adok. Csapó 101. Eisenberger.

— **Véresre verte hitelezőjét.** Szombaton délben a Diószegi uccán ment barátságosan beszélgetve Kiss Jánossal. Közben Kissnek eszébe jutott, hogy Lakatos tartozik neki és kérte az adósság megfizetését. Pénz helyett azonban Lakatos egy vastag bottal Kiss Jánost fejbevágta és az ütés nyomán Kiss fejét elborította a vér. A verekedés ügyében nyomozás indult.

x **Igyon Alföldi malátakávét,** 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A gyümölcstermesztő közönség részére a városháza közgyülési termében január hó 22-től március hó 25-éig terjedő időben minden szerdán délután 6 órakor gyümölcstermesztési előadásokat tart a Gyümölcs- és Szőlőtermelők Debreceni és Hajdúvármegyei Egyesülete és Debrecen sz. kir. város növényvédelmi szakközege, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közreműködésével. A tanfolyamot Czapáry Bertalan kamarai kertészeti szaktanár vezeti. Előadásokat tartanak: Balogh Vilmos gyümölcstermesztési intéző, Pohl Ferenc m. kir. gazdasági tanácsos, kertészeti felügyelő, Györök Leó Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő, dr. Nagy Jenő főgimn. tanár, a Tiszántúli Madárvédő Egyesület üv. alelnöke, ornithologus, dr. Gulyás Antal gazd. akad tanár. A tanfolyamra beiratkozni a városi növényvédelmi irodában, Kossuth ucca 2. szám lehet a hivatalos órák alatt. A tanfolyam díjtalan.

— **Teaestély.** A gör. kath. Mária Napsugár Leányklub e hó 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Vígkedvű Mihály u. 4. sz. iskola emeleti nagytermében tánccal egybekötött teaestélyt rendez.

x **Villanyondulálás** leszállított árban. Elsőrendű munka. Birónál, Piac ucca 58.

— **Csak a demokrácia hozhat általános megelégedettséget** — mondják a politikusok. Ur és szolga, gazdag és szegény egyformán elégedett a »ZETT« anódtelepek és zseblámpaelemek teljesítményével.

x **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.**

— **Baleset a tornaórán.** Szombaton délelőtt az állami főreáliskolában Kovács Gyula negyedik osztályos tanuló leesett a nyujtóról és alkartörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Késelés a koresmában.** Tegnap éjszaka a Kondor ucca 6. szám alatti koresmában Kiss Zoltán malommunkás és Rácz Sándor fuvaros összeveszték. A hangulat később annyira elmérgesedett, hogy Rácz Sándor kést rántott és Kisst oldalba szúrta. A verekedés további részében Rácz levágta Kiss jobbkezének kisujját. A mentők részesítették segélyben a sebesültet, aki megtette Rácz ellen a feljelentést a rendőrségen.

— **Iparos tanulóleányok!** Sipos Erzsébetet, aki halálos szerencsétlenség áldozata lett, vasárnap délután 3 órakor temetjük a Köztemetőben. Kérem tanítványaimat, hogy a temetésen a lehetőség szerint jelenjenek meg. Mezey Béla, ref. lelkész.

— **A Szülők Iskolája** legközelebbi előadását január 21-én, kedden este 6 órakor a városháza közgyülési termében tartja. Török Tibor beszél a középiskola hajótöröttjeiről. Részben folytatása lesz az előadás dr. Csürös Ferenc ny. városi kultúrtanácsnok elhangzott szavainak, mert kiterjeszkedik a hivatásos nevelők és a szülők szerepére, rámutat a felelősség kérdésére, amely ebben a vonatkozásban a nevelőket terheli. Azzal is foglalkozik az előadás, hogy a gyermek tehetsége s érdeklődése milyen kötelességet ró a nevelőkre a pályaválasztás, a pályára nevelés ma igazán sorsdöntő tényeiben. Belépődíj nincs. Ez alkalommal a Világítási Vállalat énekkara működik közre.

— **Kritika egy jelmezestélyről.** A pesti társaság szenzációja volt az az estély, melyet báró Bornemissza Lipótné adott palotájában és amelyen a pesti legelőkelőbb társaság dámái gyültek össze a legkülönbözőbb toaletekben. A Szinházi Életben Indig Ottó ir kritikát erről az estélyről és cikkét Angelo káprázatosan szép képei tarkítják. Más érdekességei a Szinházi Élet uj számának: Napoleon jóstáblázata — Harsányi Zsolt cikke Hatvany Liliről és Hunyady Sándorról — Hatvany Lili mozikritikái — Palló Imre cikke a római szinházi konjunktúráról — Hevesi Sándor beszámolója az Operaház reprizéről — Zsolt Béla cikke az Uj Földesur rendezőjéről — strandképek a kaliforniai tengerpartról a legujabb divatú fürdőtrikókkal — Incze Sándor „az olvasók irásai" cimü cikkében felszólítja az olvasókat, ha azoknak valami ötlete, megjegyzése, gondolata van, irja meg és küldje be a Szinházi Élethez, akinek pedig levelét közöltük, az megkap egy általa kívánt hozzá dedikált könyvet. — Korda pályázat — Bus regény — Darabmellékiet hat pompás egyfelvonásos — Kottamelléklet: „Ezt az éjszakát" — Rádióvilághiradó — Gyerekrovat — Kézimunkaiv van még a Szinházi Életben, melynek ára 60 fillér. Kiadóhivatal: VII., Erzsébet körut 7.

Izlelje meg a: **Kürthy**-*féle finom karlsbadi*

kétszersültet!

Kapható: a KÖZTISZTVISELŐK, a HANGYA összes árudáiban és MINDEN FÜSZERÜZLETBEN!

Ára: csomagonként 38 fillér.

Bocskay—DEAC, Textil—Villanygyár vasárnap délelőtt az egyetemi pályán

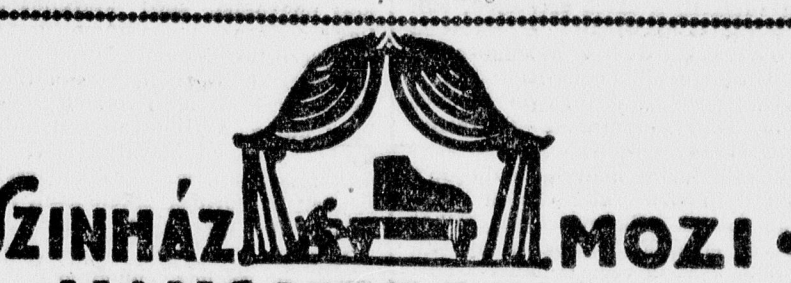
Az idei szokatlanul korai szezonkezdet arra készteti a csapatokat, hogy már most megkezdjék a munkát. A Bocskay a jövő vasárnap már bajnoki mérkőzést játszik: az őszről eltolt Ferencváros-mérkőzés kerül sorra Budapesten s így a kék-sárgák vasárnap kétkapus tréningmérkőzést tartanak.

A Bocskayt, amely a Stadion futballpályájának pihentetése miatt hontalan, a DEAC látja vendégül; a kitünő képességü egyetemi csapat jó partnere lesz a Bocskaynak.

Eza mérkőzés délelőtt fél 11 órakor kezdődik az egyetemi pályán és előtte is érdekes tréningmérkőzés lesz: a Textil és a Villanygyár játszanak 9 órakor.

A főszezonba is beillő kettős mérkőzést 30 filléres tréningjeggyel lehet megtekinteni.

A DEAC, TEXTIL ÉS VILLANYGYÁR felhivják játékosaikat, hogy a vasárnap délelőtti mérkőzésekre az egyetemi sporttelepen idejében jelenjenek meg.

Bécsi tavasz

Valóban egész sereg operettmesterember kellett hozzá, hogy Geyer kedves vígjátékát librettóvá sekélyesítsék, mert ebben a formájában alig különbözik valamit a szokványszövegkönyvektől. Ami értékként megmaradt, a vigjáték alapvonalainak helyes felvázoltsága, az édeskésen mámoros bécsi hangulat, a császári és királyi félmultban való ringatózás, vidám színekkel és szentimentális ellágyulásokkal, az operettként is hat. A többi: a komikum alantasabb elemeinek keverése, a haimozott valószinütlenségek és a langyos álromantika éppen olyan ellenszenves, mint egyébkor. — Komjáthy Károly muzsikája rutinosan átlagos karmesterzene.

A Csokonai-színház kiérezhető igyekezettel adja az operettet, szerencsésen inkább a vigjátéki valőröket hangsúlyozva, — kár, hogy egyes durvább karrikaturákat nem simitottak el.

Gellért Marika jó játékbeli készséggel, sok ötletet ügyesen plasszirozva formálja meg a ballerinafigurát, módorosságát fékentartva, hangja azonban szubrettmértéken is aluli; Halassy Mariska Sachernéja kedves, ízes; Nagy Gábor meglepetésszerüen közvetlen, találó színekkel, csak ne énekelne; Selmeczy Mihály mulatságos, de tulságosan kihegyezett karrikaturát ad; Pillér Ferenc főpincére helyes figura, László Ila pár perces jelenetében is igen ügyes és egy-egy jó epizódalakkal szolgálja a sikert Szalma Sándor és Kovács Árpád. *(bl)*

A SZINHÁZ MÜSORA

VASÁRNAP d. u. fél 4-kor olcsó helyárakkal: **Luxemburg grófja.** — Este 8-kor: **Bécsi tavasz.**

HÉTFŐ este 8-kor: **Bécsi tavasz** (A. 15. bérlet.)

KEDD este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (B. 15. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4-kor ifjúsági előadás: **Nagymama.** Vígjáték. — Este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (C. 15. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4-kor zóna helyárakkal: **Pityu.** (Halassy Mariska.) — Este 8-kor: **Orosz Julia, Laurisin Lajos, Érdy Pál,** ur. **Dalnoky, Vermes és Komor Vilmos** felléptével: **Bohémélet.** Opera.

—

A szinházi iroda hirei:

SZENZÁCIÓS A CSOKONAI-SZINHÁZ E HETI MÜSORA

A legnagyobb igényeket is kielégiti a Csokonai szinháznak az e heti müsora. **Ma vasárnap délután a »Luxemburg grófja«** kerül színre. Lehárnak ez a legszebb nagyoperettje, **olcsó** helyárakkal, **mig este** az idei **szezon slágeroperettje, a »Bécsi tavasz«** kerül előadásra. Ugyancsak a **»Bécsi tavasz«** kerül színre **hétfőn, kedden és szerdán este** A, B és C bérletben. **Szerdán délután ifjusági előadás** keretében a **»Nagymama«** kerül előadásra, mely előadás előtt **dr. Péterffy László** tanár fog bevezető beszédet mondani. **Csütörtökön este Puccininek a legszebb nagyoperája, a »Bohémélet«** kerül színre olyan szereposztásban, **amilyenre még példa nem volt Debrecenben. Orosz Julia,** az Operaház primadonnája, **Laurisin Lajos,** az Operaház első tenoristája, **Érdy Pál,** a müncheni Opera első baritonistája, **dr. Dalnoky Viktor,** az Operaház baritonistája, **Vermes Jenő,** a Városi Szinház basszistája és **Komor Vilmos,** ez a kiváló operakarnagy felléptével. Dacára a hat vendégnek, a helyárak 40 től 380 fillérig terjednek (II—IV. sor). A szinházi szenzációs heti müsorát **szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este Gombaszögi Ella** vendégszereplésével fejezi be Kardoss Géza igazgató. **Gombaszögi Ella ma az ország legkiválóbb komikája, a hangosfilmek dédelgetett kedvence.** Ezt a kiváló müvésznőt a **»Kontusovka«** operettujdonság címszerepében vendégszerepelteti a szinház, hogy necsak a mozik vásznáról, de a szinpadról is élve megismerje a debreceni közönség kedvencét, **akinek ez lesz első debreceni vendégszereplése.** Ezekre az előadásokra a helyárak 20-tól 230 fillérik terjednek (II—IV. sor).

OROSZ JULIA — ÉRDY PÁL — LAURISIN LAJOS — DR. DALNOKY — VERMES — KOMOR karnagy. — Csütörtök este!!

Bohémélet

Január 23.

KÖNYVESHAZ

ROGGER:
GYILKOSSÁG TIZKOR

Rogger: Gyilkosság tizkor c regénye magasan felette áll az átlagos detektiv regényeknek. Az izgalmas történet Párisban játszik, hőse a Rogger-regények pompás figurája, a »betörő-detektiv«, aki a rendőrséggel párhuzamosan a regényt elinditó bünesetet. Az olvasónak a fordulatos események feszült figyelése közben bő alkalma nyilik arra is, hogy jóizüen mulasson az amatőr detektiv apacsfurfangján és szőget fején találó józanságán. Meglepő, izgalmas bonyodalmak után végül a detektiv túljár az alvilág eszén és lefőzi a rendőrség nagy apparátusát is. — *Rogger: Gyilkosság tizkor* cimü regénye most jelent meg az Athenaeum népszerü detektivsorozatában. Ára 1.— pengő.

—

URSULA PARROTT: SZERELMES NEMZEDÉKEK

Három nemzedék sorsát, küzdelmeit, örömét, bánatát irta meg Ursula Parrot, a kiváló amerikai irónő, „Szerelmes nemzedékek" cimü remek uj regényében. A nagyapák régi Amerikája és a mi időnk modern, felhőkarcolós, világháborus, majd dzsesszes, prosperitiy-s, cocktailes Amerikája bontakozik ki merész ellentétben a regény lapjai közül. A sokrétü történet főhősei tulajdonképpen nem a szereplők, akik születnek, élnek és elmennek, hanem az őket mozgató, öröktől fogva élő és halhatatlan szenvedélyek. Izgalmas, bájos, elbüvölő a mese a három szerelmes nemzedékről, amelyet a határtalan népszerüségü irónő mesél a mi szerelmes nemzedékünknek.

Ursula Parrott: Szerelmes nemzedékek c. kötete most jelent meg az Athenaeum 2 pengős regénysorozatában.

NYOMTATVÁNYAIT a lapunkat előállító — a nyomdában — TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.-nél rendelje!

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.**
Előfizetési ár: **egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő.** Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap **6 fillér**, vasárnap **16 fill.**

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertarak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó", Mihalovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád-tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

IDŐJÓSLÁS

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban ismét igen enyhére fordult az idő. Éjjeli fagy csak a talaj mentén volt. Délnyugatról megindult esőzés a délután folyamán kiterjedt az egész országra.

Jóslat: **Élénkebb szél, nyugati, majd északi irányból változó felhőzet, eső, esetleg havaseső. A hőmérséklet csökken, főként a nappali meleg.**

— **Tisztújító ülés a borbély-, férfi- és nőifodrász, valamint kozmetikus szakosztályban.** Ezúton értesítjük szakosztályunk összes tagjait, hogy e hó 23-án, azaz csütörtökön este fél 8 órai kezdettel az ipartestület tanácstermében szakosztályi tisztújító ülést tartunk. Tárgy: Elöljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás. A szakosztály elnöksége kéri a tagok teljes számú és pontos megjelenését, valamint a hátralékos tagsági díjaknak fenti határnapig az ipartestületnél való kiegyenlítését.

— **Házasság.** Halász Ibolya és Weisz József 19-én, vasárnap d. u. 2 órakor tartják esküvőjüket a Magoss György tér 12. sz. alatt, melyre jóbarátait és jó ismerőseiket ez úton hívják meg.

— **KIE-előadás a Nyilastelepen.** A KIE nyilastelepi csoportja január hó 21-én, kedden este pontosan 7 órai kezdettel szabadegyetemi előadást tart, amelynek címe: »Hárommillió fiú«.

x **Bricsesz nadrágot** készíttessen Tóth Gábor úriszabónál, Roya.-épület.

— **Matuska nagynénje agyonverte a vejét.** Budapestről jelentik: Matuska Szilveszter egyik nagynénje: Matuska Jánosné, született Szőke Verona, évtizedekkel ezelőtt Zentára költözött Csanytavérről. Leánya, Vera, itt férjhezment Borsos Miklós gazdához. — Borsoséknál állandó volt a veszekedés. Tegnap ismét veszekedett a feleségével Borsos. Matuska Jánosné a leánya segítségére sietett. A két asszony éles fejszével a gazdára támadt és összevagdalta. — Haldokolt, amikor kórházba vitték. Az orvosok meg sem kísérelték a műtétet, nem lehetett segíteni rajta. Az asszonyokat letartóztatták.

— **Részleges kiárusítás!** Üzletemnek (Debrecen, Ferenc József út 53. szám alatt levő posztó- és női konfekció üzletemnek) posztókereskedésgát megszüntetem. — Posztó áru készletemet az elsőfokú Iparhatóság 2457/1936. B. számú engedélye alapján f. év április hó 20-ig kiárusítom. Női konfekció készletemet továbbra is a rendes üzleti forgalom keretében árusítom. Debrecen, 1936 január hó 20-án. **Silberstein Jenőné** posztó és női konfekció kereskedése.

— **Az ácsiparosok szakosztálya** e hó 20-án, hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel igen fontos ügyben az ipartestületben értekezletet tart.

— **A Kereskedők és Utazók Egyesületének összejövetele.** A Kereskedők és Utazók Egyesülete a szokásos szombat esti családi összejöveteleket 9—12-ig tartó táncecal egybekötve 25-én ismét megkezdi, amikor is tagjait és hozzátartozóit szívesen látja az elnökség. Belépődíj nincs.

— **Az ácsmesterek szakosztálya** e hó 21-én, kedden délután 4 órai kezdettel tartja az ipartestület tanácstermében tisztújító ülését.

x **Schaff tánciskolájában,** a Koronában huszadikán, hétfőn gazdálkodóknak, harmadikán iparos és kereskedőknek kezdődik új tanfolyam.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 JANUÁR 19. CSÜTÖRTÖK. Dr. Kardos Albert igen szép kritikát írt dr. Molnár Istvánról, a kiváló nyelvészről, a Csokonai-Kör vendégéről.

Dr. Horváth Sándor és Glück Margit jegyesek.

A Zion Egylet nagyszerű művészestélyt és táncmulatságot rendezett. Az estély műsora keretében nagy sikerrel szerepeltek Zilahy Gyula, Mandel Irénke, Diskay József, Simonovits Rózsika, Unger Annuska, Zilahyné Singhoffer Vilma, Ligeti Lajos, Hajnal Arthur, Ferenczy Frigyes, Kiss Béla és zenekara. Az estélyen jelen voltak Austerlitz Anminné, dr. Balázs Bertalanné, Bach Józsefné, dr. Burger Péterné, Bach Ignácné, Bund Zsigmondné, özvegy Beck Józsefné, Deutsch Józsefné, Emerich Zsigmondné, dr. Eisler Mórné, Emerich Samuné, Friedler Samené, dr. Fejér Ferencné, dr. Freund Jenőné, Fischer Menyhértné, Fenyő Sándorné, Geiger Simonné, Glück Iziderné, Gottlieb Samuné, Grossmann Ignácné, dr. Gutfreund Sámuelné, dr. Hajnal Dezsőné, Hegedüs Sándorné, Hevesi Gyuláné, dr. Hüttetr Károlyné, Hoffmann Sándorné, dr. Kenyeres Elekné, Kenyeres Sándorné, Kiss Ignácné, Keiner Adolfné, Lusztig Dezsőné, Löwy Bernátné, dr. Lukács Béláné, Markovits Farkasné, Leizter Józsefné, Mandel Zsigmondné, Molnár Józsefné, Neumann Lipótné, Rózsa Lajosné, Römer Simonné, Rosenberg Albertné, Simonovits Dezsőné, özvegy Schaach Józsefné, Schmidt Sománé, ifj. Schwartz Vilmosné, Steiner Ignácné, dr. Szőllős Dezsőné, Simon Mihályné, Steinberger Salamonne, dr. Szücs Dezsőné, Szabó Henrikné, dr. Schwarz Arthurné, Thieszen Arthurné, Tafler Ignácné, Török Józsefné, Vass Gyuláné, dr. Weisz Berántné, Weinstein Ignácné, Weszeczky Zsigmondné, Zilahy Gyuláné, Zellinger Edéné, Reichmann Ignácné, Ungár Jenőné, ifj. Widder Samuné, Weisz Mártonné, dr. Szücs Andorné, dr. Farkas Ignácné, Fodor Jenőné, Fischer Béláné, Fodor Jakabné, Hochfelder Jakabné, Miklós Árminné, Rosenberg Emilné, Róna Lajosné, özv. Schatz Jakabné, Szücs Józsefné, Sipos Ferencné, Austerlitz Böske és Lilike, Bach Erzsike, Burger Böske, Burger Erzsike, Csapó Mariska, Farkas Honka, Fischer Irénke, Fohn Böske, Fischer Mariska, Friedler Margit, Fischer Jolán, Glück Hermin, Geldberger Irénke, Gottlieb Erzsike, Mandel Irénke, Markovits Annuska és Sarolta, Molnár Böske, Neumann Erzsike, Rózsa Vilma, Simonovits Rózsika, Steiner Rózsi, Steinberger Boriska, Strelinger Annuska, Steinberger Kató, Unger Annuska, Weszecky Blanka, Mandel Margit, Braun Rózsika, Fischer Beila, Goldstein Heléna, Reichmann Helén és Piroska, Weinberger Irma.

1911 JANUÁR 20., PÉNTEK. A presbiterium kivitelre elfogadta Tóásó Pál építész tervét az Árpádtéri templomra vonatkozóan.

A király Horváth Lajos 2. h. h. e. őrnagynak a katonai érdemkeresztet adományozta.

1916 JANUÁR 19., SZERDA. Montenegróban beszüntettük az ellenségeskedéseket és megkezdődtek a kapituláció végrehajtására vonatkozó tárgyalások. Csapataink teljes győzelmet arattak az orosz offenziva fölött. Az oroszok az ujévi csatákban 76.000 embert vesztettek. A Dolomit arcvonalon, a tolmeini hidfőnél és a görzi szakaszon helyenként nevesebb tüzérségi harc folyt.

A hadseregfőparancsnokság dr. Berzsovay Jenő zászlóst hadnaggyá nevezte ki.

1916 JANUÁR 20. CSÜTÖRTÖK. Az oroszok Toporuznál és Bojannal ujabb támadásokat kíséreltek meg. Az olasz fronton gyengébb ellenséges osztagok támadásait a Lusernnel és a tolmeini hidfőtől északra visszaverték.

A király Uhlarik Béla Máv. üzletvezetőnek a vaskorona 3. osztályát adományozta.

A király megparancsolta, hogy báró Stummer Károly 7. h. e. századosnak, Kunze Gusztáv 7. h. e. századosnak ujólag, Schaeffner Béla 7. h. e. századosnak, Molnár Ferenc 7. h. e. főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

1926 JANUÁR 19., KEDD. Jadlowker Hermann és Relle Gabi nagysikerű hangversenyt adtak Debrecenben, Zongorán kísért Perezel Sári.

A DMTE vándordíjas birkozóversenyén a Kovács Gyula vándordíjat a Törekvés nyerte. A pehelysúlyban Kárpáti második klett, a kisközépsulyban Tiba András harmadik, a nagyközépsulyban Váczi első. Száraz József harmadik, a nehézsulyban Daróczi István első. Kovacs Zsigmond harmadik.

A futballbirótestület keleti kerületének közgyülésén az új tisztikar igy alakult meg: Elnök Machó Ferenc, társelnök Kondor Aladár, alelnökök Kerekes Géza, Szabó Kálmán, főtitkár Hajdu Jenő, pénztáros Paulo István, ellenőr Ráduly Endre, jegyző Ponyi Jenő, ügyész dr. Kocsis Sándor, orvos dr. Dóczy Gedeon.

1926 JANUÁR 20., SZERDA. Az ügyvédi kamara meleg ünneplésben részesitette Márk Endre elnököt 70. születésnapja alkalmából. A kamara nevében dr. Hegedüs Jenő üdvözölte.

A Kollégiumban hortobágyi notaest volt. A nótákat dr. Ecsedi István a kiváló etnografus gyüjtötte össze és Bodnár Lajos zenetanár irta át. Az estén amelyet dr. Láng Nándor egyetemi tanár nyitott meg, a nótákat Sütő Zoltán tanitójelölt adta elő nagy sikerrel.

Schwarc Honka és Rothmann Adolf jegyesek.

5 pengő az áramnélküli ondolálás RAMMINGERNÉL.

Zsidóifjak teadélutánja

ma 5 órakor a BORGIDA ÉTTEREMBEN, Hungária üvegterme.
BELÉPŐDÍJ NINCS!!

x **Ügyvédi hir.** Dr. Bányony (Bukszbaum) Menyhért ügyvéd irodáját Ferenc József út (Piac u.) 46. szám alatt megnyitotta. Telefon: 12—42.

— **Az ipartestület sütő szakosztálya** csütörtökön délután 5 órakor az ipartestület dísztermében tisztújító ülést tart. Tárgy: Elöljárósági rendes és póttagjelölés, illetve szakosztályi elnökválasztás.

x **Ügynökökkel** nem molestáltalom érdeklődjön műtermemben propaganda áraim iránt. Szipál, udvari fényképész.

— **Táncos összejövetel az Ujságíró Clubban.** A nyugalmazott Máv. főtisztviselők egy csoportja, családtagjaik bevonásával, tánccal egybekötött, házias jellegü, zártkörü összejövetelt rendez f. hó 22-én, szerdán este fél 9 órakor az Ujságíró Club helyiségében. Vidám hangulat, jó táncosok részvétele előre is biztositva van.

x **Hócipőt, sárcipőt** tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac u. 7. Keresztépület.

— **Házakat fútt el a vihar.** Newyorkból jelentik: Alabamában, a San Mountain-hegység keleti lejtőin az orkán nagy károkat okozott. Több házat valósággal elfujt a vihar. Eddig 4 halottról érkezett jelentés, igen sok ember megsebesült.

— **A lakatos szakosztály** e hó 21-én, kedden délután 5 órai kezdettel tartja meg az ipartestület helyiségében tisztújító ülését.

x **Használt varrógépet** veszek, eladok, cserélek, kölcsön adok. Csapó 101. Eisenberger.

— **Véresre verte hitelezőjét.** Szombaton délben a Diószegi uecán ment barátságosan beszélgetve Kiss Jánossal. Közben Kissnek eszébe jutott, hogy Lakatos tartozik neki és kérte az adósság megfizetését. Pénz helyett azonban Lakatos egy vastag bottal Kiss Jánost fejbevágta és az ütés nyomán Kiss fejét elborította a vér. A verekedés ügyében nyomozás indult.

x **Igyon Alföldi malátakávét,** 3% szemeskávé van benne. 10 dg. 12 fillér. Mindenütt kapható.

— **Gyümölcsészeti tanfolyam.** A gyümölcstermesztő közönség részére a városháza közgyülési termében január hó 22-től március hó 25-éig terjedő időben minden szerdán délután 6 órakor gyümölcstermesztési előadásokat tart a Gyümölcs- és Szőlőtermelők Debreceni és Hajdúvármegyei Egyesülete és Debrecen sz. kir. város növényvédelmi szakközege, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara közreműködésével. A tanfolyamot Czapáry Bertalan kamarai kertészeti szaktanár vezeti. Előadásokat tartanak: Balogh Vilmos gyümölcstermesztési intéző, Pohl Ferenc m. kir. gazdasági tanácsos, kertészeti felügyelő, Györök Leó Tivadar m. kir. kertészeti főfelügyelő, dr. Nagy Jenő főgimn. tanár, a Tiszántúli Madárvédő Egyesület üv. alelnöke, ornithologus, dr. Gulyás Antal gazd. akad. tanár. A tanfolyamra beiratkozni a városi növényvédelmi irodában, Kossuth ucca 2. szám lehet a hivatalos órák alatt. A tanfolyam díjtalan.

— **Teaestély.** A gör. kath. Mária Napsugár Leányklub e hó 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel a Vígkedvű Mihály u. 4. sz. iskola emeleti nagytermében tánccal egybekötött teaestélyt rendez.

x **Villanyondulálás** leszállított árban. Elsőrendű munka. Birónál, Piac ucca 58.

— **Csak a demokrácia hozhat általános megelégedettséget** — mondják a politikusok. Ur és szolga, gazdag és szegény egyformán elégedett a »ZETT« anódtelepek és zseblámpaelemek teljesítményével.

x **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj, mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.**

— **Baleset a tornaórán.** Szombaton délelőtt az állami főreáliskolában Kovács Gyula negyedik osztályos tanuló leesett a nyujtóról és alkartörést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

— **Késelés a koresmában.** Tegnap éjszaka a Kondor ucca 6. szám alatti koresmában Kiss Zoltán malommunkás és Rácz Sándor fuvaros összeveszték. A hangulat később annyira elmérgesedett, hogy Rácz Sándor kést rántott és Kisst oldalba szúrta. A verekedés további részében Rácz levágta Kiss jobbkezének kisujját. A mentők részesítették segélyben a sebesültet, aki megtette Rácz ellen a feljelentést a rendőrségen.

— **Iparos tanulóleányok!** Sipos Erzsébetet, aki halálos szerencsétlenség áldozata lett, vasárnap délután 3 órakor temetjük a Köztemetőben. Kérem tanítványaimat, hogy a temetésen a lehetőség szerint jelenjenek meg. Mezey Béla, ref. lelkész.

— **A Szülők Iskolája** legközelebbi előadását január 21-én, kedden este 6 órakor a városháza közgyülési termében tartja. Török Tibor beszél a középiskola hajótörőttjeiről. Részben folytatása lesz az előadás dr. Csürös Ferenc ny. városi kultúrtanácsnok elhangzott szavainak, mert kiterjeszkedik a hivatásos nevelők és a szülők szerepére, rámutat a felelősség kérdésére, amely ebben a vonatkozásban a nevelőket terheli. Azzal is foglalkozik az előadás, hogy a gyermek tehetsége s érdeklődése milyen kötelességet ró a nevelőkre a pályaválasztás, a pályára nevelés ma igazán sorsdöntő tényeiben. Belépődíj nincs. Ez alkalommal a Világítási Vállalat énekkara működik közre.

— **Kritika egy jelmezestélyről.** A pesti társaság szenzációja volt az az estély, melyet báró Bornemissza Lipótné adott palotájában és amelyen a pesti legelőkelőbb társaság dámái gyültek össze a legkülönbözőbb toaletekben. A Szinházi Életben Indig Ottó ir kritikát erről az estélyről és cikkét Angelo káprázatosan szép képei tarkítják. Más érdekességei a Szinházi Élet uj számának: Napoleon jóstáblázata — Harsányi Zsolt cikke Hatvany Liliről és Hunyady Sándorról — Hatvany Lili mozikritikái — Palló Imre cikke a római szinházi konjunktúráról — Hevesi Sándor beszámolója az Operaház reprizéről — Zsolt Béla cikke az Uj Földesur rendezőjéről — strandképek a kaliforniai tengerpartról a legujabb divatú fürdőtrikókkal — Incze Sándor „az olvasók irásai" cimü cikkében felszólítja az olvasókat, ha azoknak valami ötlete, megjegyzése, gondolata van, irja meg és küldje be a Szinházi Élethez, akinek pedig levelét közöltük, az megkap egy általa kivánt hozzá dedikált könyvet. — Korda pályázat — Bus regény — Darabmellékiet hat pompás egyfelvonásos — Kottamelléklet: „Ezt az éjszakát" — Rádióvilághiradó — Gyereklap — Kézimunkaiv van még a Szinházi Életben, melynek ára 60 fillér. Kiadóhivatal: VII., Erzsébet körut 7.

Izlelje meg a: **Kürthy**-*féle finom karlsbadi*

kétszersültet!

Kapható: a KÖZTISZTVISELŐK, a HANGYA összes árudáiban és MINDEN FÜSZERÜZLETBEN!

Ára: csomagonként 38 fillér.

Bocskay—DEAC, Textil—Villanygyár vasárnap délelőtt az egyetemi pályán

Az idei szokatlanul korai szezonkezdet arra készteti a csapatokat, hogy már most megkezdjék a munkát. A Bocskay a jövő vasárnap már bajnoki mérkőzést játszik: az őszről eltolt Ferencváros-mérkőzés kerül sorra Budapesten s így a kék-sárgák vasárnap kétkapus tréningmérkőzést tartanak.

A Bocskayt, amely a Stadion futballpályájának pihentetése miatt hontalan, a DEAC látja vendégül; a kitünő képességü egyetemi csapat jó partnere lesz a Bocskaynak.

Eza mérkőzés délelőtt fél 11 órakor kezdődik az egyetemi pályán és előtte is érdekes tréningmérkőzés lesz: a Textil és a Villanygyár játszanak 9 órakor.

A főszezonba is beillő kettős mérkőzést 30 filléres tréningjeggyel lehet megtekinteni.

A DEAC, TEXTIL ÉS VILLANYGYÁR felhivják játékosaikat, hogy a vasárnap délelőtti mérkőzésekre az egyetemi sporttelepen idejében jelenjenek meg.

Bécsi tavasz

Valóban egész sereg operettmesterember kellett hozzá, hogy Geyer kedves vigjátékát librettóvá sekélyesitsék, mert ebben a formájában alig különbözik valamit a szokványszövegkönyvektől. Ami értékként megmaradt, a vigjátékok alapvonalainak helyes felvázoltsága, az édeskésen mámoros bécsi hangulat, a császári és királyi félmultban való ringatózás, vidám színekkel és szentimentális elágyulásokkal, az operettként is hat. A többi: a komikum alantasabb elemeinek keverése, a haimozott valószinütlenségek és a langyos álromantika éppen olyan ellenszenves, mint egyébkor. — Komjáthy Károly muzsikája rutinosan átlagos karmesterzene.

A Csokonai-színház kiérezhető igyekezettel adja az operettet, szerencsésen inkább a vigjátéki valöröket hangsúlyozva, — kár, hogy egyes durvább karrikaturákat nem simitottak el.

Gellért Marika jó játékbeli készséggel, sok ötletet ügyesen plasszirozva formálja meg a ballerinafigurát, módosságát fékentartva, hangja azonban szubrettmértéken is aluli; Halassy Mariska Sachernéja kedves, ízes; Nagy Gábor meglepetésszerüen közvetlen, találó színekkel, csak ne énekelne; Selmeczy Mihály mulatságos, de tulságosan kihegyezett karrikaturát ad; Pillér Ferenc főpincére helyes figura, László Ila pár perces jelenetében is igen ügyes és egy-egy jó epizódalakkal szolgálja a sikert Szalma Sándor és Kovács Árpád. *(bl)*

A SZINHÁZ MÜSORA

VASÁRNAP d. u. fél 4-kor olcsó helyárakkal: **Luxemburg grófja.** — Este 8-kor: **Bécsi tavasz.**

HÉTFŐ este 8-kor: **Bécsi tavasz** (A. 15. bérlet.)

KEDD este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (B. 15. bérlet.)

SZERDA d. u. fél 4-kor ifjúsági előadás: **Nagymama.** Vigjáték. — Este 8-kor: **Bécsi tavasz.** (C. 15. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK d. u. fél 4-kor zóna helyárakkal: **Pityu.** (Halassy Mariska.) — Este 8-kor: **Orosz Julia, Laurisin Lajos, Érdy Pál,** ur. **Dalnoky, Vermes és Komor Vilmos** felléptével: **Bohémélet.** Opera.

—

A szinházi iroda hirei:

SZENZÁCIÓS A CSOKONAI-SZINHÁZ E HETI MÜSORA

A legnagyobb igényeket is kielégiti a Csokonai szinháznak az e heti müsora. **Ma vasárnap délután a »Luxemburg grófja«** kerül színre. Lehárnak ez a legszebb nagyoperettje, **olcsó** helyárakkal, **mig este** az idei **szezon slágeroperettje, a »Bécsi tavasz«** kerül előadásra. Ugyancsak a **»Bécsi tavasz«** kerül színre **hétfőn, kedden és szerdán este** A, B és C bérletben. **Szerdán délután ifjuságí előadás** keretében a **»Nagymama«** kerül előadásra, mely előadás előtt **dr. Péterffy László** tanár fog bevezető beszédet mondani. **Csütörtökön este Puccininek a legszebb nagyoperája, a »Bohémélet«** kerül színre olyan szereposztásban, **amilyenre még példa nem volt Debrecenben. Orosz Julia,** az Operaház primadonnája, **Laurisin Lajos,** az Operaház első tenoristája, **Erdy Pál,** a müncheni Opera első baritonistája, **dr. Dalnoky Viktor,** az Operaház baritonistája, **Vermes Jenő,** a Városi Szinház basszistája és **Komor Vilmos,** ez a kiváló operakarnagy felléptével. Dacára a hat vendégnek, a helyárak 40 től 380 fillérig terjednek (II—IV. sor). A szinház szenzációs heti müsorát **szombaton este, vasárnap délután és vasárnap este Gombaszögi Ella** vendégszereplésével fejezi be Kardoss Géza igazgató. **Gombaszögi Ella ma az ország legkiválóbb komikája, a hangosfilmek dédelgetett kedvence.** Ezt a kiváló müvésznőt a **»Kontusovka«** operettujdonság cimszerepében vendégszerepelteti a szinház, hogy necsak a mozik vászonáról, de a szinpadról is élve megismerje a debreceni közönség kedvencét, **akinek ez lesz első debreceni vendégszereplése.** Ezekre az előadásokra a helyárak 20-tól 230 fillérik terjednek (II—IV. sor).

OROSZ JULIA — ÉRDY PÁL — LAURISIN LAJOS — DR. DALNOKY — VERMES — KOMOR karnagy. — Csütörtök este!!

Bohémélet

Január 23.

KÖNYVESHAZ

ROGGER: GYILKOSSÁG TIZKOR

Rogger: Gyilkosság tizkor c regénye magasan felette áll az átlagos detektiv regényeknek. Az izgalmas történet Párisban játszik, hóse a Rogger-regények pompás figurája, a »betörő-detektiv«, aki a rendőrséggel párhuzamosan a regényt elinditó bünesetet. Az olvasónak a fordulatos események feszült figyelése közben bő alkalma nyilik arra is, hogy jóizüen mulasson az amatőr detektiv apacsfurfangján és szőgét fején találó józanságán. Meglepő, izgalmas bonyodalmak után végül a detektiv túljár az alvilág eszén és lefőzi a rendőrség nagy apparátusát is. — *Rogger: Gyilkosság tizkor* cimü regénye most jelent meg az Athenaeum népszerü detektivsorozatában. Ára 1.— pengő.

—

URSULA PARROTT: SZERELMES NEMZEDÉKEK

Három nemzedék sorsát, küzdelmeit, örömét, bánatát irta meg Ursula Parrot, a kiváló amerikai irónő, „Szerelmes nemzedékek" cimü remek uj regényében. A nagyapák régi Amerikája és a mi időnk modern, felhőkarcolós, világháborus, majd dzsesszes, prosperitiy-s, cocktailes Amerikája bontakozik ki merész ellentétben a regény lapjai közül. A sokrétü történet főhősei tulajdonképpen nem a szereplők, akik születnek, élnek és elmennek, hanem az őket mozgató, öröktől fogva élő és halhatatlan szenvedélyek. Izgalmas, bájos, elbüvölő a mese a három szerelmes nemzedékről, amelyet a határtalan népszerüségü irónő mesél a mi szerelmes nemzedékünknek.

Ursula Parrott: Szerelmes nemzedékek c. kötete most jelent meg az Athenaeum 2 pengős regénysorozatában.

NYOMTATVÁNYAIT a lapunkat előállító nyomdában TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT.-nél rendeljük!

BENES NAPIPARANCSA A HADSEREGHEZ

Prága, január 18. Benes köztársasági elnök ma a hadsereghez napiparancsot intézett, amelyben többek között a következőket mondja:

— A csehszlovák hadsereg feladata, hogy biztosítsa a békét és hazánkat mindennemű külső veszéllyel szemben megvédje. A hadsereg feladata továbbá az, hogy a biztosítsa a gazdasági szociális és kulturális javainkat. Ebből a célból a csehszlovák kormánnyal együtt továbbra is megteszek mindent nemzetközi téren a béke fentartására. Azt akarjuk azonban, hogy minden irányban tisztázzák a helyzetet: Csehszlovákia senkitől sem akar valamit elvenni, de minden erejével és a legnagyobb áldozatok árán is megvédi azt, ami az övé.

KÖZGAZDASÁG

OLCSÓBBODOTT A GABONA

HATÁRIDŐÜZLET:

Búza: márciusra 17.93, 92, 94, 96, 91, 92, 89, 87, 91, zárlat 17.90—92, májusra 18.15, 11, 17, 18, 16, 15, 14, 11, 12, 15, 16, zárlat 18.14—15.

Rozs: márciusra 15.70, 65, 63, zárlat 15.63—65, májusra 15.60.

Tengeri: májusra 15.78, 76, 75, 74, 73, 70, 69, 65, zárlat 15.65—66.

KÉSZÁRUÜZLET:

Búza: tiszai 77 kg 17.95—18.25, 78 kg 18.10—18.40, 79 kg 18.25—18.55, 80 kg 18.50—18.75, ftiszai 77 kg 17.75—18.00, 78 kg 17.90—18.15, 79 kg 18.05—18.30, 80 kg 18.20—18.45.

Rozs: 15.55—15.65, takarmányárpa 16.40—16.90, zab 17.50—17.60, tengeri 14.20—14.30.

A készáruvásáron búza nem változott, rozs 5, zab 10, tengeri 10 fillérrel olcsóbb.

—

MEGÉRKEZETT A VÁMMENTES TENGERI

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara ezuton ismételten felhivja mindazon gazdák figyelmét, akik igénylésük alapján a földmivelésügyi miniszter által negedélyezett 1000 q vámmentes tengeriből részesültek, arra, hogy a tengeri megérkezett és a számukra kiutalt mennyiséget hétköznapokon délelőtt 8—12 óra között és délután 2—6 óra között átvehetik az Államvasúti Teherároruktáraknál a Magyar Gabonakereskedelmi R. T. bérelt raktárában.

Az átvételhez a mezőgazdasági kamarától kapott értesitő szükséges, melyben a kiutalt tengeri mennyiség közöltetett, ezért azt mindenki vigye magával, mert a tengeri kiosztás csak ezen értesítő levél beszolgáltatása ellenében történik.

—

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 336.10—341.10, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80 3.00, 100 lira 29.90—30.25 (500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák suling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

—

ORSZÁGOS VÁSAROK

Január 19, vasárnap: Gyula, Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Ráckeve.

Január 20, hétfő: Büdszentmihály, Csesztreg, Devecser, Egyek, Győr, Heves, Kőtelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Örkény, Ráckeve, Solt, Szécsény, Szendrő, Szigetvár, Tatabánya (havi).

Január 21, Kedd: Bicske, Devecser, Diósjenő, Gelej (pót), Gesztely, Kadarkút, Rudabánya, Solt, Szécsény.

Január 22, szerda: Bicske, Mikosszéplak, Nemesvid, Tálya, Zalaszentlászló.

Január 24, péntek: Makó.

Január 25, szombat: Csökölv, Makó, Nagyhersány, Nemessándorház, Szekszárd (havi).

Ükanyám a „boszorkány"

Irta: Gondos Sándor

(Folytatás)

A cigányt a jegyzőkönyvek szerint Mujkos néven ismerték. Ennek az embernek szólt oda közömbösen a főbíró az emelvényről:

— Rajta, Mujkos!

A mester elkapta a székhez kötött öregasszony két sovány kezét és vad erővel hátrarántva karjait, a csuklókat vékony, de erős kötéllel összekötözte és a szék hátamögött levő vasszeghez erősítette. Durván, kegyetlenül dolgozott. Elcsavarta a csuklókat, a husba vágólag szorította meg a kötelet, úgy, hogy az áldozat felvisitott:

— Jaj, Istenem!

A hóhér a derekáról lelógó széles bőrszíjjal végigvágott a száján:

— Te boszorkány, ne mocskold az Ur nevét azzal, hogy szádra vegyed!

Közben a hóhér legényei maradtak tétlenül. Egyik az egyik, másik a másik lábát ragadta meg az asszonynak és szétrántva, azokat a tömör, nehéz szék vastag lábaihoz kötözték. Azokat a széklábakat is kiszámított kegyetlenség faragta. Élei voltak annak minden irányban úgy, hogy a kiálló bokacsont valamelyik élnek szoruljon, ami pokoli fájdalomma, jár. És közben gunyolódva kötekedtek az áldozattal:

— Most táncolj, Boris, ha tudsz.

Táncolt biz az, de nagyon különös módon. Szabadon maradt testrészeit forgatta kínos vergődéssel, hogy enyhítsen fájdalmán, hogy szabaduljon a kínoktól. Közben pedig visított olyan módon, mint a patkány szokott, mikor a kutya elkapja hátulról a nyakát. Hasztalan csapolt végig a hóhér a bőrszíjjal a száján többször is, nem birta elhallgattatni. Az a kínos visitás pedig kellemetlen volt a birákra, akik ugyan már nagyon hozzászoktak az effajta vallatáshoz, de idegeik mégis lázadoztak a visitás hallatára.

A főjegyző, aki a leglágyabb szivű ember lehetett, elfordította fejét, hogy ne lássa a mester munkáját. Füleit azonban nem zárhatta el, mert azokra szüksége volt, hogy a történteket hallja, jegyzőkönyvbe vezesse.

És az még csak a kezdet volt. Az előkészület arra, hogy Borbálát vallatóra fogják. A torturát, a kínzást még el se kezdték, hiszen ime megszólalt a főbíró:

— Ha úgy gondolná az asszony, hogy most megmondaná az igazat?

A halálra rémült áldozat a kétségbeesés mohóságával kapott a szón:

— Mit mondjak el?

A főbíró jobbjával parancsolólag intett a nótáriusnak. Annak feladata volt az, hogy a szokásos kérdéseket feltegye.

— Vallja be az asszony, hogy gonosz praktikákkal a jövőbe tudott látni és kárhozatot rontani ártatlan emberek fejére.

Ugyan hogyan vallhatott ilyesmit Borbála, aki életében a légynek se vétett, vagy csak holmi ártatlan pletykák kitalálásában volt része? Hiszen igaz, öt férjet temetett el és azoknak halálát mindig előre megjósolta, de hát nem jóslások voltak azok, hanem az egyszerű paraszti észnek tapasztalatokon alapult intelmei. Tudta azt mindenki, hogyha a kövér ember túlzabálja magát, megütheti a guta. Tudták azt is, hogy részeg embernek nincs keresnivalója a toronyban. Ahhoz se kellett sok sudomány, hogy nyári zivatar idején a villám a magasba nyuló fák környékén csapkod le gyakran. Ki tehet arról, hogy Borbála öt férjével mindez bekövetkezett? Hiszen még a gyerek is tudja, hogy olyan pincébe, ahol új bor forr, kellő szellőztetés nélkül tilos a belépés!

Aki háromszáz esztendővel később vagy manapság olvassa az iratokat figyelemmel, úgy látja, hogy Borbálának nem volt semmi bűne. De Mujkos a cigányhóhér először is nem tudott olvasni, másodszor meg aligha így gondolkozott:

— Nekem nem az a dolgom, hogy olvassak, végezze azt a nótárius úr őkegyelmessége, hanem az, hogy vallassak.

Mikor a vallató kérdés elhangzott és Borbála arra nem adott nyomban feleletet, akkor Mujkos előrántott széles bőröve mellől egy különös szerszámot, ami úgy nézett ki, mint aminőt ma diótörésre használunk. Ebbe a diótörőfélébe Mujkos beszorította Borbála hüvelykujjának alsó izületét és mikor a válasz késett, akkor izmos markával megszorította a roppantasra alkalmas szerszámot.

Nem szorított túlságosan a Mujkos marka, de arra éppen elegendőt, hogy az ujj csontját megzuzza. Ne törje szét egészen, csak éreztesse, hogy ha szükséges, az is bekövetkezhetik egyetlen pillanat alatt. És ahhoz is volt lelke a mesternek, hogy ne egyszerre, hirtelen nyomással, hanem fokozatos feszítéssel szorítson, ami a fájdalmat még nagyobbá, még kínzóbbá teszi. Úgy hívták azt a szerszámot, hogy hüvelyk-szorító, de amit Mujkos cigány bevezetőnek használt, csak a fia volt az igazinak. Az igazi volt még csak az igazi kutya. Az is olyan volt, mint a fia, csak éppen csavarra járt, tehát még lassabban, még egyenletesebben lehetett a szorítást alkalmazni, ami a fájdalmat a végletekig fokozta.

Borbála nem volt szokva az ilyesfajta mulatsághoz, ennélfogva elájult.

A nótárius higgadtan, kerekre vetett betükkel irta a jegyzőkönyvbe:

— Vádlott elvesztette eszméletét.

A hóhér arra is be volt rendezkedve, hogy a gyengébb lelkű emberek elájulnak a keze alatt. Ez nem volt kedvére való dolog, mert azt hihették felőle, hogy rosszul tudja a mesterségét. A kínzás művészete abban állott, hogy eszméleten kell tartani az áldozatot, mert hiszen az elájult embert hasztalan kínozzák, nem érez az semmi fájdalmat.

A hóhér az olyan kínzást szerette, ahol durva, erőszakos emberekkel volt dolga, akik el tudták nyomni fájdalmaikat, sőt közben még gúnyolódva csúfolkodtak kínzóikkal. Ott volt például a hirhedt Podlucsek, a cseh rablógyilkos, aki mikor a hóhér kezére került, a kínzások közben hangosan röhögött és odaszólt a mesternek:

— Csak ennyit tudsz? Bezzeg én ennél kínosabban szedtem ki a szót az emberekből, hogy hova dugták el kincseiket. Akiket én vallattam, azok megkötözve is táncoltak fájdalmukban.

Szegény Borbála öregasszony volt, gyenge asszony volt, nem csoda, hogy elájult. A hóhérsegédek azonban gyakorlott kézzel fellocsolták és vártak egy rövid ideig, hogy teljesen visszanyerje eszméletét és tudja, hogy mi történik vele.

Ez a rövid idő éppen elegendő volt a vén asszonynak arra, hogy elgondolja, vajjon mi várakozik reá? További embertelen kínzások mindaddig amíg teljesen megtörik és vall, mint a karikacsapás. Akkor azután nyomban elhangzik az itélet, ami ugyis halálos lesz. Tudta azt Borbála, hogy akit egyszer biró uraimék megkínoztattak, annak részére nincs többé kegyelem a földszinén.

Már hogyisne! Talán bolondok voltak a birák, hogy a megtorturázott embereket szabadon bocsássák. Hiszen akkor azok elmondhatták volna odakint, hogy mi történt velük a pince mélységében. Felháborodott volna azon minden debreceni polgár és mikor legközelebb választásokra került volna a sor, elverték légyen a port a kegyetlen birákon.

Bizony, bizony Borbála, meg volt a te sorsod pecsételve, amikor Mujkos kezére adtak.

— Ha vallok, legalább nem kínoznak, megöinek hamarosan, minden fájdalom nélkül.

Igy gondolkozhatott a boldogtalan Borbála, mert mikor a főbíró intett a hóhérnak, hogy kezdje újra a rettenetes munkát, fáradtan, megtörve sóhajtotta:

— Ne... ne... vallok!

A nótárius szép, kerek betükkel irta a jegyzőkönyvbe:

— Borbála azután elvállalt mindent, amit csak kérdeztek tőle. Elmondotta, hogy szövetségben állt az ördögökkel, de főleg a boszorkányokkal, gonosz praktikát folytatott és nemcsak jövendőt mondott, hanem keresztül is vitte azoknak teljesülését, amiket megjósolt.

Ez volt a legsulyosabb vd ellene. A jövőbelátás. A jövendőmondás. Ettől féltek legjobban akkortájt az emberek, akik már akkor is hittek, hogy vannak köztünk olyan csodálatos lények, akik csakugyan be tudnak látni a jövendő titkaiba. Halál volt annak a büntetése.

A halálos itélet kimondásával nem is késtek soká a debreceni birák. Összedugták a fejüket és megállapodtak abban, hogy hadd vessen véget a hóhér Borbála életének. Éppen csak affelett vitatkoztak, hogy milyen módon történjék a kivégzés?

A régi időkben az volt a szokás, hogy a jövendőmondó boszorkányokat vagy megégették máglyán, vagy vizbefojtották. De mikor irgalmasak voltak a birák, akkor megelégedtek egy kis lefejezéssel vagy egy kis akasztással is. Mindkét mód gyorsabban végzett az áldozattal.

Borbála felől irva vagyon, hogy kötéláltali halálra itélték — irgalomból. Ki is végezte Mujkos hóhér annak rendje és módja szerint, csupán a jegyzőkönyv említi:

— Az itélet végrehajtása lassú munka volt.

HIRDETÉS.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr rendelete folytán az elsőfokú iparhatóság a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 60.618—1926. K. M. számú rendelete alapján az összes debreceni borbély és férfifodrász, női fodrász, manikür, kozmetikus iparosokat a vasárnapi és a Szent István napi munkaszünet ügyében való állásfoglalás végett 1936. évi *január hó 19-én (vasárnap) délután fél 4 órára a debreceni ipartestület nagy termében* (Simonffy-utca 1. c. II. em.) *megtartandó gyülésre összehivja.*

Felhívjuk a borbély és fodrász és rokonszakma iparosokat, hogy a meghirdetett gyülésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg, mert a hivatkozott rendeikezés értelmében a kérdéses ügyben a viszonylagos szótöbbség dönt.

A szavazás hivatalos szavazó lapokkal és titkosan történik.

Debrecen, 1936 január hó 17-én

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közig. hatósága, mint elsőfokú iparhatóság

Lakót szeretne házába?

Hirdessen a Független Ujságban. A hirdetés biztosan meghozza a régen üresen levő lakásba a lakót.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

HAZASSÁG

Nősülnének
30 éves intelligens földbirtokos, nyugdijjogosult köztisztviselők, önálló kereskedők, iparosok vannak Házasságközvetitő irodámba elöjegyezve, Széchenyi u. 7. sz. 3380

Józanéletű
élettársat keresek. 31 éves ref. vallású, tisztamultú leány vagyok, magántisztviselőnő, de a háztartás és gazdálkodás minden terén perfekt. Levelet »A sors mostohája« jeligére a kiadóba. 183

LEVELEZÉS

Tűzifát, szenet, kokszot, brikettet a legjobb minőségben 100 kg-ot már **házhoz szállitva**, katonatiszteknek, altiszteknek, »Unió« tagoknak havi részletfizetésre is **készpénzáron** szolgál ki »Margit« tüzifa- és szénkereskedelmi vállalat, — »Margit-fürdő« mellett. Telefon: 10-24. 3346

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Házmesterpár
azonnalra felvétetik. Aczél ucca 4. 207

Deutsches
Fräulein wird gesucht zu 5 jährigem Knabe in Nyiregyháza 1. oder 15. Feber. Vorstellen Frank, Ferenc József út 50. 3987

Kifutófiút,
biciklizni tudót, azonnal felveszek. Árpádtér 26., fűszerüzlet. 198

Kereskedosegéd,
kevés igényü felvétetik Benyáts Ernőnél, Degenfeldtér 11. 193

Kéttagú
család megbizható takarítónőt könnyü munkára, — heti két délelőttre felvesz. Méliusztér 10. 169

Megbizható
mindenes bejárót vagy bentlakót felveszek. Simonyi út 18., hátsó villa. 204

Szőnyegszövő
lányokat felveszek. Szilágyi kézimunkaüzlet, Fistemplombazár. 3669

Mindenesnek
fiatalembert keresek, gyümölcsfa- és szőlőkezelésben jártassággal bírjon. Vargakert, Legányi u. 35. 3948

Kertmunkást,
szőlőben, gyümölcsösben, konyhakertészetben önálló tudással, jó gyakorlati bizonyítványokkal keresek. Cím kiadóhivatalban. 177

Mindenes
főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Piac u. 58., II. udvar, földszint 9. ajtó. 3978

ÁLLÁST KERESŐK

Varrónő
ajánlkozik, felsőruha és fehérnemü varrásban jártas, napi 1.50-ért. Rakovszky u. 20. 3420

Megbizható
rendes komoly 48 éves asszony ajánlkozik háztartásba magános úrhoz, vagy páremberhez, vagy bárhova úricsaladhoz, lehetőleg Debrecenhez közel. Címe: pincelakás, jobbra. Iklódi-Arany János ucca 24. sz., né. 4012

Perfekt
könyvelő, gépiró délutáni állást keres. Cím a kiadóban. 3943

Középkorú
intelligens úrinő földbirtokos úr vagy úrnő háztartását vállalnám. Kitünő referencia. Széchenyi ucca 82. 3964

PÉNZ

Kölcsönöket
folyósitunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanszirozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár, — Piac u. 81. 3814

INGATLAN

Késes ucca 32.
számú jó családi ház szabad kézből eladó. Értekezni lehet a helyszinen a tulajdonossal. 4013

Házak
és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. — Gazdasági Takarékpénztár Rt. 3958

Eladó
ház, jómenetelü füszerüzlettel, kocsmával, lakással, több mellékhelyiséggel. — Hétvezér u. 29. 196

Budai
Ézsaiás ucca 51. sz. ház e adó. 197

Családiház
négy szoba, fürdőszobával eladó. Teleki 12. 169

Eladó
jutányosan Csokonai ucca 46. számú jó családiház, istállóval. 195

Eladó
Szotyori ucca 16. számú kisebb ház szép gyümölcsössel jutányos árért. 173

Haszonbérbeadó
Elepen 166 katasztrális hold tanyás ingatlan 1936 október hó 1-től. Értekezés: Arany János ucca 4. szám, ügyvédi iroda. 3971

Tőcóskertben
1625 négyszögöl bekerített kerti föld azonnalra kiadó, vagy eladó. — Értekezés: Arany János ucca 4., ügyvédi iroda. 3972

Horthy Miklós sugárút
legszebb részén 300 négyszögöl villatelek összes közművekkel eladó. Értekezés: Arany János ucca 4., ügyvédi iroda. 3973

Házak
és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. — Gazdasági Takarékpénztár Rt. 3958

Miklós ucca 46.
számú ház jutányosan eladó. Értekezhetni Péterfia 17. 3966

Eladó
Baross ucca 7. sz. ház, — épitkezésre alkalmas, vagy belvárosi üzletházzal elcserélnénk ráfizetéssel is. 178

Adómentes villa
Poroszlay út elején kedvező feltételekkel eladó. — Értekezés Arany János ucca 4., ügyvédi iroda. 3970

A RUBINSZEMŰ BASILISCUS

Regény
Irta GIOVANNI SANTERRA

(11)

Az öreg előrement és egy karosgyertyatartóban több szál vastag viaszgyertyát gyujtott meg, melyek szinte karácsonyi hangulatot teremtettek.

Helyet foglaltunk egy széles falmelletti heverőn és az öreg újra elénk tartatotta kifogyhatatlan öblü szivartárcáját.

— Egyelőre arra kérem az urakat, hogy mivel az éjszaka hátralevő részére igen csak szükségük lesz és a magyarázatok holnap is eléggé elképesztően fognak hangzani, aludjanak jól, ha ugyan ilyesmi az én elátkozott házamban lehetséges, csak azt szeretném a lelkükre kötni, hogyha bármiféle dolog is előadná magát az éjszaka, akkor gondoljanak arra, hogy én csak egy szerencsétlen öregember vagyok, akinek védekeznie is kell és ne hagyják magukat megtéveszteni senkitől. Egyedül én adhatom meg önöknek a szükséges felvilágositásokat. Nagybátyja — fordult hozzám, — nem fog nyugodtan pihenni, ha nem közölhetem önnel, micsoda szörnyü dolgok előzték meg halálát. Jó éjt uraim a reggeli viszontlátásra és becsukódott a herceg mögött a faragott ajtószárny.

Inasommal bambán néztünk egymásra, mikor házigazdank eltünt az ajtó mögött és léptei elhaltak a csendes lépcsőkön.

— No Georges — mondtam fanyarul — akasszanak fel, ha értem ezt az egész csinos kis históriát.

— Együtt esnénk át eme kellemetlen muveleten uram, ha szabad magam igy kifejeznem, — sóhajtotta az inasok gyöngye.

Azután hozzálattunk a lefekvéshez. Georges hamarosan olyan pompás fekvőhelyet vetett nekem a medvebőrrel leterített széles mennyezetes ágyban, hogy aligha kivánhattam volna jobbat magamnak. Az inas maga az egyik falmelletti heverőre feküdt és el akarta oltani a gyertyákat. En azonban nem engedtem, ha valami meglepetés még hátra van, az csak hadd jöjjön világosan, nem óhajtottam még ujabb ismeretségeket kötni az óromániai sötétséggel. Kényelmesen elnyultam az ágyban és a párnám alá csusztattam revolveremet. Megnéztem a zsebórámat, éjfél után fél kettőt mutatott. Aztán letettem a fejem a párnára és aludni akartam. Csodálatosképpen az alvás nem ment, pedig már a pilláim majdnem ragadtak. Pár pillanat mulva rájöttem a tünemény okára. Az ágy párnáiból ugyanaz a különös kábító virágillat áradt, amelyet a gépkocsiban éreztem. Cigarettára gyujtottam, hogy valamiképpen elhessegessem ezt a nem kellemetlen, de rendkivül izgató illatot cimpáimból. Még félig sem szivtam a cigarettát, mikor inasom harsány horkolása tájékoztatott róla, hogy a derék inas már Morphus karjaiban nyugszik. De hogy inasom milyen szörnyü mélyen képes aludni azt csak akkor tudtam meg, mikor a második cigaretta felénél, kénytelen voltam ugyanis az illat végérvényes kiiktatása céljából a cigarettaadagot megduplázni, mondom a második cigaretta felénél messziről autózugást hallottam. Miért, miért nem, felkeltem az ágyból és lábujjhegyen az ablakhoz lopóztam. A nagy ives ablak éppen a kastély ama oldala felé nézett, ahol a kőkerítésen a főbejárati kapu volt. A kapu előtt úgy látszik valami gépkocsiféle járómü állt, mert reflektorainak fénye túl világolt a kapon és a kőfalon.

Röviddel ezután hatalmas döngetés hangzott fel.

— No — mormogtam — eme férfiúhoz is elmehetne inasom döngetésből órákat venni. Irtózatos ütések zúdúltak a kapura. Már már azt hittem, hogy házigazdánk valóban süket, hiszen a mi döngetésünket is csak akkor vette észre, mikor a döngetésben tehetséges kezdő inasom már végkimerülés előtt állva szinte csak legyezgette a kaput. Azonban csalódtam. Fejem felett pontosan kinyilott egy ablak. Óvatosan felnéztem és nagy meglepetésemre házigazdánkat láttam, amint kezében egy hatalmas puskával célbaveszi a gépkocsit. Onnan a második emeletről valószinüleg egészen a kapuelőtti útra lehetett látni. En az alacsonyabb elsőemeleti ablakból csak a reflektorok visszaverődő világát láttam. Házigazdám azonban valószinüleg nem tartotta célravezetőnek az éjjeli lövöldözést, mert lebocsátotta a puskát és becsukta az ablakot.

A döngetés azonban még elementárisabb erővel folytatódott, mint azelőtt. Aztán eltátottam a számat. Alattam a park fával szegélyezett útján ott láttam ballagni a derék házigazdát lámpással, amint a kapu felé igyekezett.

Most már feszülten figyeltem, mi lesz itt. A hatalmas termetü öreg ember kinyitotta a kaput és kiment, aztán kisvártatva elhangzott távolodón a gépkocsi motorjának egyhangu búgása. A herceg elment és mi egyedül maradtunk a házban, amelynek kőcsipkés tornyai között vijjogva száguldott a szél.

Nem tudom hány órar lehetett, mikor elaludtam. Már a hajnal szürkés világossága szüremkedett be az ablakokat borító hatalmas függönyök nyilásain és áttetsző homály feküdt a szobán, mikor felrezzentem. Ágyammal szemben egy régi megfeketedett olajfestmény függött a falon. Az volt az érzésem, hogy a kép elmozdult és csak közvetlenül azelőtt, mikor én kinyitottam a szemeimet, akkor tért vissza eredeti helyzetébe. Figyeltem félig csukott pilláim alatt.

(Folytatjuk.)

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«.

Király kávéi mégis a legjobbak!
Aromás, zamatos kávét! Király üzletében a vevő előtt pörkölik
Dégenfeld-tér 11. szám.

ELLÁTÁS

AKAR
jó házikosztot és kellemes lakást? Jöjjön a Hungária pensióba lakni. Szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59.

Elsőrendű
kóser házikosztot bentétkezésre és kihordásra olcsón kapható. Széchenyi ucca 18. Özv. Bleierné. 3302

ÜZLETEK

Hentesnek,
mészárosnak szép nagy üzlethelyiség a Horthy-kórházzal szemben, Halásznál, azonnal kiadó. 3728

Biztos
megélhetést nyujtó, nagyobb zsánerű fűszer-, csemegeüzlet betegség miatt átadó. Cím kiadóban. 3980

Kis
üzlethelyiség kiadó Weinberger László vízvezeték-szerelőnél, Füvészkert ucca 5. 3954

Piac u. 4.
modern portálos üzlethelyiség átadó. Olcsó bérlet.

Üzlethelyiség
kiadó, Piac u. 72. Értekezhetni a házfelügyelőnél, vagy telefonon 20—13. sz. alatt. 3962

KIADÓ LAKÁS

Egy
szép újonnan festett uccai szoba, konyha, fáskamara, mosóházzal csendes udvarban kiadó azonnal. — Apaffy ucca 20. 840

Lépcsőházi
különbejáratú csinosan bútorozott uccai szoba február 1-re kiadó. Nemzetőr ucca 3., balra. 3942

Három helyiségből
álló lakás csakis üzleti célra kiadó. Csapó ucca 10. sz.

Háromszobás
uccai másodemeleti lakás teljes komforttal kiadó. Azonnal beköltözhető. Értekezni házfelügyelőnél, — Simonffy ucca 13. sz. 3098

Uccai
bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Faragó u. 9. 167

Két
szoba, előszoba mellékhelyiségekkel, udvari bútorozott szoba kiadó, ebédlőbútor eladó. Kossuth 30. 191

Egy
szoba, konyha, spei azonnal kiadó. Késes u. 78. 170

Kiadó
modern egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. Kerekestelep, Géza ucca 32. Érdeklődni Homok ucca 89. 199

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek központon kiadó. Nyomtató 2. 3

Bútor,
elsőrendű telehálók olcsón eladó. Deák Ferenc 10. asztalosnál. 3982

Raleigh,
250 köbcentiméteres motor olcsón eladó. Bethlen 40. Délután 3—4-ig. 3985

Fodrászberendezés,
tartós onduláló eladók: Scheiner ügyvédnél, Vár ucca 1. 3983

Egy
szoba, konyha, kamara azonnal kiadó, ugyanott egy istálló. Simonffy u. 30. 3984

Hálószoba,
antik szaloa, konyha, gyermekágy eladó. Teleki u. 70. délelőtt 10—12-ig, délután 3—4-ig. 3988

Egy szoba
fáskamrával február elsejétől kiadó. Arany János ucca 45. 3949

Püspöki palotában
udvari és uccai üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet a g. gondnoki hivatalban, Kálvin-tér 17. sz. alatt. 3957

Püspöki palotában
azonnalra kiadó 4 és 2 szobás, május hó 1-től 2, 3, 4, 5, 6 szobás lakás. Értekezni lehet a református egyház g. gondnoki hivatalban, — Kálvin-tér 17. sz. alatt. 3956

Háromszobás
központi fűtéses lakás kiadó. Simonffy u. 7. 3955

Kiadó városi kislakás,
A tűzérlaktanyával szemben levő Kassa úti kislakástelepen egy szoba konyhás lakás szabadkézből kiadó. — Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelügyelőnél.
Polgármester.

Egyetemhez
néhány perenyire csinosan bútorozott, különbejárattai szoba kiadó. Komlóssy út 62. 174

Modern
garzon lakás központi fűtéssel és fürdőszobával kiadó. Honvéd u. 28. 200

Napfényes
tágas, jól fűthető bútorozott szoba kiadó. Vígkedvű 14. 186

Különálló
udvarra nyíló bútorozott szoba azonnal kiadó. Kar u. 7. 190

Bútorozott
udvari szoba kiadó. Rothermere u. 61. 162

Kiadó
lakás, 1 szoba, konyha, fáskamara elsejére. Garai ucca 26. 171

Kiadó
két szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha nélkül 5 bútorozott szoba különbejárattal. Miklós ucca 41. 42

Háromszobás
uccai komfortos lakás máj[illegible] kiadó. Teleki ucca 5. 73

Különbejáratú
szép bútorozott uccai szoba: József kir. herceg 35., I. jobboldal. 3936

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba egy-két személynek kiadó. József kir. herceg ucca 35., földszint. 3968

Másodemeleti
kétszer háromszobás összkomfortos uccai lakás azonnalra, vagy májusra kiadó. Werbőczy u. 14. 3965

Négyszobás
fürdőszobás teljes komfortos lakás azonnal kiadó. — Piac u. 72. 3961

Szép
egy szoba, konyha, speiz és bútorozott szobák azonnal kiadók. Zúgó 4. Reáliskolánál. 212

Egy
szoba, konyha, fáskamara kiadó. Vígkedvű Mihály ucca 24. szám. 208

Kiadó
modern 2 szobás lakás. Víz, gáz van bent. Csapó 59. 203

LAKÁST KERESŐK

Tisztviselőpár
keres május elsejére belvárosban kétszobás modern lakást fürdőszobával. — Ajánlatokat »Pontos fizető« jeligére a kiadóhivatalba. 182

Keres
február 1-re állami tisztviselő kettő- vagy háromszobás, lehetőleg különálló lakást kertségben. — Hazai Biztosító, Ferenc József út 28-c. 206

ELADÁS

Faigalambok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen le zá[illegible]rt árban eladók. Apaffy ucca 20. sz. 675

Asztalsparhelt,
szép, jókarban eladó. Kétmalom ucca 8., II. udvar. 3862

Kitűnő autó
eladó. Csapó ucca 10. 4014

Modern
háló, ebédlő, úriszoba garnitúra, egyes asztalok, — szekrények, antik bútorok. Degenfeldtér, Stégel. 209

Egy
használt szeeska-répavágó eladó. Agárdi ucca 7. sz. 3960

Kávé-
és mákdaráló, fedéllemez, fürdőkályha, szénkályha eladó. Hatvan u. 49. 3515 86fg

Eladó
egy új, akácfából készült kútráma. Álmos u. 6. 200

Eladó
egy kútszivattyú, egy káposztáskád. Legányi ucca 11. 186

Egy
darab zsírsertés eladó. Értekezni csak vasárnap. Kurue ucca 9. 190

Trágya,
25 szekérrel eladó. Szolnoky vasüzlet, Piac 17. 187

Eladó
Wirth-zongora, háló és egyéb bútorok, Varga u. 22. 141

Eladó
ebédlőbútor, szalon tükör, 12 literes öntöttvas lábas, Méliusztér 14. 179

Eladó
magánjáró cséplőgarnitúra, legújabb körülgelyós, Első Magyar vagy MÁV, dobgelyós cséplővel. Budai Ezsaiás 23. 172

Modern
karosfotell, írókarszék, sima ágy, heverser eladó. Degenfeld-tér 3., keresztépület. 3977

Szlavóniai
tölgyfaháló, — háromajtós tükrös szekrény, varrógép, asztalok, székek, rezsó és kályha eladó. Hadházi ucca 21 Vendéglő. 3375

Antik
ruhaszekrény és Biedermayer-íróasztal eladó. — Széchenyi ucca 14., I. ajtó 3974

Harzi
kanári énekes és fojó eladó. Kar u. 13. 3959

Keményfa
hálószoba bútor, fényezett, olcsón eladó, Eötvös u. 87. 3963

Árpa
eladó. Homok u. 72. 205

Sajátkészitésű
modern dió hálók, konyhabútorok eladó. Hatvan u. 56. 209

60 méter
deszkakerítés jában eladó. Értekezni: Sipos, Csapó 23. 189

RÁDIÓ

1936-os típusú
rádiók és keveset használtakat legjutányosabban vásárolhat. Széchenyi u. 35., keresztépület. 3508

Rádió,
Philips Junor, 2+1, keveset használt, kifogástalan állapotban eladó, vagy egy jókarban levő kerékpárért elcserélem. Andrássy út 15. 188

Egy
kétlámpás rádió olcsón eladó. Hajó u. 4., harmadik ajtó. 194

VÉTEL

Búzaaljat,
repcealjat, kőles keveréket megvételre keresek. Apaffy ucca 20 1394

Kifogástalan
lehetőleg oldalkocsis motort vennék. Bethlen ucca 40. Délután 3—4-ig. 3980

Veszek
varrógépet, zálogjegyet, bútort, ruhaneműt, íróasztalt, hálószobát, mindenféle ingóságokat. Hívásra házhoz jövök. Csapó 16. Telefon 32—11. 3906

Megvételre
fodrász forgószéket keresek. Szanka Imre fodrász, Balmazújváros. 3967

AJÁNLAT

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatalban.

Tűzifát, szenet
Glück Ignácnál, a Faipar volt igazgatójánál olcsón vásárolhat. Telep: Híd ucca 14. szám (gázgyárral szemben). Telefon: 20—27.

Hó-
sarcipők javítását olcsón vállalom. Karsay József műszerész, Margit-fürdő mellett. 3411

Húsfüstölés
olcsón, pontosan, kifogástalanul, Teleki ucca 88 szám alatt. 2979

Uj üzlet!
Modern bútorokat adok régi bútoráért. Olcsó árak! Széchenyi ucca 6. 3895

Olcsó bor!
Kitűnő minőségű eglédi fajborok már 44 fillértől kezdve literenként termelőnél. Péterfia 30. 3947

Ráfvasak,
tetőbádog, takaréktűzhelyek, singerendák kaphatók. Öcskavasat legmagasabb árban veszek. Fischer Csapó ucca 89. Telefon: 28-59. 1195

Olcsó
cipőárusitás Burger Istvánnál, Piac u. 42. Minden fajta cipőáru feltünően olcsón. 3897

Ujlétai
sajátterméső fajborok. — édeskés rizling 50, Delavár, nemeskadar 56, zöldszilváni 66. Barna 10. 3951

OKTATÁS

Német órát
ad egy hónapban 24 órát 8 pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Kossuth u. 41. 543

KÜLÖNFÉLE

Pianinot
azonnal bérelnék. Piac u. 59., hátsó lépcsőház, első emelet. 3979

Társat
finanszirozót keresek régi, jól bevezetett üzlethez 4—5000 pengővel. Cím a kiadóban. 202

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.**
Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.**
Nyomatott: a **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.** körforgógépén.